

t. 1. - akta osobow

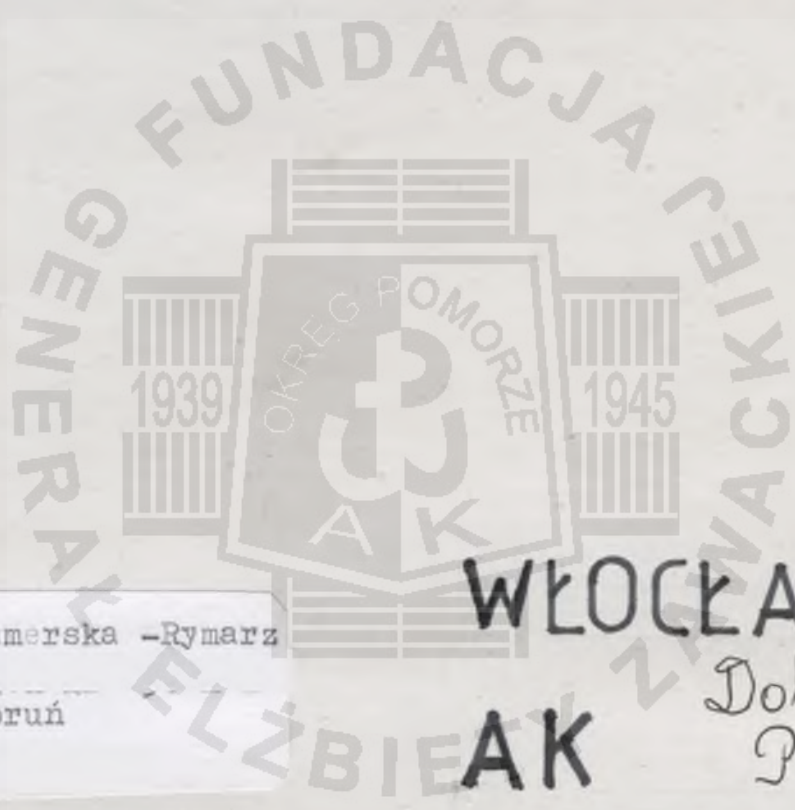
t. 2 - opr. nr. 3004-2
br. nebytkow nr 211

Włodawek
Dobmejnice AK
Hamerska Penata G.
ps. „Mama”

X: 646/1221 Pom.

† Renata Hamerska -Rymarz
87-100 Toruń

WŁOCŁAWEK

AK

*Dobrzejewice
PWR Toruń*

††

HAMERSKA Renata G.

ps. "Mama"

K-646/1221/Pom.

1-2

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Hamerska Renata.....

J: X-646/1221 Pom.....

Wrocławsk AII.....

I./1. Relacja k. 3 s. 1-6

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 28 s. 1-38

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 9 s. 1-9

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora k. 7 s. 1-9

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) k. 103 s. 1-106

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 — t. 2.

III./5. Inne ... o pr. nt. 300w k. 5 s. 1-5

IV. Korespondencja

1) z Fundacje..... k. 4 s. 1-4

2) w sprawie 300w..... k. 4 s. 1-4

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 1

VI. Fotografie dwa albumy ikonografii

I /1 RELACJA WŁASCIWA - *Hamerska Renata*

- Relacja członka konspiracji , relacja własna Renaty Hamerskiej-Rymarz z dnia 1 12 1992 , maszynopis kopia.

str .1 - 6 , k.3

I/1/1
A

Relacja członka konspiracji.

Niżej podpisana, Renata Genowefa Hamerska-Rymarz z domu Hamerska, urodzona dnia 22.12.1919 r. w Nowemnieście Lubawskim nad Drwęcą, córka rodowitych Kaszubów: Cyryla Hamerskiego, kupca oraz Franciszki z domu Ostrowskiej, zamieszkuje w Toruniu przy ul. Rynek Staromiejski 30 m.2, telefon 22711.

Nauki pobierałam:

w 7-klasowej Szkole Powszechnej Nr.VIII w Toruniu w latach 1926-1929, w Miejskim Humanistycznym Gimnazjum Żeńskim w Toruniu od 1929 r. do 1936 r. z nauką języka francuskiego i łaciny, w Państwowym Koedukacyjnym Liceum Handlowym w Toruniu w latach 1937-1939 z nauką języka francuskiego i niemieckiego, gdzie złożyłam egzamin dojrzałości.

Praktyki zawodowe odbyłam: w księgowości Firm, Waleska Czubak - Sklep obuwia oraz w Olejarni Firmy Woyton w Toruniu.

W Gimnazjum angażowałam się w pracy charytatywnej Sodalicii Maryańskiej oraz w Kółku Krajoznawczym, uczestnicząc w pieszych wycieczkach krajoznawczych. W latach 1934 - 1939 byłam członkiem organizacji Przysposobienie Wojskowe Kobiet /PWK/ w stopniu strzelec pod komendą szefa p. Moniki Dymskiej oraz Komendantki p. Elżbiety Zawackiej i p. Marii Nowickiej, gdzie zostałam przeszkolona w służbie sanitarnej z odbytą praktyką pielęgniarską w szpitalu wojskowym w Toruniu oraz uzyskałam przygotowanie do obrony kraju.

Po maturze zostałam zatrudniona w Urzędzie Gminnym w Wtelnie powiat Bydgoszcz jako pomoc biurowa.

W ramach służby pomocniczej kobiet i dziewcząt w obronie kraju przed napaścią hitlerowską zgłosiłam się ochotniczo do służby z momentem ogłoszenia powszechnej mobilizacji i zostałam w końcu sierpnia 1939 r. skierowana jako strzelec PWK do obsługi centrali telefonicznej łączności Komendy Miasta w forcie u zbiegu ul. Waży Gen. Sikorskiego i ul. Mickiewicza w Toruniu u boku mego brata Zygmunta oraz do obsługi kantyny dla zmobilizowanych żołnierzy w koszarach 63 p.p. w Toruniu. Służby te pełniłam aż do ewakuacji Torunia we wrześniu 1939 r., poczem razem z bratem Zygmuntem ewakuowana do Warszawy, nie zdejmując munduru PWK uczestniczyłam w ramach tej samej organizacji PWK w obronie Warszawy, gdzie zostałam skierowana do pralni wojskowej, piorąc ręcznie na tarkach wojskowe mundury obrońców Warszawy.

W obronie Warszawy uczestniczył również mój brat Tadeusz Hamerski urodz. 31.01.1921 r., skierowany przez władze szkolne P.W. pod komendą Kapitana Drzewieckiego do konwojowania dywersantów niemieckich. W Warszawie odnaleźliśmy się, - również z braćmi Zygmuntem i Henrykiem, i po jej kapitulacji razem wracaliśmy do Torunia drogą wodną, w dniu 17.10.1939 r. nareszcie docierając do domu.

Tu zastaliśmy mojego ojca, Kuzyna Henryka Poważskiego z Poznania i siostrę Helenę Hamerską, która przybyła z Wtelna pod Bydgoszczą, będąc zmuszona opuścić plebanię we Wtelnie po zamordowaniu przez Niemców w dniu 7.10.1939 r. naszego stryja, brata ojca, Ks. Jana Hamerskiego.

Zaledwie jedną noc przespaliśmy w domu, a wczesnym rankiem w dniu 18.10.1939 r. ojciec nas powiadomił, że Niemcy otoczyli cały kwartał Starego Miasta obwiedziony ulicami Rynek St., Szeroką, Szczytną i Szewską, przeprowadzając rewizje w poszukiwaniu mężczyzn. W domu, poza ojcem, byli moi 3 bracia: Tadeusz, Henryk i Zygmunt oraz kuzyn Henryk Powalski z Poznania. Wszyscy zaczęli gorączkowo rozmyślać, gdzie się ukryć. Henryk uciekł do piwnicy, Zygmunt na dach i do komina wrzucił broń palną. Henryk Powalski i brat mój Tadeusz zostali aresztowani i wyprowadzeni na Rynek St.áromiejski, gdzie już wielu mężczyzn ten sam los spotkał. Henrykowi Powalskiemu udało się z Rynku uciec i wrócił do nas do domu, Tadeusz został uwięziony w Forcie VII pod Barbarką.

Brat mój Zygmunt, zaangażowany przed wybuchem wojny 1939r. jako sekretarz Polskiego Związku Zachodniego dowiedział się od ojca, że był już poszukiwany w swoim mieszkaniu przez Niemców. Zdecydował się więc natychmiast wracać do Warszawy i tam się ukryć. Wziął dokumenty od kuzyna Powalskiego i jako Heinz Powalski wyjechał powracającym do Warszawy statkiem, którym dopiero co z Warszawy przyjechaliśmy. Niestety okupacji nie przeżył. Zmarł w 1940 r. w Warszawie na epidemiczne zapalenie opon mózgowych pod nazwiskiem Heinz Powalski. W dniu 19.12.1939 r. urodziła się jego córka Stella, której już nie zobaczył, ani dziecko nie znało ojca.

Brat Henryk oraz kuzyn Henryk Powalski ukrywali się około 2 tygodni w ukrytym pomieszczeniu naszego mieszkania, dopóki nie zorganizowaliśmy im 2 rowerów i dokumentów, z których wynikało, że jeden jest szewcem, a drugi młynarzem z nazwiskami niemieckimi. Im obojgu udało się ucieczka przez granicę Czechosłowacji, a stamtąd dostali się do Włoch, Francji i Anglii, uczestnicząc w kampaniach bojowych z Niemcami aż do zakończenia wojny w 1945 r.

Brat Tadeusz dopóki był uwięziony w Forcie VII mógł być wspomagany paczkami z żywnością. Więc biegałam do niego z chlebem, w którym przez nakłuwanie ukrywaliśmy "grypsy", przekazując mu w ten sposób informacje. Udawało się nam w ten sposób z nim porozumiewać. 6 stycznia 1940 r. brat Tadeusz został z Fortu wywieziony konwojem przez zamrożoną Wisłę na Dworzec Główny, skąd transportem kolejowym wywieziono więźniów do obozu koncentracyjnego w Stutthofie, w którym Tadeusz miał numer 8722, a następnie do obozu koncentracyjnego Oranienburg. Skłaliśmy mu paczki żywnościowe do tych obozów, a chlebem kartkowym na ten cel obdarzał nas zawsze p. Kowalski, piekarz z ulicy Szczytnej.

Masowe wywózki młodzieży na roboty w głąb Niemiec na przestrzeni 1940 r. spowodowały, że w lutym wyjechałam z Torunia na wieś, skąd wróciłam do domu dopiero po Bożym Narodzeniu. W tym czasie Niemcy rodzicom odebrali własność domów przy ul. Rynek St.30 i ul. Szczytnej nr. 19 oraz sklepu tekstylnego z całym zapasem towaru i gotówki w nim się znajdującego, także ojciec musiał wykupić oprotestowane weksle, które były formą zapłaty Zakładów Psychiatrycznych za towar dostarczony

do nich przed wybuchem wojny przez niemieckich fabrykantów na zamówienie ojca. Źródłem utrzymania rodziców pozostało krawiectwo odzieży roboczej, dostarczanej do sklepu Niemca Streicha przy ul. Szewskiej. Wyrzucono także rodziców z mieszkania. Dzięki umiejętności porozumiewania się mojego ojca w języku niemieckim, udało się mojemu ^{ojcu} uprosić Niemca z Berlina, któremu przydzielono mieszkanie rodziców i sklep na I piętrze, o nazwisku Burmeister, aby pozostawił rodzicom 1 pokój z kuchnią z wejściem przez podwórze od ulicy Szczytnej 19. W tym mieszkaniu egzystowali moi rodzice razem z chorą na gruźlicę moją siostrą Heleną do końca wojny, przeżywając niejedną rewizję w poszukiwaniu broni i moich braci, którzy uciekli. Po śmierci mego brata Zygmunta w 1940 r. pod nazwiskiem Heinz Powalski nie mogliśmy nawet ujawnić smutku, ani żałoby. Natomiast sfingowane przeze mnie w 1942 r. utopienie się w porcie drzewnym mego brata Tadeusza, który po powrocie z Oranienburga i uczestniczeniu w charakterze podejrzanego w sławnym procesie kapitana Drzewieckiego w Bydgoszczy, uciekł do lasów i tam się ukrywał do końca wojny pod nazwiskiem Leon Wera, musieliśmy pokrywać fałszywą całoroczną żałobą, nie zdradzając się niczym w czasie przesłuchań policji i wszelkich władz niemieckich, ani przed kimkolwiek z krewnych, czy znajomych.

Od 15.03.1941 r. zostałam skierowana przez Arbeitsamt do pracy w Sklepie Papierniczym M. Piotrowskiego w Toruniu, a od 24.08.1942 r. do pracy w majątkach Ograszka i Obrowo w powiecie Lipno. Tam moje żywe kontakty z Polakami były źle widziane przez Niemców. Z tego powodu doznawałam przeróżnych represji ze strony Niemca Hansa Wiebe, zarządzającego majątkiem, który najprzód kazał mi się wyprowadzić ze dworu do oficyny urzędniczej w podwórze, odstawił mnie od stołu we dworze, a posiłki przynoszono mi do odległej o około 50 m. oficyny na talerzach na tacy - w lecie i zimie, zawsze zimne. Nie mogłam tego jeść; aż zapadłam w 1944 r. na gruźlicę. Potem Hans Wiebe zrobił donos do Landrata w Lipnie, że moim dziełem są skargi i listy Polaków w języku niemieckim, w konsekwencji czego w drugiej połowie listopada 1944 r. otrzymałam wezwanie do natychmiastowego stawienia się w jego urzędzie i mnie zatrzymano, przesłuchując cały dzień z końcową decyzją karnej wysyłki na roboty. Uniknęłam tego jedynie dzięki nieświadomemu posiadaniu przy sobie poświadczenia, że jestem chora na gruźlicę. Gdy okazało się, że jestem chora na gruźlicę, Niemiec Wiebe kazał mi się przenieść z oficyny urzędniczej w majątku do opuszczonego mieszkania w polu przy torach w Kawęczynie po wywiezionym na roboty Polaku Ciechowiczu. Ogrzewałam pokój bez pieca żelaznym krystkiem - gdy ogień mi w nim wygasł, miałam mróz w pokoju. Tam doczekałam się rewizji policji oraz poszukiwania mnie, aby aresztować, gdy Niemcy uciekali w styczniu 1945 r. z Obrowa, Szczęśliwie mnie nie znaleźli.

./.

Wzywał mnie też do siebie Amtskommissar w Czernikowie, domagając się zerwania kontaktów z Polakami i grożąc. Ja jednakże nigdy nie zapomniałam, że jestem żołnierzem i jako taki wykorzystywałam każdą możliwość prowadzenia walki z hitlerowskim okupantem. Ostrzegałam Polaków przed wywężeniem z gospodarstw, na roboty, do obozów, przed aresztowaniem, ułatwiając ucieczki, wykorzystywałam znajomość języka niemieckiego w pisaniu im listów, skarg i podań, opiekowałam się chorymi, zaopatrując ich w leki i materiały opatrunkowe, odwiedzając w szpitalach. Byłam znana pod pseudonimem "Mama".

Przysięgi organizacyjne A.K. z terenu Obrowa odbierał łącznik leśny, gajowy Celmer Stanisław o pseudonimie "Kuba", kontakt Celmera Stanisława z Placówką A.K. Dobrzejewice k. Lubicza n/Drw. miał miejsce przez łącznika leśnego A.K., gajowego Makowskiego Stanisława w Dobrzejewicach, dowódcą Placówki A.K. Dobrzejewice. był nadleśniczy Łęcki, zamordowany przez U.B. na terenie swego nadleśnictwa w 1945 r. *popr. Józef Józef*

Moje kontakty organizacyjne poza Celmerem Stanisławem ps. "Kuba" były: z Zalewskim Tadeuszem ps. "Stanisław", z Celmerem Józefem ps. "Gładzik" i z Gręzlikiem Zygmuntem ps. "Fajka".

W dniu 24.01.1945 r., wykonując zleczone mi zadania, zostałam ciężko ranna od odłamków pocisku artyleryjskiego w czasie bombardowania Torunia - broniącej się twierdzy Niemiec hitlerowskich przez oblęgające wojska radzieckie. Doznałam ciężkiego uszkodzenia ciała przez odniesione rany szarpane podbrzusza, obu ud i klatki piersiowej. Znaleźli mnie sanitariusze z niemieckiego schronu przeciwlotniczego i przenieśli mnie na noszach do tego schronu przy ul. Legionów, aby następnie przewieźć do wojskowego szpitala polowego przy ul. Sienkiewicza. Tam znalazł mnie mój ojciec i uprosił, że zaniechano wywiezienia mnie wojskowym transportem ewakuacyjnym z Torunia, lecz przewieziono mnie do mieszkania rodziców mojej koleżanki szkolnej Gliszczyńskiej Elżbiety przy ul. Piaskowej 3. W dniu 1 lutego 1945 r., gdy Niemcy opuścili Toruń, zorganizował się szpital polski przy ul. Przedzance. Tam mnie przewieziono w tym samym dniu z daleko posuniętą gangreną w miejscach rozległych ran. Leczenie skutków odniesionych ran trwało 3 lata. Nie mogłam podjąć żadnej pracy, gdyż musiałam poddawać się kolejnym 3 operacjom plastycznym, umożliwiającym mi w ostatecznym wyniku chodzenie. Po zakończeniu chirurgicznego leczenia zostałam skierowana do sanatorium w Głuchołazach z powodu obustronnej gruźlicy płuc. Po 5 miesiącach pobytu w Głuchołazach powróciłam do Torunia, by w dniu 10.12.1947 r. podjąć pracę rachmistrza w Młynach "Społem" w Toruniu.

Nie chcąc tracić okresu 3 lat leczenia, wykorzystałam go w przerwach między operacjami na naukę w Liceum Ogrodniczym w Toruniu, w którym skończyłam 2 klasy, nie powtarzając matury.

Podając pracę w Młynach "Społem", byłam uszczęśliwiona, że nareszcie będę miała z rodzicami i chorą siostrą Heleną zapewnioną egzystencję. Ojciec liczył już 71 lat, mama była zreumatyzowana. Z pierwszej mojej pensji spłaciłam zadłużenie za pobyt mój w szpitalu w związku z operacjami, bo o zapłatę za ten pobyt miasto Toruń upominało się od ojca, który nie mógł uregulować tego rachunku, skoro nas czworo musiał utrzymać.

W dniu 24.01.1949 r. zmarła moja siostra Helena. Kilka miesięcy po jej śmierci miałam ciężkie przeżycia, gdyż pracując w Młynach P.Z.Z. przy ul. Kościuszki, zostałam zabrana wprost z biura przez tajnego agenta U.B. i pod przymusem doprowadzona do Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Toruniu przy ul. Bydgoskiej i tam przez wiele godzin do późnej pory nocnej bez jakiegokolwiek posiłku, czy nawet wody do picia przetrzymywana i zmuszana do wyrażenia zgody na tajną współpracę konfidencją z Urzędem Bezpieczeństwa. Tak było przez 3 kolejne dni. Agent U.B. w nocy między godz. 2 i 3,00 odprowadzał mnie każdorazowo do domu, grożąc mi i mojej rodzinie za ujawnienie tych faktów komukolwiek i zobowiązując do stawienia się do pracy o godz. 7,00 rano tak, aby nikt niczego się nie domyślał. Na usługi tajnej współpracy z U.B. nie wyraziłam zgody, zatem musiałam podpisać, że nie ujawnię nikomu o zdarzeniu przymuszania mnie do tajnej współpracy z U.B. i że przyjmuję do wiadomości, iż poniosę ja i moja rodzina konsekwencje ujawnienia tej tajemnicy.

Presja tych przeżyć była w mej świadomości tak wielka, że kilka lat żyłam w potwornym lęku utraty pracy i pozbawienia mnie i moich rodziców egzystencji życiowej, wolności i dobrego imienia w razie fałszywych pomówień przekazanych do publicznej wiadomości przez Urząd Bezpieczeństwa. Smak utraty wolności odczułam w czasie przesłuchań w U.B., uwięziona w pomieszczeniu na najwyższym piętrze o zakratowanych oknach, z których z zazdrością obserwowałam przechodniów ulicznych w krótkich przerwach między przesłuchaniami. Przy sobie miałam tylko różaniec, w którym ściskając go w rękach szukałam ratunku i umocnienia w woli nie załamania się w chwilach trwogi. Przeżycia te odnawiały się we mnie na każdorazowy widok gmachu U.B., lub gdy przelotnie spotykałam na ulicy tajnego agenta U.B., sprawcę wyżej opisanych przeżyć.

Moją pracę zawodową kontynuowałam z przeniesieniami służbowymi aż do 16.06.1969 r. w zakładach: Wojewódzkie Biuro Projektów w Toruniu, WZGS "Samopomoc Chłopska" Toruń, W.P.H.A.G.D. "Arged" w Toruniu, M.H.D. Chełmża, "Motozbyt" Toruń, Lokalne Zrzeszenie Właścicieli Nieruchomości Toruń i Spółdzielnia Ogrodnicza Toruń na stanowiskach: księgowej, kierownika księgowości, kierownika biura, głównego księgowego. Doszłam do wniosku, że zawód księgowej - jdkkolwiek ciężki i odpowiedzialny, najlepiej mi zagwarantuje niezależność. Doksztalałam się więc na kursach: Organizacji Handlu w Polsce i Studium Ustawodawstwa Gospodarczego-1956 r Studium Ustawodawstwa Pracy w 1957 r.,

./.

I/1/6
6

Jednoroczne Studium Zaoczne Rachunkowości Wydział Handlu w Warszawie
na poziomie wyższym w 1958 r.,
Roczny Kurs Zaoczny dla Dyplomowanych Biegłych Księgowych w Warszawie
w 1959/1960 r.

Społecznie angażowałam się:
jako mąż zaufania, sekretarz i przewodniczący Pracowniczej Kasy Zapo-
goso-Pożyczkowej oraz Przewodniczący Oddziałowego Kompletu Orzekają-
cego Zakładowej Komisji Rozjemczej Zw. Zaw. Pracowników Handlu,
od 15.11.1968 r. do 31.12.1989 r. jako członek Stronnictwa Demokratycznego,
od 14.01.1980 r. jako członek Niezależnego Samorządowego Zw. Zaw. "Soli-
darność" przy Spółdzielni Ogrodniczej w Toruniu,
od 12.11.1969 r. jako członek Polskiego Związku Emerytów, Rencistów
i Inwalidów,
od 28.01.1986 r. jako członek Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego,
od 1.04.1986 r. jako członek Związku Inwalidów Wojennych - wdowa po
inwalidzie wojennym.

Szczególnym zainteresowaniem moim obdarzałam młodzież, pomagając
jej w startach życiowych, i tak:
od 1.04.1959 r. do 3.04.1965 r. Zygmuntowi Bronźowi, dzisiaj doktoro-
wi nauk wychowania fizycznego, specjalście rehabilita-
cji leczniczej, zwłaszcza akupunktury,
w latach 1964- 1965 jakającym się uczniom Liceum Plastycznego w Jaro-
sławiu, skierowanym do mnie przez Poradnię Logopedy-
czną w Toruniu, zwłaszcza Kraseckiemu Krzysztofowi
z pod Legnicy, dziś z wyższymi studiami rolniczymi,
oraz Józefowi Kurdzielowi z Przemyśla, który ukończył
3 fakultety, opanowawszy całkowicie wadę jękania.

Od 1969 r. byłam inwalidką III grupy z ogólnego stanu zdrowia,
a od 1980 r. jestem inwalidką II grupy z ogólnego stanu zdrowia.

Ojca straciłam w 1960 r., a matkę w 1981 r.

W 1972 r. wyszłam za mąż za Józefa Rymarza, legionistę, oficera
Wojska Polskiego, członka ZWZ i A.K. ps. "Kruk", rannego w bitwie pod
Tyczynem w 1944 r. i oficera do specjalnych zleceń P.O.O.N. i dowódcy
batalionu w IV pułku zapasowym II Armii Wojska Ludowego. Mąż mój, Józef
Rymarz, zmarł dnia 30.04.1980 r. Był Kawalerem Orderu "Virtuti Militari"
V kl. i wielu innych odznaczeń. Władze wojskowe L.W.P. odmówiły mu na-
leżnych honorów wojskowych nad grobem z powodu katolickiego pogrzebu.
Na wieczny spoczynek odprowadziły go poczty sztandarowe Związku Inwa-
lidów Wojennych oraz ZBoWiD.

Oświadczam, że nie byłam karana, ani nie korzystałam z rehabilita-
cji sądowej.

Toruń, dnia 1.XII.1992 r.

/Renata Hamerska-Rymarz/

I/2 DOKUMENTY - *Hamerski Renate*

- kserokopia dowodu osobistego nr 159/42, wydanego dnia 25 IX 1942 r dla Hamerski Renate - Genowefa
str .1-2 , k.1
- karta meldunkowa Hamerski Renata z dnia 24 VIII 1942
kserokopia
str. 3-4 , k.1
- tłumaczenie z języka niemieckiego pisma wydanego dnia 3 VIII 1942 przez Zarząd Majątku Ograszka pow. Lipno. maszynopis -kserokopia
str. 5 , k.1
- tłumaczenie z języka niemieckiego " Wypis z policyjnego zgłoszenia zameldowania" z dnia 24 VIII 1942 r . Renaty Hamerskiej, maszynopis kserokopia
str. 6 , k.1
- tłumaczenie z języka niemieckiego o zatrudnieniu księgowej Renaty Hamerskiej u naczelnika Corneliusa Hardera w Ograszce , maszynopis ,kserokopia .
str.7,k.1
- Odpis w języku niemieckim z dnia 20 II 1943 o zatrudnieniu księgowej Renaty Hamerskiej u naczelnika Corneliusa Hardera w Ograszce , maszynopis, kserokopia .
str.8 ,k.1
- kserokopia ,karty pocztowej z dnia 13 IX 1944 wysłanej z Lipna
str.9,10k.1
- karta zwolnienia ze Szpitala Miejskiego z dnia 28 III 1945 r Renaty Hamerskiej, kserokopia
str. 11, k.1
- zaświadczenie lekarskie wystawione przez Szpital Miejski w Toruniu dnia 13 VII 1945 r. kserokopia
str. 12 , k. 1
- Protokół oględzin ,kserokopia mebli obrazów oraz przedmiotów wyposażenia mieszkania przeznaczonych do transportu z Kawęczyna z dnia 8 VIII 1945 r
str. 13 ,k.1
- zaświadczenie ,kserokopia , potwierdzające przewóz mebli z Kawęczyna do Torunia wystawione dnia 9 VIII 1945r.
str. 14 ,k.1
- Oświadczenie Antoniny Iasińskiej ,maszynopis kserokopia z dnia 11 IX 1974 r
str. 15-17 , k.2

Verte

I/2 dokumenty .

- Oświadczenie Józefa Celmera , kserokopia maszynopis z dnia 17 IX 1974 r.
str. 18- 20 , k.2
- Oświadczenie Natalii Szota- Gaczoł ,maszynopis kserokopia z dnia 11 IX 1974r.
str. 21 ,k.1
- Oświadczenie Stanisława Celmera ,kserokopia maszynopis z dnia 24 IX 1974r
str. 22-~~22a~~,k.1 s. 23 W
- Oświadczenie Ireny Krynickiej , kserokopia maszynopis z dnia 12 VI 1975 r
str. ~~23~~, k.1 s. 24
- Oświadczenie świadka Juliusza Rogala ,kserokopia maszynopis z dnia 3 IX 1975r
str. ~~24-25~~ ,k.1 s. 25-26 W
- zaświadczenie , kserokopia maszynopis z dnia 29 XII 1976 r wydane przez Logopedę mgr Gertrudę Pokojską
str. 26,k.1 s. 27 W
- Oświadczenie Zygmunta Bronz ,kserokopia maszynopis
str . 27 , k.1 s. 28 W
- Oświadczenie Zofii Zalewskiej , kserokopia maszynopis z dnia 30 grudnia 1976r.
str. ~~28-29~~ ,k.1 s. 29-30 W
- Oświadczenie Tadeusza Gerc , kserokopia maszynopis , z dnia 7 II 1977 r.
str. 30,k.1 s. 31
- Oświadczenie Tadasza Zalewskiego , kserokopia maszynopis z dnia 18 II 1977 r.
str. ~~31~~ , k.1 s. 32-33
- Oświadczenie świadka Zygmunta Gręźlika , kserokopia maszynopis z dnia 22 II 1977r
str. ~~32-33~~ ,k.1 s. 34-35
- Oświadczenie Joanny Cierpiątkowskiej , Chamier -Gliszczyńskiej Elżbiety , kserokopia maszynopis z dnia 27 IV 1992 r.
str. ~~34-36~~ , k.2 s. 36
- kserokopia pisma Muzeum z Sachsenhausen /z załącznikiem Veränderungsmeldung 8 II 1941/ z dnia 4 VI 1999 r.
str. 37-38 , k.2

Die Inhaberin dieses Personalausweises
ist berechtigt die Reichsbahn von
Grasshof nach Leipe und von Grasshof
nach Thorn in der Zeit vom 25.9.42
bis 31.12.42 wiederholt zu benutzen.

Die Inhaberin dieses Ausweises ist
berechtigt die Reichsbahn von Grass-
hof nach Leipe und Thorn in der Zeit
vom 7.1.43 bis 31.12.43 wiederholt
zubenutzen.

-Der Amtskommissar:
I. A. *Lange*

Zgodność odpisu (wyciągu) tego dokum-
entu poświadczono w Państwowym
Biurze Notarialnym w Aleksandrowie
Kujawskim

dnia 20.10.1944 Nr. 384-3/8
Ciebie, Zamb...
S. K...

I/2/1

Personalausweis

Nr. *159/49*

ŁŻBIETY

I/2/2

Familienname Hamerski
 Vorname Kenata Genowka
 Reichsangehörigkeit Poln.
 Beruf Einsendantin
 Ständiger Wohnsitz mit Adresse Grasshof
(Doraszka) Post Schwarzendorf
(Czerwikowo) Kr. Leipzig
 Gegenwärtiger Aufenthaltsort mit Adresse
 Geboren am 22. 12. 1919
 Geburtsort Stünmark
 Kreis Löbau Provinz
 Gestalt groß
 Haar dunkel
 Augen braun
 Gesichtsforn oval
 Besondere Kennzeichen ohne

Unterschrift des Inhabers

Baumert

Es wird hierdurch bescheinigt, daß der Inhaber die durch obenstehendes Lichtbild dargestellte Person ist und die darunter befindliche Unterschrift eigenhändig hat.

Es der vollz. hat.
 Amtsbereich des Amtsbereichs
25. 9. 42
ne (Doraszka)
 Dien (Stelle)
A. Baumert
 (Unterschrift)

he Vermerke

Anmeldung

bei der polizeilichen Meldebehörde

Am 24 August 1942 ist - sind

Traskka

Leipzig

Gutsverwaltung Eger

(Ort)

(Kreis)

Schlafstelle - Dienst - Besuch - bei Herrn Harder

Herrn Harder

Gutreffendes unterstreichen

rn

Altstädtischer Ring Straße Nr. 30

als Mieter bei Ellern

(Ort)

(Kreis; falls Ausland auch Staat)

Untermieter

Reichsamt vom Wehrdienst

1	2	3	4	5			6	7	8	9	10	11	12
				Geburts-									
Vornamen (sämtliche; Rufname ist zu unterstreichen)	Familienstand (ledig, verh., verw., gesch.)	Beruf (genaue Bezeichnung der Berufslätigkeit und Angabe, ob selbständig oder Angestellter, Arbeiter usw.)	Geburts-			a) Geburtsort b) Kreis c) Staat (wenn Ausland)	Staatsangehörigkeit	Bezeichnung des wichtigsten Bekantnisses (ob Angehöriger einer Religions- oder Weltanschauungsgemeinschaft, gottgläubig oder gotteslos)	Wohnort und Wohnung (Ort, Kreis, Straße, Hausnummer) bei der letzten Wohnortveränderung am letzten vor der Anmeldung liegenden 10. Oktober	Wehrdienstverhältnis (i. B. Erfahrerferne i. usw.), Wehrnummer? Zulegt zuständige Wehrdienststelle?	Bei Zuzug von auf		
			Tag	Monat	Jahr						a) Haben Sie schon früher in der hiesigen Gemeinde gewohnt? Bei ja: wann und wo?	b) Für die obere Wehrdienststelle?	
<u>Renata</u> <u>Grunowfs</u>	<u>ledig</u>	<u>Gutsver-</u> <u>dantier</u>	<u>22</u>	<u>12</u>	<u>1913</u>	<u>Wormitz</u> <u>Polen</u> <u>4. Lobau</u> <u>d. Weichsel</u>	<u>rom-kath.</u>	<u>Thorn</u> <u>alt. Ring 3</u>					

Motorfahrzeugbesitzer

zur Anmeldung der Wohnungsveränderung abzugeben werde ich unverzüglich nachkommen.

Staatenlose
Ausweises (Paß, Paßersatz)

Für Angehörige des zivilen Luftschutzes
Welche Verwendung haben Sie?

1. Sicherheits- und Hilfsdienst: .....
2. Werkluftschutzes: .....
3. Erweiterter Selbstschutz: .....
4. Selbstschutz: .....
5. Luftschutzwarndienst: .....

Im Luftschutz verwendete mitzunehmende Erbstau oder Rinder sind ebenfalls in der für sie in Frage kommenden Zeile aufzuführen.

- 1) Es ist die politische Gemeinde anzugeben, nicht ein Wohnplatz, ein Amtsbezirk oder Ortsteil.
- 2) Bei mehrfacher Staatsangehörigkeit sämtliche angeben, bei Staatenlosigkeit: staatenlos und frühere Staatsangehörigkeit.
- 3) Von außerhalb zuziehende Wehrpflichtige müssen der Meldebehörde bei Abgabe der Anmeldung ihre Wehrpässe oder die an ihrer Stelle ausgegebenen Ausweise vorlegen.

Renata Han
(Eigenhändige Unterschrift des Ang)

H. Harder
(Eigenhändige Unterschrift des Wohnungsinh)

Thorn
(Eigenhändige Unterschrift des Hauseigentümers)

Thorn den 25
(Ort und Datum der Abgabe an die M)

I/2/4

Auszug aus der Reichsmeldevordnung vom 6. Januar 1938 (Reichsgesetzbl. I S. 13)

Wer eine Wohnung bezieht, hat sich binnen einer Woche nach dem Beziehen der Wohnung bei der Meldebehörde anzumelden. Bei Zugang aus einer anderen Gemeinde hat er dabei die Beschäftigung über seine Abmeldung vorzugeben, falls er nicht seine bisherige Wohnung daneben beibehält. Wer seine bisherige Wohnung daneben beibehält, muß dies bei der Anmeldung angeben.

Wohnung ist jeder Wohnraum, auch die Schlafstelle (§ 2).
Wer aus einer Wohnung auszieht, hat sich binnen einer Woche bei der Meldebehörde unter Angabe seiner neuen Wohnung, oder, wenn er noch keine neue Wohnung besitzt, unter Angabe seines Verbleibs abzumelden (§ 3).

Bei Umzügen innerhalb der Gemeinde ist eine Abmeldung nicht erforderlich, sondern nur die Anmeldung in der neuen Wohnung. Bezüglich in der Gemeinde besondere betragsmäßige Meldestellen, so muß die Anmeldung bei der für die neue Wohnung zuständigen Meldestelle erstattet werden (§ 3 Abs. 2 und § 8 Abs. 2).
Die Meldung (Ein- oder Abmeldung) ist von dem Ein- oder Ausziehenden als dem Hauptmeldepflichtigen zu erstatten. Für Kinder bis zum vollendeten 16. Lebensjahr, die im elterlichen Haushalt wohnen, ist der Haushaltsvorstand meldepflichtig; wohnt das Kind nicht im elterlichen Haushalt, so ist der Wohnungsgeber meldepflichtig. Bei Einmündigen liegt dem gesetzlichen Vertreter die Meldepflicht ob (§ 4).

Der Hauptmeldepflichtige muß den von ihm wahrheitsgemäß ausgefüllten und von ihm selbst, vom Hauseigentümer, gegebenenfalls auch vom Wohnungsgeber, unterschriebenen Anmeldebogen in zwei, den Abmeldebogen in drei Ausfertigungen — persönlich bei der Meldebehörde unter Vorlage von Ausweispapieren abgeben (§ 5 Abs. 1 und § 11 Abs. 2). Das dritte Stück des Abmeldebogens erhält der Meldepflichtige nach Abmeldung zurück.

Die höhere Verwaltungsbehörde kann auch für den Anmeldebogen die Einreichung eines dritten Stücks vorschreiben (§ 13 Abs. 2). Im Falle dieser Anordnung erhält der Meldepflichtige das dritte Stück nach Abstempelung als Bestätigung der erstatteten Meldung zurück, falls ihm nicht von der Meldebehörde eine besondere Meldebestätigung (§ 11) erteilt wird.

Bei einem Wohnungswechsel, der sich auf den ganzen Haushalt erstreckt, sind Frau und Kinder, solange sie mit dem Haushaltsvorstand in gemeinsamer Wohnung wohnen und keinen Namen führen, auf dem Meldebogen des Haushaltsvorstandes zu melden. Im übrigen ist jede Person auf einem besonderen Meldebogen zu melden. Bei der Abgabe der Meldung bei der Meldebehörde kann sich der am persönlich Erschienen verhinderte Meldepflichtige unter Angabe der Behinderungsgründe durch einen erwachsenen Familienmitglied und als Vermieter durch den Wohnungsgeber, als Miteigentümer durch den Hauseigentümer (Vermieter) oder dessen erwachsene Familienmitglieder vertreten lassen.

Bei einem Wohnungswechsel, der sich auf den ganzen Haushalt erstreckt, kann der Haushaltsvorstand, im Behinderungsfalle ein erwachsenes Familienmitglied die Wohnung übernehmen und mit umziehenden Personen bei der Abgabe der Meldung treten. Zum Haushalt zählen neben den Familienangehörigen auch Personen, die Grund eines Dienst-, Arbeits-, Vertrags- oder Verwandtschaftsverhältnisses in den Haushalt aufgenommen sind (§ 5).

Auszug aus den zuständigen Bestimmungen zur

Artikel 1. Die Frist zur Anmeldung beim Beziehen einer Wohnung wird von der Woche auf drei Tage herabgesetzt. Ausländer haben sich binnen 24 Stunden bei der Meldebehörde anzumelden. Zu den Ausländern im Sinne dieser Verordnung zählen auch die Staatslosen.

Artikel 2. Die Meldefrist beim Ausziehen aus einer Wohnung wird von der Woche auf drei Tage herabgesetzt. Ausländer haben sich binnen 24 Stunden bei der Meldebehörde abzumelden. Beim Wohnungswechsel innerhalb der Gemeinde ist für die Anmeldung der neuen Wohnung die gleiche Fristen.

Der Meldepflichtige hat auf Verlangen der Meldebehörde die erforderlichen Auskünfte zu geben, die notwendigen Ausweise vorzulegen sowie auch auf Anordnung persönlich zu erscheinen (§ 9).

Der Meldepflichtige hat der Meldebehörde vorzutragen, ob er die Meldepflicht verweigert, der Meldebehörde vorzutragen (§ 5 Abs. 4).

Außer dem Hauptmeldepflichtigen (dem Ein- oder Ausziehenden) sind der Wohnungsgeber und der Hauseigentümer (Vermieter) meldepflichtig, der letztere neben dem Wohnungsgeber auch für Untermieter (§ 4 Abs. 2).

Bei Einzug eines Mieters oder Untermieters haben Wohnungsgeber und Hauseigentümer (Vermieter) ihrer Meldepflicht genügt, wenn sie den Meldebogen des Ausziehenden unterschrieben und sich durch Eintrag in die Meldebestätigung (§ 11) davon überzeugt haben, daß die Meldung bei der Meldebehörde tatsächlich erstattet ist (§ 8).

Verweigert oder unterläßt der Hauptmeldepflichtige die Anmeldung, so genügt Wohnungsgeber und Hauseigentümer (Vermieter) ihrer Meldepflicht, wenn sie das der Meldebehörde anzeigen (§ 6 Abs. 2).

Den Auszug eines Mieters muß der Hauseigentümer (Vermieter), den Auszug eines Untermieters der Wohnungsgeber der Meldebehörde innerhalb einer Woche schriftlich mitteilen, wobei sie sich hierfür vorgezeichneten Postkartenvordruck bedienen können (§ 7 Abs. 1). Die Mitteilung des Wohnungsgebers ist vom Hauseigentümer (Vermieter) mit zu unterschreiben. Im Falle des Fortzugs aus der Gemeinde bedarf es dieser Mitteilung nicht, falls Hauseigentümer und Wohnungsgeber den Abmeldebogen unterschrieben und sich durch Eintrag in den abgemeldeten Abmeldebogen davon überzeugt haben, daß die Abmeldung bei der Meldebehörde tatsächlich erstattet ist (§ 7 Abs. 2).

Wer in einer Gemeinde des Inlandes nach § 2 gemeldet ist und beschlossenermaßen in anderen Gemeinden bei Veranlassen der Bekantheit vor sich erst nach § 11 Abs. 2 gemeldet ist, so ist er von der Meldung entbunden (§ 12).

Die in der Meldebestätigung angegebenen Angehörigen der Wehrmacht und der 44-Verfügungstruppe sind von der Meldepflicht solange sie in einer Kaserne oder eines anderen Unterkunfts der Wehrmacht, der Verfügungstruppe oder des Reichsarbeitsdienstes wohnen.

Die in der Meldebestätigung angegebenen Angehörigen des Reichsarbeitsdienstes sind von der Meldepflicht solange sie in einer Kaserne oder eines anderen Unterkunfts der Wehrmacht, der Verfügungstruppe oder des Reichsarbeitsdienstes wohnen.

Die in der Meldebestätigung angegebenen Angehörigen des Reichsarbeitsdienstes sind von der Meldepflicht solange sie in einer Kaserne oder eines anderen Unterkunfts der Wehrmacht, der Verfügungstruppe oder des Reichsarbeitsdienstes wohnen.

Verordnung vom 6. September 1939 (Reichsgesetzbl. I S. 1688)

Artikel 3. Die verkürzten Fristen der Artikel 1 und 2 gelten auch für die dem Wohnungsgeber und Hauseigentümer (Vermieter) gemäß §§ 4, 5, 6 und 7 AnMD gebenden Meldepflichten.

Artikel 5. Auch auf Personen, die in einer Gemeinde des Inlandes nach § 2 AnMD gemeldet sind und beschlossenermaßen in einer anderen Gemeinde bei Verwandten oder anderen wohnen, finden die Meldevorschriften der Artikel 1 bis 4 Anwendung.

Tłumaczenie z języka niemieckiego. /Pismo odręczne pisane t.zw. gotykiem/

Nadruk: Zarząd Majątku Ograszka
p-ta Czernikowo
pow.Lipno - Prusy Zach.

Ograszka, dnia 03.08.1942

Niniejszym zaświadcza się, że Zarząd Majątku Ograszka potrzebuje rendantki(rachmistrza) oraz to, że pani Renata Hamerska, ur.dnia 24.12.1919 r.z Torunia zostanie przez tut. Zarząd zatrudniona po otrzymaniu zgody Urzędu Pracy.

/-/ C.Harder

Pieczętka: Zarząd Majątku
Ograszka, pow.Lipno

Tłumaczył i zgodność z treścią przedłożonego zaświadczenia niemieckiego potwierdza:

Toruń, 1993-02-25

Nr repert.: 61/1/93

Edward Cichy

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
Języka Niemieckiego
mgr Edward Cichy
ul. Grunwaldzka 29 m 1, tel. 288-64
87-100 TORUŃ

Tłumaczenie z języka niemieckiego.

W y p i s z policyjnego zgłoszenia zameldowania

z dnia 24 sierpnia 1942 r. ----
sprowadziła się do Ograszki, pow. Lipno, do Administracji Majątku Ograszka w celu podjęcia pracy i zamieszkania u p. C. Hardera z miejsca swego ostatniego zamieszkania w Toruniu, Rynek Staromiejski 30, gdzie zamieszkiwała u rodziców:

1. Hamerska Renata Genowefa, panna, księgową (rendantka), urodzona dnia 22.12.1919 w Neumark, pow. Lubawa - Prusy Zach., narodowości polskiej, wyznania rzym.-kat. -----

Własnoręczny podpis zameldowanej:

/-/ Renata Hamerska

Własnoręczny podpis zarządcy majątku

/-/ C. Harder - Ograszka

Miejsce i data oddania w Urzędzie Meldunkowym:

Toruń, dnia 25 sierpnia 1942 r.

W prawym górnym rogu formularza: Pieczęć okrągła z godłem III Rzeszy i napisem: Naczelnik (Komisarz) Obwodu Ossówka oraz data przyjęcia: 26.08.1942 r. -----

Wypisu dokonał i zgodność z treścią przedłożonej niemieckiej karty meldunkowej potwierdza:

Toruń, 1993-02-25

Repert.-Nr 61/4/93

Edward Cichy
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
Języka Niemieckiego
mgr Edward Cichy
ul. Grunwaldzka 29 m 1, tel. 288-64
87-100 TORUŃ

I/2/7

7

Tłumaczenie z języka niemieckiego.

Piecz.: /Tłumaczenie z uwierzytelnionego odpisu/

Naczelnik Gminy Czernikowo
pow.Lipno - Prusy Zach.

Obrowo, dnia 20 lutego 1943

Do ---

Filii Urzędu Ziem Rzeszy
w Grudziądzu

Dotyczy: Renaty Hamerskiej, ur.22.12.1919

Niniejszym zawiadamiam, że na podstawie uzyskanej zgody placówki w Lipnie zatrudniłem u siebie pannę Renatę Hamerską, ur.22.12.19 w Neumark, pow.Lubawa Prusy Zach., dotychczasową księgową u pana naczelnika Corneliusa Hardera w Ograszce - zatrudnienie biegnie od 01.02.1943 r.---

/-/ Wiebe

Naczelnik(sołtys) Gminy
Czernikowo, pow.Lipno Prusy Zach.

Odpis uwierzytelniony przez:

Pieczątka: Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Hurtu
Artykułów Gospodarstwa Domowego
"ARGED" w Toruniu

/-/ Mierzwicki

Tłumaczył i zgodność z treścią niemiecką odpisu potwierdza:

Toruń, 1943-02-25

Nr repert.: 60/9/93

Edward Cichy

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
Języka Niemieckiego
mgr Edward Cichy
ul. Grunwaldzka 29 m 1, tel. 288-64
87-100 TORUŃ

I/2/8

Odpis

Bezirkslandwirt
der Gemeinde Schwarzen Dorf
Kreis Leipe - Westpr.

Obrau, den 20. Februar 1943.

8

An die

Reichsland
Zweigstelle Graudenz

G r a u d e n z

Betrifft: Renata Hamerski, geb. 22.12.19.

Ich teile Ihnen mit, dass ich auf Grund der Genehmigung der
Nebenstelle Leipe das Fräulein Renata Hamerski, geb. 22.12.
1919 J. in Neumark, Kreis Löbau - Wpr., bisher Rechnungs-
führerin bei Herrn Bezirkslandwirt Cornelius Harder in Grass-
hof, vom 1.2.1943 bei mir eingestellt habe.

/-/ Wiebe
Bezirkslandwirt
der Gemeinde Schwarzen Dorf
Kreis Leipe - Westpr.

Za zgodność odpisu z oryginałem:

Der Landrat
Ernährungsamt B
Leipzig, Stegesstr. 7

er durch Ablösung Reich

Buchdruckerei L. Ohlert, Leipzig

Postkarte

I/2/2
9

← 13 IX 1944
Lipno

[Handwritten address:]
Lipno
Poczta Lipno
5a
[Handwritten name:]
H. Müller
[Handwritten name:]
H. Müller

Leipe, den

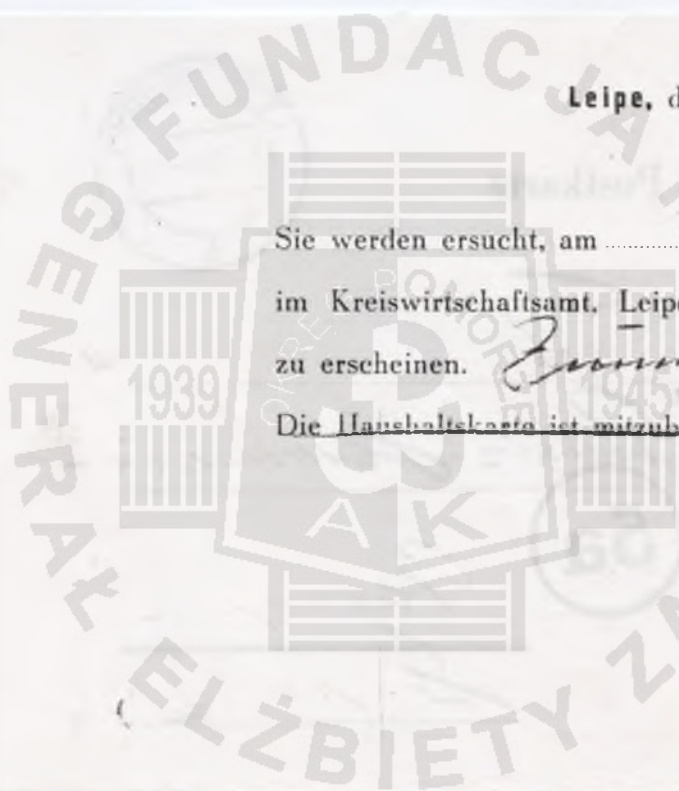
16. 11. 1945 10

Sie werden ersucht, am 17. 11. von 8-18³⁰ Uhr
im Kreiswirtschaftsamt, Leipe-Westpr., Siegesstrasse Nr. 7
zu erscheinen. Ernährung 3.

Die Haushaltskarte ist mitzubringen.

Der Landrat
Ernährungsamt B

[Signature]

I/2/30

30

O ś w i a d c z e n i e .

Niżej podpisany, Gerc Tadeusz, ur. 22.I.1919 roku, zamieszkały w Toruniu, ul. Wschodnia 69, oświadczam, iż Ob. Renatę Hamerską znam jako dobrą Polkę z czasów okupacji hitlerowskiej. W czasie okupacji mieszkałem w Obrowie z rodzicami. Hamerską Renatę poznałem jako pracownika majątku Obrowo ze znajomością języka niemieckiego. Wiem, iż Ob. Renata Hamerska znając język niemiecki ostrzegała polskie rodziny przed brankami i wywozem na roboty przymusowe. Pomagała chorym Polakom, którzy na wsi pozbawieni byli opieki lekarskiej, przywożąc i dając im lekarstwa. Za czynną pomoc rodzinom polskim szykanowana była przez Niemców. Mieszkała w oficynie majątku w nieogrzewanym pokoju, otrzymywała wystygłe obiady, była w niełasce u Niemca zarządzającego majątkiem Obrowo. Razem z Ob, Królem wezwana była do Landrata w Lipnie, gdzie otrzymała ostrzeżenie za pisanie wniosków rodzinom polskim w języku niemieckim. W listopadzie 1944 r. żandarmeria niemiecka przeprowadziła rewizję mieszkania podczas nieobecności Ob. Renaty Hamerskiej, szukając dowodu, ażeby ją aresztować i wywieźć do obozu pracy. Tylko choroba płuc uratowała ją od wywózki. Ob. Renata Hamerska przebywała w naszym środowisku robotniczej młodzieży polskiej, gdzie cieszyła się dużym zaufaniem. Wiem też, że ostrzegła przed wywózką Ob. Ostrowską Zofię. Krótco przed ucieczką Niemcy postanowili aresztować Ob. Renatę Hamerską, jednak jej nie dosięgli, ponieważ wyjechała w jakichś sprawach do Torunia. Wiem też, że wtedy została ciężko raniona od pocisku artyleryjskiego i walczyła o życie. Dzięki temu uniknęła aresztowania i wywiezienia. Po wyzwoleniu odwiedziłem Ob. Renatę Hamerską już trochę zdrowszą i cieszyłem się, że przeżyliśmy tak ciężkie chwile okupacji.

/Gerc Tadeusz/

Gerc Wincenty Tadeusz

REPERTORIUM Anr 1123/77

Ja, Marian Modrzejewski notariusz w Państwowym Biurze Notarialnym w Toruniu poświadczam, że powyższy podpis złożył w mojej obecności Gerc Wincenty zamieszkały w Toruniu przy ul. Wschodniej 69.

Tożsamość wymienionego ustaliłem na podstawie okazanego mi dowodu osobistego serii TK nr 7742787.

Pobrano tytułem opłaty skarbowej na podstawie § 14ust.1 pkt.2 rozp. Rady Min. z dnia 29 grudnia 1975r./Dz.U.Nr46,poz.241/ kwotę 10.- zł i opłaty notarialnej na podstawie §21,ust.1. pkt.1. rozp.Min.Sprawiedl. z dnia 19 maja 1973 r./Dz.U.Nr.21,poz.122/ kwotę 30,-zł
Toruń, dnia 7 lutego 1977 r.

Notariusz

I/e/m

11

Toruń, dnia 29. III ..... 1945 r.

Karta zwolnienia.

Hamerska Renata

przebywała/ w tut. szpitalu na leczeniu od 1. IV 1945 r. do 28. III 1945 r. i zostaje zwolniony/a/ jako zdolny/a/ - niezdolny/a/ do pracy na przeciąg ..... tygodni

Diagnosa: *brak rozpoznania choroby*

SZPITAL MIEJSKI TORUŃ

[Signature]

1/2/12

12

Zusriedzeniu lekarzki

Zusriedza się, że obr. Hancerska Reusta
nr. 22. 12. 19 w Korym ulicem, kam. 4 Torun
Miary Rynek 30, ramię w czasie dużej wycieczki
w Torun odnoś 29 stycznia 1945 roku, była leczone
w tuberkularnym szpitalu od 1. II. 45 do 28. III. 45 spowodu-
wany niepanuj. kłótki przerwanej oraz rozległej rany
niepanuj. kłótki z udw. przerwanej, ze znacznym
niehodzeniem warg stomowych duży i następow.
gangreny części niehodzonych. Zobowiązanie w miejscu
wymagające uadze jencu leczenia ambulatoryjnego
i zabiegów operacyjnych plastycznych.

Michał Dzien

Torun d. 13. VII. 45.

Kawczyn, 8. 8. 45. 115

Protokół oględzin I/2/13

W dniu druziejnym następnego osoby
Renata Flamera z Torunia, ul. Scytlowa
występuje jako właścicielka między innymi
niemym rezy

Leokadia Chodorowa Kawczyn por. Lipno
jako przedsiębiorca
p. Julian Rogala Torun, Zeremba
jako świadek

stwierdza, iż następujące rezy własności
R. Flamera znajduje się w przechowaniu
ob. L. Chodorowej:

- 1 etykieta do wiat
- 1 obrazek parmiszka Komuniści s. w.
- 1 " " Sodalizji Maryj.
- 2 foto albumy z 1 nieznaczącym
- 1 obrazek Sodalizji Maryj.
- 2 stojaki do kwiatów
- Różnorodność w kartoflach lub ziemie
- . 2 metry drewna
- 1 stół obity
- 1 pręgi bytów z rurkami i bogimi
- 1 garnik miedziany
- 1 wazonik

Flamera

Julian Rogala

W. Rogala

I/2/14
14

Rest. Mil. Obw.
w Czernikowie.

Z A S W I A D C Z E N I E .
=====

Rest. Mil. Obw. w Czernikowie zaświadcza, że,
obw. Hamerska Renata, zam. w Teruniu, przy ul.
Stary Rynek 50. jest Polką i przewozi własne
meble z Kawenczyna gm. Czernikowo, pow. Lipno.
do Terunia.

Czernikowo 9.8.45r.

Rest. Mil. Obw.
w Czernikowie.
Gesiński Edward.

Władysław Grochoczek

I/2/15
15

O ś w i a d c z e n i e

Ja, niżej podpisana, A n t o n i n a L a s i Ń s k a , zamieszkała w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 16, świadoma odpowiedzialności za złożenie zeznania niezgodnego z prawdą, oświadczam, co następuje:

Ob. H a m e r s k a R e n a t a , zamieszkała w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 30 m.2, jest mi znana z tego, że w czasie okupacji hitlerowskiej jako Polka została skierowana z początkiem 1943 roku przez Arbeitsamt w Lipnie do pracy w majątku Obrowo u Niemca, członka SS, Bezirkslandwirta nazwiskiem Hans Wiebe. Niemiec ten wykorzystał znajomość języka niemieckiego w piśmie i w mowie Ob. Hamerskiej Renaty i przydzielił ją do pracy w biurze majątku, do którego przychodzili podatnicy - Polacy z całej gminy Czernikowo. To ułatwiło Ob. Hamerskiej Renacie nawiązanie kontaktów z Polakami. Kontakty te Ob. Hamerska Renata wykorzystywała w przestrzeganiu Polaków o grożącym im niebezpieczeństwie ze strony Niemców, jak: wywożenia z gospodarstw, na roboty, do obozów, aresztowania i innych represji, a także w udzielaniu pomocy Polakom w wszelkich ich konfliktach z Niemcami, szczególnie w takich przypadkach, gdy potrzebna była znajomość języka niemieckiego, jak również w zdobywaniu lekarstw dla chorych Polaków, które Ob. Hamerska Renata przywoziła z aptek z Lubicza, lub z Torunia. Wśród tych Polaków, korzystających z pomocy Ob. Hamerskiej Renaty znajdowali się również ludzie z Podziemia organizacji AK i AL. Dla nich pierwszorzędne znaczenie miały dostawy lekarstw, materiałów opatrunkowych, tytoniu oraz odzieży. Ob. Hamerska Renata nigdy nie odmawiała im pomocy w tym zakresie i czyniła to całkowicie bezinteresownie. Styczeń 1945 r. był okresem ciężkich mrozów. Ob. Hamerska Renata otrzymała do wykonania zapotrzebowanie na lekarstwa i materiały opatrunkowe oraz tytonie dla chorujących ludzi, ukrywających się przed Niemcami, którzy przygotowywali się już do ewakuacji w obawie przed inwazją wojsk Związku Radzieckiego. Po te lekarstwa i materiały opatrunkowe dla walczącego Podziemia Ob. Hamerska Renata udała się do Torunia w styczniu 1945 r. W tym samym czasie SS-Man Wiebe poszukiwał gwałtownie Ob. Hamerskiej Renaty, lecz już jej nie znalazł ani w jej mieszkaniu w Kawęczynie, ani nigdzie w okolicy.

Wówczas udałam się pieszo z Obrowa do Torunia, by ostrzec Ob. Hamerską Renatę o grożącym jej niebezpieczeństwie zaaresztowania. Jednakże dwukrotnie nie udało mi się dotrzeć do Torunia, gdyż Niemcy już nie wpuszczali Polaków do Torunia. Było to w ostatnich dniach stycznia 1945 r. Odczekałam więc w Grębocinie i w lutym 1945 r., gdy już Niemcy puciekali z okolicy udałam się po raz trzeci do Torunia, chcąc się dowiedzieć, co się stało z Ob. Hamerską Renatą. W Toruniu znałam adres zamieszkania rodziców Ob. Hamerskiej Renaty, przy ul. Szczytnej 19. Więc pod ten adres się udałam i wtedy dowiedziałam się od ojca Ob. Hamerskiej Renaty, że została ciężko ranną od pocisku artyleryjskiego, idąc z zakupionymi lekarstwami, materiałami opatrunkowymi i żywnością, ulicą przy Ubezpieczalni Społecznej, i że przebywa w szpitalu w Toruniu. Odwiedziłam Ob. Hamerską Renatę w szpitalu i wówczas dowiedziałam się z ust ciężko rannej Ob. Hamerskiej Renaty, że ~~dotychczas~~ odniosła rany na obu nogach, podbrzuszu i klatce piersiowej, niosąc zakupy lekarstw i materiałów opatrunkowych, które miała następnie zawieźć do Obrowa dla chorych z Partyzantki.

Kontakty Ob. Hamerskiej Renaty z Polakami na terenie Obrowa i okolicy budziły podejrzenia Niemców już w 1943 roku, gdyż Ob. Hamerska Renata była wzywana przez Antskommissara do Czernikowa celem wytłumaczenia się z ciągłych styczności z Polakami. Ponadto w 1944 roku u Ob. Hamerskiej Renaty w jej mieszkaniu w Kawenczynie komendant żandarmerii z Czernikowa Zimmel osobiście dokonał rewizji, poszukując ukrywających się mężczyzn i broni. Jest mi wiadomo, że brat Ob. Hamerskiej Renaty, Ob. Tadeusz Hamerski, członek PAL, ukrywał się jakiś czas, będąc chory, w mieszkaniu Ob. Hamerskiej Renaty, lecz w czasie rewizji już go nie było, gdyż odszedł w porę ostrzeżony do lasu. Także w 1944 roku Ob. Hamerska Renata musiała się stawić na natychmiastowe wezwanie do Landrata w Lipnie i stamtąd już nie miała wrócić do Obrowa, gdyż miała być wywieziona po zaaresztowaniu w wyniku doniesień SS-Mana Wiebego. Uratowała się chwilowe chorobą gruźlicy płuc, świadkiem naocznym tego był Polak Ob. Frumencjusz Król z Kawenczyna.

Wyżej wymienione fakty są mi znane stąd, że przebywałam w tym samym czasie, co Ob. Hamerska Renata w tym samym budynku w Obrowie w majątku, a rodzinę Hamerskich znałam jeszcze przed wojną. Wiem, że Ob. Hamerska Renata udzielała pomocy wielu Polakom, między innymi zagrożonej Ob. Ostrowskiej Zofii wraz z jej dzieckiem i rodzeństwem, której matka ob. Rutkowska Stanisława z Obrowa była aresztowana, zagrożonemu ob. Frumencjuszowi Królowi z Kawenczyna, wywiezie-

nemu na roboty i oddzielonemu od dwojga dzieci, ob. Marcinowi Kubackiemu z Obrowa wraz z rodziną, przebywającemu w obowzie w Potulicach, ob. Józefowi Kubackiemu z Kawęczyna, którego syna ksiekę z powodu Heine-Mediny skierowała na leżenie i opiekowała się nim w szpitalu, jak również współpracującym z Podziemiem samym ob. Józefem Kubackim z Kawęczyna, przebywającym w szpitalu. Wiem również, że Ob. Hamerska Renata rowerem z Torunia wozika do Kikoła w wigilię "Gwiazdki" 1943 r. prezenty dla dzieci biednych rodzin i wtedy nabawiła się ciężkiej grypy, która spowodowała następnie zapadnięcie Ob. Hamerskiej Renaty na gruźlicę płuc.

Ob. Hamerska Renata jest mi znana jako prawa patriotka osoba ciągle czynna i ofiarna, tam gdzie wymagała potrzeba pomocy i czyniła to bezinteresownie.

Antonina Lasińska

(Antonina Lasińska)

Repertorium A Nr 8481. /1974.

Ja, Maria Salmonowicz notariusz w Państwowym Niurze Notarialnym w Toruniu poświadczam, że powyższy podpis złożyła własnoręcznie w mojej obecności Antonina Lasińska zamieszkała w Toruniu przy ulicy Rynek Staromiejski nr 16, której tożsamość ustaliłam na podstawie paszportu wydanego przez Biuro Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO w Bydgoszczy dnia 2 marca 1972r. Seria PA, Nr 346115.

Opłaty skarbowej nie pobrano na podstawie § 4 pkt 7 rozp.Rady Min. z dnia 23 marca 1970 r./Dz.U.Nr 7,poz.59/. Pobrano tytułem opłaty za dokonanie tej czynności na podstawie § 21 rozp.Min.Sprawiedl. z dnia 9maja 1973 r./Dz.U.Nr 21,poz.122/ kwotę 30,-zł.
Toruń, dnia 11 września 1974 roku.

Notariusz.

[Handwritten signature]

O ś w i a d c z e n i e

Ja, niżej podpisany, C e l m e r J ó z e f, syn Antoniego, zamieszkały w Obrowie, pow. Toruń, świadomy odpowiedzialności za złożenie zeznania niezgodnego z prawdą, oświadczam, co następuje:

Ob. Hamerską Renatę, zamieszkałą w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 30 m.2 znam z okresu okupacji hitlerowskiej, gdyż jako Polkę skierował ją z początkiem 1943 r. Arbeitsamt w Lipnie do pracy w majątku Obrowo, u Niemca, członka SA, Bezirkslandwirta Hansa Wiebe. Ob. Hamerska Renata znała język niemiecki w mowie i piśmie i dlatego Niemiec Wiebe polecił jej prowadzić sprawy biurowe, gdyż do tego biura przychodzili z całej gminy Czernikowo rolnicy Polacy opłacać podatki, a nie znali języka niemieckiego. W takich okolicznościach łatwo było Ob. Hamerskiej Renacie nawiązać kontakty z Polakami. Ob. Hamerska Renata wykorzystywała te kontakty, pomagając Polakom w obronie przed represjami Niemców, mianowicie ostrzegała Polaków zagrożonych wywiezieniem z gospodarstw, na roboty, do obozów, aresztowaniem, sporządzała bezinteresownie dla Polaków wszelkiego rodzaju pisma interwencyjne i podania w języku niemieckim, zorganizowała z własnej inicjatywy aptekę podręczną z wszelkiego rodzaju lekarstwami pierwszej pomocy dla Polaków z majątku i okolicy. W ramach tej działalności lekarskiej udzielała wydatnej pomocy Polakom zrzeszonym w organizacjach Podziemia: AL, BL, AK i BCH, zaopatrując ich w potrzebne lekarstwa i materiały opatrunkowe. Lekarstwa i materiały opatrunkowe dla nich potrzebne przywoziła z aptek w Lubiczu i Toruniu. Była pośredniczką Łącznika AK i jako taki przekazywała zebrane informacje o ruchach oddziałów niemieckich i nastrojach do Łącznika, gajowego Celmere Stanisława z Obrowa w Nadleśnictwie Dobrzejewice i do Kubackiego Józefa z Kawenczyna, którzy podlegali dowódcy AK nadleśniczemu Łącznikowi w Dobrzejewicach.

W styczniu 1945 r. Ob. Hamerska Renata otrzymała do wykonania polecenie zakupu większej ilości lekarstw i materiałów opatrunkowych oraz tytoniu dla ludzi z Partyzantki AK i BCH z rejonu Obrowa, szczególnie dla 2-ech Rosjan z desantu, którzy ukrywali się u Zygmunta Gręglińskiego w Obrowie. W tym celu udała się do Torunia, a także by mnie przekazać rozkazy i informacje od brata Stanisława Celmere, Łącznika AK w Obrowie, gdyż ja już od maja 1944 r. musiałem z Obrowa się usunąć z powodu tropienia mnie przez Niemców

i przebywałem z tej racji aż do lutego 1945 r. w Toruniu. Ob. Hamerska Renata odnalazła mnie w Toruniu i przekazała mi wiadomości, a następnie z moją pomocą zorganizowała zakup większej ilości lekarstwa i materiałów opatrunkowych oraz tytoniu, który następnie miała rowerem przewieźć do Obrowsa i dostarczyć na miejsce umówione. Miejsce zatrzymania Ob. Hamerskiej Renaty w Toruniu było wówczas mieszkanie rodziny Gliszczyńskich przy ul. Piaskowej Nr. 3, gdyż mieszkanie rodziców Ob. Hamerskiej Renaty przy ul. Szosy. 19 nie było bezpieczne z powodu zaistnienia właśnie wtedy faktów aresztowania Polaków, mieszkańców tego domu za współpracę z Polakami. Ob. Hamerska Renata więc z moją pomocą transportowała zakupione lekarstwa i materiały opatrunkowe w dniu 24 stycznia 1945 r. na ul. Piaskową 3, lecz przy Ubezpieczalni Społecznej rozstaliśmy, gdyż ja wróciłem do miasta, aby zakupić jeszcze żywność na kartki. Krótce po rozstaniu się z Ob. Hamerską Renatą usłyszałem jednak huk rozrywających się za Ubezpieczalnią Społeczną artyleryjskich pocisków bombardujących. Przeczekałem więc i po uciszeniu się huków skierowałem się do miejsca zasłyszanych huków. I wtedy znalazłem ciężko ranną Ob. Hamerską Renatę, leżącą na ziemi, nieprzytomną i krwawiącą z ust i z brzucha. Niedługo potem nadbiegli wojskowi sanitariusze niemieccy i zabrali Ob. Hamerską Renatę na noszach do schronu przeciwlotniczego przy ul. Zjednoczenia, a stamtąd Ob. Hamerska Renata została wywieziona na wojskową karetkę pogotowia do szpitala.

Jest mi wiadome, że kontakty Ob. Hamerskiej Renaty z Polakami na terenie Obrowsa i okolicy budziły podejrzenie Niemców już w 1943 roku. Ob. Hamerska Renata była wzywana do Amtskommissara w Czernikowie, gdzie musiała się wytłumaczyć z ciągłych styczności z Polakami. W 1944 roku przeżyła rewizję żandarmerii niemieckiej z Czernikowa w swoim mieszkaniu w Kawenczynie w poszukiwaniu za ukrywającymi się mężczyznami i bronią. W tym okresie ukrywał się u Ob. Hamerskiej Renaty jej brat Tadeusz Hamerski, łącznik leśny Polskiej Armii Ludowej, gdyż był chory. Jednakowoż ostrzeżony odszedł w porę do lasu. Z powodu udzielanej pomocy Polakowi Ob. Królowi Frumercjuszowi z organizacji BCH w pisemnych interwencjach do władz niemieckich, Ob. Hamerska Renata została także wezwana przez Landrata w Lipnie z żądaniem natychmiastowego stawienia się i była przeznaczona wówczas do karnego wywiezienia. Po całodziennym przesłuchiowaniu jednak została w końcu zwolniona, a to tylko dlatego, że stwierdzono u niej, iż jest chora na gruźlicę płuc.

Powyższe fakty są mi znane z uwagi na ciągłe kontakty z Ob. Hamerską Renatą w ramach akcji Podziemia w organizacji AL, GL, AK i BCh i to na terenie Obrowa, jak i Torunia, gdzie znam miejsce zamieszkania rodziców Ob. Hamerskiej Renaty przy ul. Szczytnej nr. 19. Sam byłem członkiem Gwardii Ludowej, nosiłem pseudonim "Gładzik", podlegałem Rostawskiemu Bronisławowi, krawcowi z Zembówca, hasłem naszym był "Wrzes". Ob. Hamerska Renata była znana w naszym środowisku jako "Mama":

Celmer Józef

(Celmer Józef)

Rezerwa 4 132 / 1974

Ja, N. S. Galon, ... podpis ...
 ... Torunia ...
 ... 1930 ... 1945 ...
 ... 1927 r. /Data ... 1953 r. Pobrano opłaty ...
 ... 1973 r. /Data ... 1974 r. /Data ...

Torun, dnia 17 września 1974 r.

Notariusz
[Signature]

1/2/21
21

O ś w i a d c z e n i e

Ja, niżej podpisana, S z o t a - G a c z o ł N a t a l i a R e g i n a , zamieszkała w Gdańsku - Oliwie, ul. Lumumby 10 I m.94 , świadoma odpowiedzialności za złożenie zeznania niezgodnego z prawdą, oświadczam, co następuje:

Ob. H a m e r s k ą - R y m a r z R e n a t ę , zamieszkałą w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 30 m.2 znam z okresu przedwojennego. Z momentem ogłoszenia powszechnej mobilizacji w 1939 r., organizacja Przysposobienia Wojskowego Kobiet włączyła się do Służby Pomocniczej kobiet i dziewcząt w obronie Kraju przed napaścią hitlerowską. Jest mi wiadome, że Ob. Hamerska-Rymarz Renata, członkini ówczesnej organizacji Przysposobienia Wojskowego Kobiet w Toruniu, zgłosiła się ochotniczo do służby na wezwanie Władz swojej Organizacji do Komentantki, p. Elżbiety Zawadzkiej i została skierowana na dzienną służbę do obsługi kantyny w koszarach 63 pułku piechoty w Toruniu oraz na nocną służbę do obsługi centrali telefonicznej Łączności K o m e n d y Miasta, zlokalizowanej wówczas w Forcie u zbiegu ulicy Waży Gen. Sikorskiego i ul. Mickiewicza. W ramach tej służby Ob. Hamerska-Rymarz Renata przyjmowała meldunki o nieprzyjacielskich nalotach lotniczych i inne. Wyżej wymienione służby Ob. Hamerska-Rymarz Renata pełniła do ewakuacji Torunia. Wycofanie się z Torunia nastąpiło do Warszawy. W Warszawie Ob. Hamerska-Rymarz Renata odszukała swoje władze organizacyjne PWK, które znowu skierowały ją do pralni wojskowej, gdzie prała mundury wojskowe obrońców Warszawy. Z poddaniem się Warszawy w dniu 25 września 1939 r. nastąpiła demobilizacja ~~służb~~ służb pomocniczych kobiet.

Powyższe jest mi wiadome stąd, że razem z Ob. Hamerską-Rymarz Renatą odbyłam ewakuację z Torunia do Warszawy, w Warszawie razem byłam na kwaterach i razem wróciłam z nią do Torunia w dniu 17 października 1939 r.

(Szota-Gaczoł Natalia Regina)

Repertorium A Nr 8491 /1974.

Ja, Maria Salmonowicz notariusz w Państwowym Biurze Notarialnym w Toruniu poświadczam, że powyższy podpis złożony własnoręcznie w mojej obecności Natalia Regina Szota-Gaczoł zamieszkała w Gdańsku Oliwa przy ulicy Lumumby pod numerem 10 I m.94, której tożsamość stwierdziłam na podstawie dowodu osobistego Seria SJ, Nr 5874630.

Pobrano: tytułem opłaty skarbowej - na podstawie tej czynności na podstawie § 21 rozp.Min.Sprawiedl. z dnia 15 września 1973 r./Dz.U.Nr 21, poz. 122/ kwotę 30,-zł. Opłaty skarbowej na podstawie § 4 pkt 7 rozp.Rady Min. z dnia 23 marca 1970r./Dz.U.Nr 10, poz. 100/ kwotę 34 pod".
Toruń, dnia 11 września 1974 roku.

[Handwritten signature]

I/2/22
22

O ś w i a d c z e n i e

Ja, niżej podpisany, S t a n i s ł a w C e l m e r , zamieszkały w Grabówcu, poczta Złotoria, powiat Toruń, świadomy odpowiedzialności za złożenie zeznania niezgodnego z prawdą, oświadczam, co następuje:

Ob. H a m e r s k ą R e n a t ę , zamieszkałą w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 30 m. 2, poznałem w początku 1943 r. jako Polkę w majątku Obrowo, gdzie pracowałem, będąc gajowym. Ob. Hamerska Renata była osobą łatwo nawiązującą kontakty i w nowym środowisku Polaków szybko się zaasymilowała. Znając język niemiecki, udzielała pomocy Polakom w załatwianiu spraw urzędowych, sporządzaniu różnego rodzaju pism interwencyjnych i podań, otaczała Polaków opieką w chorobach, zorganizowała podręczną aptekę w majątku i dostarczała im lekarstw i udzielała pierwszej pomocy w wypadkach.

Wydatną pomocą zwłaszcza w tym zakresie objęła Polaków zrzeszonych w organizacjach Podziemia: AL, GL, AK i BCh, gdyż zaopatrywała ich w potrzebne lekarstwa i materiały opatrunkowe, które przywoziła z aptek w Toruniu. Znajomość języka niemieckiego umożliwiała Ob. Hamerskiej Renacie zdobywanie informacji o grożących Polakom ze strony Niemców represjach, przed którymi ostrzegała Polaków zagrożonych aresztowaniem, wywiezieniem z gospodarstw, na roboty i do obozów. Mnie, łącznikowi leśnemu AK o pseudonimie " K u b a " , Ob. Hamerska Renata jako łącznik przekazywała zebrane informacje o ruchach oddziałów niemieckich i nastrojach oraz zamierzeniach wroga, które ja następnie podawałem łącznikowi leśnemu AK, gajowemu Makowskiemu Stanisławowi w Dobrzejewicach. Nasz łącznik, Ob. Hamerska Renata, była znana wśród nas jako "M a m a".

W styczniu 1945 r. nasz łącznik Ob. Hamerska Renata otrzymała zadanie udania się do Torunia z wiadomościami do ukrywającego się członka Gwardii Ludowej, zagrożonego aresztowaniem Celmera Józefa, a także zadanie zakupienia lekarstw i materiałów opatrunkowych oraz tytoniu dla leśnych ludzi AK i dla dwóch chorych Rosjan z desantu. Ob. Hamerska Renata wyjechała w tym celu do Torunia, ale krótko potem była gwałtownie poszukiwaną przez Niemca, członka S.A. Wiebe Hansa, i doszła do mnie wiadomość, że miała być aresztowana. Ob. Hamerska Renata jednakże nie wracała ~~z~~ Torunia, a Niemców pochłoneła gorączka przygotowań do ewakuacji. Przed końcem stycznia 1945 r. Niemcy z całym swym dobytkiem opuścili Obrowo, a mnie i innym mężczyznom z majątku polecili pędzić bydło.

Po moim powrocie do Obrowa zobaczyłem się z Józefem Celmerem, który mnie poinformował, że w styczniu 1945 r. otrzymał wiadomości przekazane mu ode mnie za pośrednictwem łącznika Ob. Hamerskiej Renaty. Powiadomił mnie również, że Ob. Hamerska Renata, przynosząc zakupione dla leśnych ludzi z AK w Obrowie lekarstwa i materiały opatrunkowe oraz tytonie, w Toruniu w czasie działań wojennych w styczniu 1945 r. została ciężko ranną od odłamków pocisku artyleryjskiego i że widział ją bezpośrednio po tym wypadku nieprzytomną oraz jak ją niemiecka wojskowa karetka pogotowia odwoziła do szpitala.

Pamiętam, że w mieszkaniu Ob. Hamerskiej Renaty w Kawenczynie zan-
 darmeria niemiecka z Czernikowa przeprowadzała bezskutecznie rewizję
 w poszukiwaniu za ukrywającymi się partyzantami i bronią. Wiem
 także, że ukrywał się u niej chory brat Tadeusz Hamerski, łącznik
 leśny AL, jednak w porę ostrzeżony uszedł do lasu. Od Ob. Frumen-
 cjusza Króla, członka BCh dowiedziałem się także, że Ob. Hamerska
 Renata miała być karnie wywieziona w 1944 r. za wygotowywanie je-
 mu pism interwencyjnych i skarg w języku niemieckim w sprawie wy-
 wiezienia go na roboty i oddzielenia od dwojga małoletnich dzieci,
 a także i innym Polakom za sporządzanie różnych pism. W Z tego po-
 wodu Ob. Hamerska Renata była wezwana do Lipna przez Landrata i
 tam zatrzymana, jednak została zwolniona do domu z racji stwierdzo-
 nej u niej choroby gruźlicy płuc. Ob. R. Hamerska była członkiem KZ.

*Ustnie z dnia 06.11.1974
 Stanisław Celmer*

/Celmer Stanisław/

H. Zorawowicz

Repertorium A Nr 80149 /1974.

Ja, Maria Salmonowicz notariusz w Państwowym Biurze Notarialnym w Toruniu
 poświadczam, że powyższy tuszowy odcisk dużego palca lewej ręki złożył
 w miejscu swego zamieszkania Stanisław Celmer zamieszkały w Grabowcu gmina
 Lubicz w powiecie toruńskim, obok którego osobiście znam Krystyma
 Żórawowicz zamieszkałą w Toruniu, ul. Strumykowa 17/4. umieściła jego imię
 i nazwisko i podpisała się. Tożsamość jego ustaliłam na podstawie dowodu
 osobistego seria RH numer 6047919. Stawający oświadczył, że ma sparaliżowa-
 ną prawą stronę ciała

Pobrano: tytułem opłaty skarbowej na podstawie § 12 ust.1 pkt 2 rozp.Rady Min.
 z dnia 23 marca 1970 r./Dz.U.Nr 7, poz.59/ kwotę 10,-zł., a tytułem opłaty za
 dokonanie tej czynności na podstawie § 21 i § 28 rozp.Min. Sprawiedl. z dnia
 19 maja 1973 r./Dz.U.Nr 21, poz.122/ kwotę 80,-zł.

Toruń, dnia 24 września 1974

Notariusz
Maria Salmonowicz

P. B. N. w Toruniu
 sporządzono odpis
 dn. 25. 09. 1974
 nr Rep. A
 Notariusz *Maria Salmonowicz*

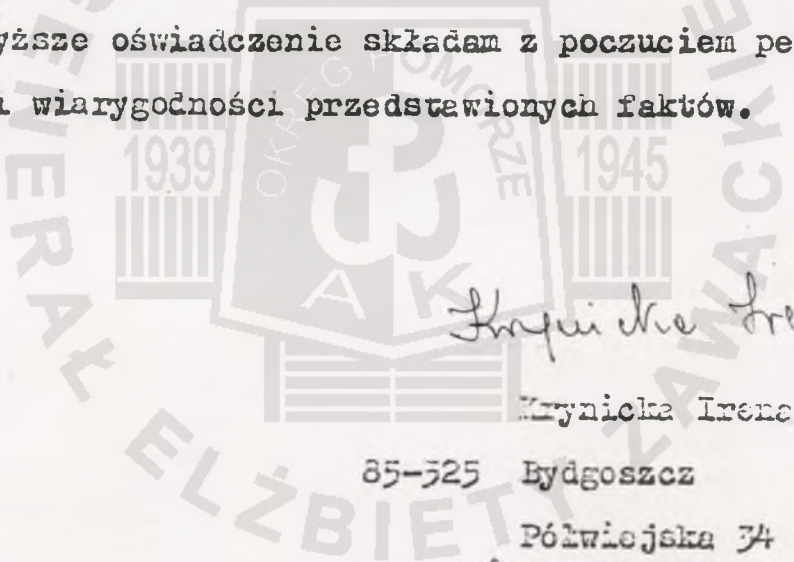
I/2/23

24

O s w i a d c z e n i e

Oświadczam, że znana mi osobiście Ob. Hamerska - Rymarz Renata zamieszkała w Toruniu przy ul. Rynek Staromiejski 30 m.2 należała przed wojną do organizacji P.W.K. /Przysposobienie Wojskowe Kobiet do Obrony Kraju/. Z chwilą wybuchu wojny Ob. Hamerska - Rymarz została skierowana do Centrali telefonicznej mieszczącej się w forcie, w rejonie obecnej ulicy Generała Sikorskiego. Przyjmowała i przekazywała meldunki telefoniczne o przekraczaniu granicy samolotów niemieckich. W dniu ewakuacji Torunia Ob. Hamerska-Rymarz pełniła służbę nocną i razem z wojskiem polskim została ewakuowana.

Powyższe oświadczenie składam z poczuciem pełnej odpowiedzialności i wiarygodności przedstawionych faktów.

Irena Janina Krynicka

Krynicka Irena

85-325 Bydgoszcz

Półwiejska 34

Repertorium A numer 9602 /1975

Ja, Gabriela Wojciechowska notariusz urzędująca w Państwowym Biurze Notarialnym w Bydgoszczy poświadczam, że powyższy podpis złożyła własnoręcznie w mojej obecności:

Irena Janina K r y n i c k a, córka Norberta i Teresy - zamieszkała w Bydgoszczy przy ulicy Półwiejskiej pod numerem 34.

Tożsamość wymienionej notariusz ustaliła na podstawie okazanego dowodu osobistego serii TK numer 7663733.

Pobrano 30,- złotych opłaty notarialnej w myśl § 21 rozp. o opłatach notarialnych. Opłaty skarbowe nie pobrano.

Bydgoszcz, dnia 12 czerwca

Gabriela Wojciechowska
notariusz

I/2/24

Rogala Juliusz

Toruń, dnia 3. wrzesnia 75 r.
(miejscowość)

Toruń, ul. Łazienna 6 m. 2 b.

(Nazwisko, imię, pseudonim i adres
wydającego oświadczenie)

25

Oświadczenie świadka

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia formację wojskową od— do): więzień obozu Oflag II C - Woldenberg

świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący się dowodem osobistym seria i numer RH 7192193 wydanym dnia 16.03.1972 przez KMO Toruń
o s w i a d c z a m,

że Ob. Hamerska-Rymarz Renata ~~syn~~ (córka) Cyryla i Franciszki
urodz. dnia 22 grudnia 1919 roku w Nowemście Lubawskim n/Drw.
jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ca) oświadczenie i czasokres od — do): A.K. Dobrzejewice
między r. 1943 do 1945 w okolicznościach jak w załączniku /oświadczenie świadka z 3.IX.1975 r./ na odwrocie.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim 'Mama' i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalności w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): jak w załączniku /oświadczenie świadka z 3.09.75/ na odwrocie.

Jeśli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej wydanej przez Zarząd Okręgu w Bydgoszczy, leg. nr. 5859/Bg

Własnoręczność podpisu stwierdza się:

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

[Signature]
ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
Członek Zarządu ZBoWiD w Toruniu
Kolejność 9 - Śródmieście
w Toruniu
Śródmiejski 10

[Signature]
(Nazwisko, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko)

Rogala Juliusz
Toruń, ul. Łazienna 6

Toruń, dnia 3. września 1975 r.

I/2/25

26

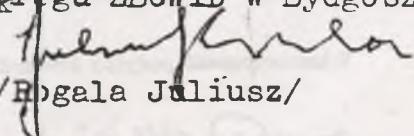
25

Oświadczenie świadka.

Ja, więzień obozu Oflag II C - Woldenberg rok 1940-1945 świadomy odpowiedzialności, wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, oświadczam,

że Ob. Hamerska-Rymarz Renata, córka Cyryla, ur.22.12.1919 w mieście Nowe-Miasto n/Drw., zamieszkała w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 30, jest mi znana osobiście, czynna w charakterze łączniczki między r. 1943 do 1945 r. w A.K. Placówka Dobrzejewice. Wymieniona utrzymywała w okresie wojny ze mną kontakt korespondencyjny, przysyłała kilkanaście razy paczki z żywnością i lekami, rozdzielanymi wśród współwięźniów. W sierpniu 1945 r. uczestniczyłem przy komisyjnym przekazaniu jej ruchomości w Kawęczynie, dokąd została z Obrowa w roku 1944 przez Niemców przekwaterowana i przy tej okazji przeprowadziłem rozmowy z uczestnikami punktu kontaktowego u Ob. Kubackiego Józefa, gospodarza w Kawęczynie, w szczególności z wymienionym Ob. Kubackim, Stanisławem i Józefem Celmerem i gajowym Makowskim, którzy mnie poinformowali o działalności Ob. Hamerskiej Renaty jako informatorki i sanitariuszki na terenie Obrowo - Kawęczyn oraz łączniczki między punktem kontaktowym A.K. Obrowo - Kawęczyn a Toruniem, i że w dniu 24 stycznia 1945 r. w trakcie wykonywania zadania została w Toruniu poważnie zraniona odłamkami pocisku artyleryjskiego i przeleżała około 2 miesiące w szpitalu w Toruniu. Jednym z odbiorców informacji był Piotr Czubak, zamieszkały w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 30, który obsługiwał zamaskowaną radiostację.

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem, Nr mojej legitymacji członkowskiej 5859/Bg, wydanej w dniu 20.09.1968 r. przez Zarząd Okręgu ZBoWiD w Bydgoszczy.

/Rogala Juliusz/

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Poradnia Wad Wymowy zaświadcza, że ob. Renata Hamerska zam. w Toruniu Stary Rynek 30 _ umożliwiła uczestniczenie w dwukrotnych turnusach leczniczych jakającym się uczniom Liceum Plastycznego w Jarosławiu w latach 1964-1965, przez zapewnienie im bezinteresownie i ofiarnie zakwaterowanie w swoim mieszkaniu oraz ~~KOMUN~~ pomagała innym uczestnikom turnusu w wyszukaniu tanich kwater u swoich znajomych.

Nazwiska pacjentów i dane o ich trudnej sytuacji materialnej znajdują się w aktach poradni.

Wydaje się na prośbę zainteresowanej.

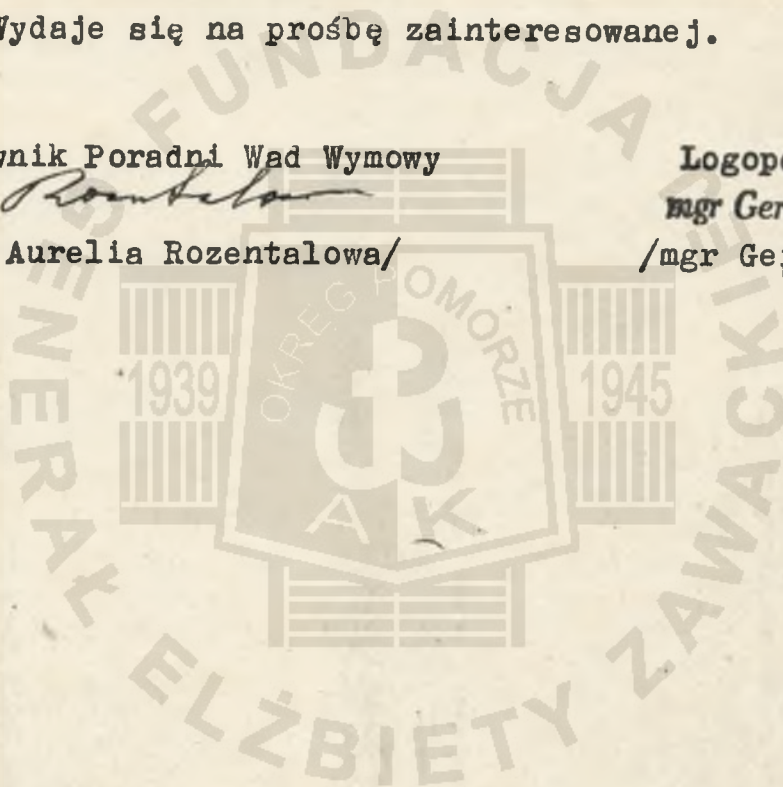
B. Kierownik Poradni Wad Wymowy

A. Rozentalowa
/mgr Aurelia Rozentalowa/

Logopeda

Gertruda Pokojńska
mgr Gertruda Pokojńska

/mgr Gertruda Pokojńska/

Oświadczenie

Uprzejmie oświadczam, że w okresie mojej edukacji - studiów tj: od 1 kwietnia 1959 r. do 3 kwietnia 1965r. zamieszkiwałem u Pani Renaty Hamerskiej w Toruniu- Rynek Staromiejski nr.30 m 2.

Ob. Renata Hamerska znając moją ciężką sytuację materialną-rodzinną /jestem sierotą po tragicznej stracie ojca w 1948r/ bezinteresownie i z własnej inicjatywy zaproponowała mi nieodpłatnie pokój w swoim mieszkaniu na czas moich studiów, oraz w sposób zdecydowany na miarę moich potrzeb i swoich możliwości finansowała w tym okresie całkowicie wszelkie moje wydatki.

Wszystko co otrzymałem od Pani R. Hamerskiej nosiło znamię bezinteresowności i wpływało ze szlachetności jej charakteru. Ob. R. Hamerska zawsze podkreślała, że największą nagrodą będzie dla niej dyplom ukończenia przeze mnie wyższych studiów.

Tą drogą pragnę jeszcze raz w sposób serdeczny i wyjątkowo uczuciowy podziękować Pani Renacie Hamerskiej - Rymarz za niespotykaną wprost altruistyczną postawę wielkiego społecznika. Cieszę się, że dzięki Niej i pełnym wykorzystaniu szans które stworzyła mi Polska Ludowa ukończyłem studia, a w 1970r. uzyskałem stopień naukowy doktora.

Poza tym jeśli wolno mi to proponowałbym, aby właśnie takich ludzi wyróżniać najwyższymi odznaczeniami państwowymi za wyjątkowe postawy moralno-społeczne.

Bezgranicznie wdzięczny.

INSPEKTOR
Wojewódzkiej Komisji Egzaminacyjnej

Zygmunt Brąz
dr nauk wych. fizycz. Zygmunt Brąz
specjalista rehabilitacji leczniczej

O s w i a d c z e n i e

Ja, niżej podpisana Z o f i a Z a l e w s k a , zamieszkała w Toruniu, przy ul. Rusa 10 m.8, oświadczam:

Ob. Hamerską Renatę, urodzoną w dniu 22 grudnia 1919 r., znam jako Polkę od 1943 r. z Obrowa /dawny powiat Lipno/, gdzie była zatrudnioną w majątku, jako pracownik umysłowy ze znajomością języka niemieckiego do końca okresu okupacyjnego. Ja byłam wówczas stałą mieszkanką Obrowa, a mąż mój, Józef Zalewski w majątku Obrowie był pracownikiem fizycznym. Ob. Hamerska Renata zawsze podkreślała odrębność narodową polską swoim zachowaniem i udzielaniem bezinteresownie pomocy każdemu Polakowi będącemu w potrzebie, Osobiście bezinteresownie Ob. Hamerska Renata wyświadczyła mi i memu mężowi wiele dobrego. Mianowicie: mąż mój został niespodziewanie w lutym 1944 r. aresztowany przez żandarmerię niemiecką i pod moją nieobecność zabrany z mieszkania. Ja zostałam w Toruniu powiadomiona o aresztowaniu mego męża przez Ob. Gawrońskiego Bronisława, który specjalnie na polecenie Ob. Hamerskiej Renaty przyjechał rowerem do Torunia, odnalazł mnie na dworcu i ostrzegł, jak mam się tłumaczyć przed żandarmerią niemiecką. Mąż został uwięziony w więzieniu w Lipnie, gdzie przebywał pół roku. Ob. Hamerska Renata przez cały ten okres czyniła starania, by został zwolniony z więzienia, pisała nawet z narażeniem siebie na uwięzienie pisma w imieniu Treuhändera Wiebe'go majątku Obrowo bez jego wiedzy, że mąż jest potrzebny do pracy w majątku z wnioskiem o jego zwolnienie z więzienia. Niejednokrotnie jeździła ze mną do Lipna i ułatwiała mi uzyskanie widzenia z mężem i podawała paczki żywnościowe jemu, a także sama to robiła bez mojego udziału w tym, albo pożyczła mi swój rower, ażebym mogła do Lipna do męża jechać.

Po powrocie męża z więzienia w sierpniu 1944 r. zostaliśmy oboje z mężem wciągnięci na listę do wywiezienia na roboty do Niemiec. Lista ta nie była jawna, jednak Ob. Hamerska Renata zdołała się dowiedzieć o tym wcześniej i nas osobiście uprzedziła, abyśmy mogli się do wyjazdu przygotować. Wiem, że prócz nas na listę do wywiezienia zostali wpisani Kowalski Stanisław, Gajewski Józef, Kosiński Izidor i Koprowski Jan i t. ch również uprzedziła Ob. Hamerska Renata przed ich wyjazdem. Po wywiezieniu nas do Niemiec, Ob. Hamerska Renata przysyłała nam kartki na chleb na dożywienie. Jest mi wiadomo, że Ob. Hamerska Renata zamieszkiwała w wskazanym jej przez Niemców bardzo zimnym pokoju w oficynie dla Polaków w majątku Obrowo, gdzie jej donoszono posiłki ze dworu odległego około 50 m. na talerzach na tacy - zawsze zimne. To się stało powodem, że w końcu zapadła na chorobę płuc z przeziębionej grypy i niedożywienia. Potem Ob. Hamerską Renatę przekwaterowano do opuszczonego po wywiezionych Polakach mieszkania w Kawęczynie odległym o około 3 km. od majątku w Obrowie, aby jej utrudnić kontakt z ludźmi z Obrowa. W tym mieszkaniu w Kawęczynie żandarmeria niemiecka pod jej nieobecność przeprowadziła rewizję. Wiem również, że Ob. Hamerska Renata była wzywana do Amtskommissara w Czernikowie,

I/2/29
30

który jej groził za mowę polską i kontakty z Polakami, a w listopadzie 1944 r. razem z Ob. Frumencjuszem Królem do Landrata do Lipna i miała tam nieprzyjemności z powodu pisania wniosków Polakom. Była wówczas przeznaczona do wywozu na roboty. Została zwolniona wówczas tylko dlatego, że stwierdzono u niej chorobę płuc, czego Niemcy się bardzo bali. Ob. Hamerska Renata pomagała też Polakom w chorobach, dostarczając im lekarstwa i robiąc opatrunki.

Od mojej matki, Celmerowej Walerii, zamieszkałej m w Obrowie, dowiedziałam się po powrocie z robót w 1945 r., że Ob. Hamerską Renatę Niemcy mieli aresztować przed ich ucieczką, poszukiwali ją, ale nie znaleźli, bo była w tym czasie w Toruniu, ale nie przebywała wtedy u rodziców.

Powższe oświadczenie składam z poczuciem pełnej odpowiedzialności i wiarygodności przedstawionych faktów.

Zalewska Zofia

/Zalewska Zofia/

Zgodność przedstawionych wyżej faktów przez moją żonę Zofię Zalewską, a dotyczących mojej osoby i nas obojga, potwierdzam świadomy odpowiedzialności za złożenie zeznania niezgodnego z prawdą. O innych faktach, dotyczących Ob. Hamerskiej Renaty jest mi też wiadomym, gdyż fakty te w naszym robotniczym środowisku Polaków w majątku Obrowie były ogólnie znane i komentowane, bo Ob. Hamerska Renata jako prawdziwa Polka cieszyła się wśród nas uznaniem i popularnością.

Toruń, dnia 30 grudnia 1976 r.

Zalewski Józef

/Zalewski Józef/

Repertorium A nr *10742/46*

Ja, Marian Modrzejewski notariusz
w Państwowym Biurze Notarialnym w Toruniu poświadczam, że powyższe podpisy
złożyli w mojej obecności Zofia Zalewska /serii TKnr 7744859 /
i Józef Zalewski /serii RH nr 5547985/
zamieszkałi w Toruniu przy ul. Rusa nr. 10 m. 3.

Tożsamość wymienionych ustaliłem na podstawie okazanych mi dowodów osobistych, których numer wpisałem odpowiednio obok nazwisk.
Pobrano tytułem opłaty skarbowej na podstawie § 14 ust. 1 pkt 2 rozp. Rady Min. z dnia 29 grudnia 1975 r. (Dz. Ustaw Nr 46, poz. 241) kwotę 20.- zł
i opłaty notarialnej na podstawie § 21 ust. 1 pkt 1 rozporządź. Min. Sprawiedl. z dnia 19 maja 1973 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 122) kwotę 40.- złotych.

Toruń dnia 30 grudnia 1976 r.

P. B. N. w Toruniu
oprowadzono odpis
dn. *XII 1976*
nr Rep. A
Notariusz

10742-10746/46

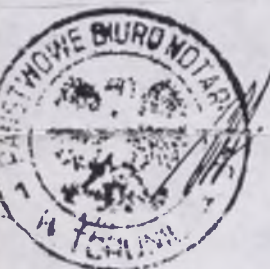

Przysięgę organizacyjną A.K. składałem na ręce gajowego Cel-
mera Stanisława /pseudonim "Kuba"/, zamieszkałego wówczas
w Obrowie, dawny pow. Lipno, i jemu organizacyjnie podlegałem.
Zamieszkiwałem wtedy z rodzicami w Obrowie i w majątku Obrowo
byłem zatrudniony jako pracownik fizyczny. Stąd znałem od lu-
tego 1943 r. Ob. Hamerską Renatę - Polkę - zatrudnioną w biu-
rze majątku Obrowo, gdyż znała język niemiecki i była nieje-
dnokrotnie naszym tłumaczem wobec zarządzającego majątkiem
Hansa Wiebe - Niemca. Ob. Hamerską Renatę znałem również ja-
ko informatorkę, łączniczkę i sanitariuszkę pod pseudonimem
"Mama" z organizacyjnych kontaktów A.K., które utrzymywałem
z nią na polecenie gajowego Celmera Stanisława i wiem, że
niejednokrotnie z jego polecenia, które ja jej przekazywałem,
jeździła do Torunia po leki i tytoń dla członków A.K. i kaź-
dorazowo wracając z Torunia przywoziła dla organizacji A.K.
wiadomości o zarządzeniach i nastawieniu władz niemieckich
do ludności polskiej.

Ob. Hamerska Renata była bardzo czynna wśród miejscowego pol-
skiego społeczeństwa i bardzo wrażliwa na krzywdy wyrządzane
rodzinom polskim przez okupanta. Z narażeniem własnym docie-
rała do rodzin dotkniętych represjami okupanta i służyła ra-
dą, pomocą w pisaniu podań w języku niemieckim, a także info-
rmacjami o zagrożeniu aresztowaniem, lub wywiezieniem. Wiem,
że takimi ostrzeżeniami pomogła rodzinie Zalewskiego Józefa
i Ostrowskiej Zofii z Obrowa, Króla Frumencjusza z Kawenczyna
i innym. Chorym Polakom niosła zawsze pomoc, opatrunki i le-
karstwa. Wśród naszej polskiej społeczności robotniczej mająt-
ku Obrowo cieszyła się mirom. Z tego powodu miała sama kłopo-
ty od władz niemieckich - ze strony Niemca zarządzającego ma-
jątkiem Hansa Wiebe, Amtskommissara i policji w Czernikowie,
a nawet Landrata w Lipnie. otrzymywała urzędowe ostrzeżenia,
żandarmeria przeprowadziła u niej szczegółową rewizję w mie-
szkaniu i miała być sama zaaresztowana. Uniknęła tego dzięki
swej nieobecności w czasie rewizji, a następnie ciężkich ran
odniesionych w czasie działań wojennych w Toruniu w styczniu
1945 r., wykonując wydane jej przez Stanisława Celmera pole-
cenie organizacji A.K. O okolicznościach tego wypadku dowie-
działem się po ucieczce Niemców z Obrowa osobiście z ust
Stanisława Celmera oraz od Józefa Celmera z Obrowa.

Tadeusz Zalewski

Zalewski Tadeusz

Repertorium A nr 1632/77

Ja, Marian Mochlazejński notariusz
w Państwowym Biurze Notarialnym w Toruniu, poświadczam, że
ponyższy podpis, złożony w mojej obecności Tadeusz
Zalewski, zamieszkały w Nakło /Not.
ul. Jackowskiego

Tożsamość wymienioną ustaliłem na podstawie okazanego mi
dowodu osobistego serii T.K. nr 2334494

Pobrano tytułem opłaty skarbowej na podstawie § 14 ust. 1
pkt 2 rozp. Rady Min. z dnia 29 grudnia 1975 r. (Dz. Ustaw
Nr 46, poz. 241) kwotę 10 zł i opłaty notarialnej na
podstawie § 21 ust. 1 pkt 1 rozporząd. Min. Sprawiedl. z dnia
19 maja 1973 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 122) kwotę 30 złotych.

Toruń dnia 18 lutego 1977 r.

I/2/32

Gręźlik Zygmunt, /ps. "Fajka" /

Szczecinek, dnia 22 luty 1977 r.
(miejscowość)

32

Szczecinek, ul. Mierosławskiego 12 m. 34
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

x/ 5 komp. strzelców
od 12.IV.45 r. do
4.XII.45 r., nr.ks.
wojsk. 0432110.

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

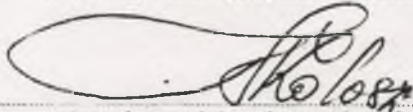
Ja, jako uczestnik ~~(XXX)~~ (wymienić formację Ruchu Oporu, ~~nazwę obozu lub więzienia~~, formację wojskową od — do): ~~złak walk wrześniowych 1939 r. w Wyrzysku i w obronie Warszawy w 14 p.p., w A.K. Placówka Dobrzejewice od II kwartału 1943 r. stycznia 1945 r. włącznie oraz w L.W.P. 12 Dyw.piech. 41p.~~ świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer SJ 5271222 wydanym dnia 21.XI.1964 197 r. przez KPMO Lubsko

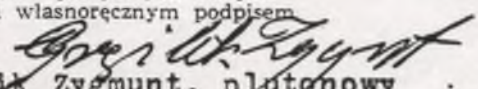
o ś w i a d c z a m:

że Ob. ~~Hamerska~~ Renata obecnie: ~~Hamerska-Rymarska~~ (miejscowość) ~~Cyryla i Franciszki~~ urodz. dnia 22 grudnia 1919 roku w ~~Nowemieście Lubawskim~~ zam. ~~Toruń~~, ul. ~~Żynek Staromiejski 30 m. 2~~ jest i był świadkiem (a) osobistym (jako uczestnik (czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, ~~nazwę obozu lub więzienia~~, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ą) oświadczenie i czasokres od — do): ~~A.K. Placówka Dobrzejewice~~ w powiecie Lipno z lat 1943 do 1945 r. Zetknąłem się z Obm. ~~Hamerską~~ Renatą w związku z zatrudnieniem w tym czasie w majątku Obrowo, a organizacyjnie poprzez gajowego Stanisława Celmera /ps. "Kuba" / z Obrowa, który był bezpośrednim naszym zwierzchnikiem organizacyjnym A.K. i odbierał od nas przysięgę.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "~~Mama~~" i pełnił(a) funkcję — ~~brak(a) udziału~~ (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): ~~łączniczki, informatorki i sanitariuszki~~ dowodzonej przez nadl. ~~Żęckiego~~ Placówki A.K. Dobrzejewice w rejonie ~~Obrowa i Kawenczyna~~ pod kierownictwem gajowego Stanisława Celmera. Zadaniem Ob. ~~Hamerskiej~~ Renaty było dostarczać informacje o ~~zarządzeniach i nastawieniu władz niemieckich~~ do ludności polskiej i do niektórych terenów polskich dla Niemców podejrzanych, zaopatrywać Oddział A.K. łącznie z ludźmi z radzieckiego desantu w leki, opatrunki i tytoń oraz ~~otaczać~~ opieką chorych. Ja sam w moim mieszkaniu w Obrowie w sierpniu 1944 r. ukrywałem i żywiłem 7-osobową grupę ~~spa~~ dochroniarzy radzieckich, zrzuconych desantem w rejonie lasów między Czernikowem a ~~Nieszawą~~ i skierowanych do mnie przez ~~verte!~~

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 16720 wydanej przez Zarząd Okręgu w ~~Zielonej Górze~~ dn. 25.IX.1970 r. Nr ewid. 18939, obecnie członek ZBoWiD ~~0002.M. Szczecinek woj. Koszalin~~ Koło

Własnoręczność podpisu stwierdza się:

[pieczęć i podpis odpowiednich władz lub Zarządu ZBoWiD]

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

Gręźlik Zygmunt, plutonowy
(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)
z-ca d-cy strażn. WOP.

c.d.

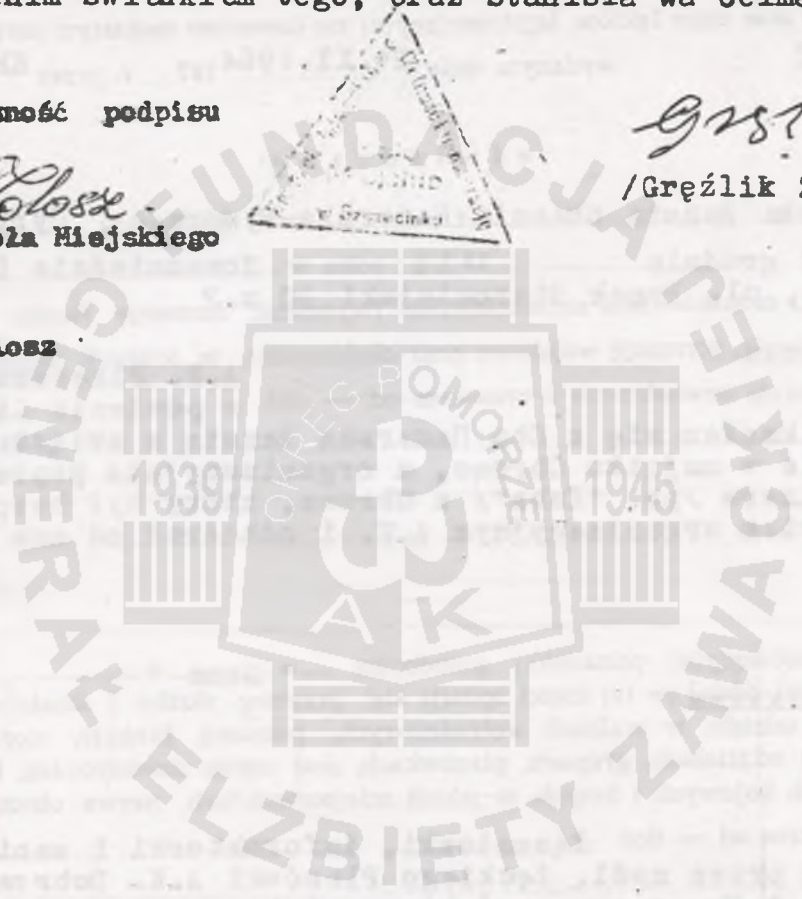
gajowego Celmera Stanisława. Ob. Hamerska Renata ps. "Mama" w czasie wykonywania zleconego zadania zebrania informacji i dostarczenia leków i tytoniu do umówionego punktu organizacji A.K. w gajówce Obrowo została w dniu 24.I.1945 r. w Toruniu ciężko ranna odłamkami pocisku artyleryjskiego. O wypadku i jego okolicznościach, jakiemu uległa Ob. Hamerska Renata w dniu 24.I.45 r. dowiedziałem się osobiście z ust Ob. Celmera Józefa, który był bezpośrednim świadkiem tego, oraz Stanisława Celmera.

Własnoręczność podpisu stwierdza się

Halina Kolosz
Sekretarz Koła Miejskiego w Szczecinku

Halina Kolosz

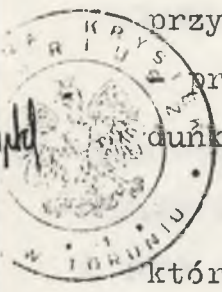
Zygmunt Grześlik
/Grześlik Zygmunt/

O ś w i a d c z e n i e .

Oświadczam, że znana mi osobiście z przedwojennych lat szkolnych Hamerska-Rymarz Renata, ur. 22.12.1919, zam. w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 30 m.2, z powodu zbliżających się do Torunia frontowych działań wojennych w ostatniej dekadzie stycznia 1945 r. przeniosła się z matką i dwiema siostrami z mieszkania swych rodziców przy ul. Rynek Staromiejski 30 do mieszkania moich rodziców przy ul. Piaskowej 3. Uczyniła to dlatego, że mieszkanie przy Rynku Staromiejskim 30 nie było bezpieczne ze względu na fakt aresztowania w tych dniach Polaków, mieszkańców tego domu za współpracę z Podziemiem. Ponadto Toruń był już ogłoszony przez Niemców twierdzą, mającą na sobie zatrzymać napór frontowych radzieckich sił zbrojnych i nam Polakom było wiadome, że ratusz i gmach poczty przy Rynku Staromiejskim i obydwa mosty na Wiśle były podminowane i przygotowane przez Niemców do zniszczenia przez wysadzenie ładunkami dynamitu.

Dzień 24 stycznia 1945 r. był w Toruniu ostatnim dniem, w którym w śródmieściu można było zrealizować kartki żywnościowe, więc udałam się z moją koleżanką Hamerską Renatą, by dokonać zakupu żywności dla naszych rodzin. Ja wróciłam sama z zakupami na ul. Piaskową 3. Renata Hamerska natomiast udała się do swego ojca, który przebywał w mieszkaniu przy ul. Rynek Staromiejski 30.

W ciągu przedpołudnia zaczęła się kanonada ostrzeliwania twierdzy toruńskiej z artylerii przez wojska oblegające pociskami bombardującymi. Renacie Hamerskiej przypadło wracać na ul. Piaskową 3 w czasie tej kanonady. W rejonie Ubezpieczalni Społecznej przy ul. 3-go Maja /Uniwersyteckiej/ padła ciężko ranna od rozrywającego się w pobliżu pocisku artyleryjskiego. Obficie krwawiącą z ust i z brucha Renatę zabrali na noszach wojskowi sanitariusze niemieccy do schronu przeciwlotniczego przy ul. Legionów /Zjednoczeni/, gdzie ją znalazł mój brat, Stefan Gliszczyński, i siostra Renaty - Maria.

./.

Ze schronu przeciwlotniczego wojskowa karetka nocotowia przewiozła Renatę Hamerską do szpitala polowego przy ul. Sienkiewicza. Wszystkie szpitale niemieckie w twierdzy toruńskiej jednakże były w fazie ewakuacji rannych, więc nie było już żadnych szans na jakiegokolwiek zabieg chirurgiczny w celu powstrzymania upływu krwi z rozległych ran szarpanych. Ranna nie przeżyłaby w takim stanie wielogodzinnego transportu i stąd w stanie beznadziejnym na życzenie rodziny została w tym samym dniu przewieziona niemieckim ambulansem wojskowym do naszego mieszkania przy ul. Piaskowej 3.

Ewakuacja szpitali niemieckich z twierdzy toruńskiej trwała do 31 stycznia 1945 r. Przez tydzień więc ranna Renata Hamerska przebywała w mieszkaniu moich rodziców przy ul. Piaskowej 3 stale krwawiąc z ran, a opiekowali się nią bez przerwy na zmianę mój brat Stefan, siostry moje i Renaty.

Opieka lekarska polegała na dwukrotnym odwiedzeniu przez wojskowego lekarza niemieckiego oraz przez Dr. Betlejewskiego Jana, który jednakże nie wiele mogli pomóc, bo gangrena zaatakowała rany i wymagała chirurgicznych zabiegów.

W dniu 1 lutego 1945 r. zaczął się organizować polski szpital przy ul. Przedzamcze i w tym samym dniu ranna Renata Hamerska została przewieziona do tego szpitala na konnych saniach wynoszonych pierzynami, który objął dalszą nad nią opiekę i leczenie.

...Głuszynska... Glibicka...

Powyzsze oświadczenie potwierdzam własnoręcznym podpisem:

...Ciepłowska Joanna

KRYSTYNA KRYPEK
NOTARIUSZ
Toruń, ul. Szczytna 18
tel. 243-89

Repertorium A numer: 1283/1992

I/2/36

36

Ja, Krystyna Krypek - notariusz mający siedzibę w Toruniu w kancelarii przy ulicy Szczytnej pod nr 18, poświadczam, że powyższe podpisy złożyły własnoręcznie w mojej obecności w tutejszej kancelarii: Cierpiałkowska Joanna, córka Bernarda i Antoniny, zamieszkała w Toruniu przy ul. Sportowej 14, której tożsamość stwierdziłam na podstawie dowodu osobistego nrTK 7742419, oraz Chamier-Gliszczyńska Elżbieta Jadwiga, córka Bernarda i Antoniny zamieszkała w Toruniu przy ul. Wita Stwosza 14, której tożsamość stwierdziłam na podstawie dowodu osobistego nr RH 6038397. Pobrano tytułem wynagrodzenia notariusza na podstawie § 13 rozp.Min.Sprawiedl.z dnia 12 kwietnia 1991 roku /Dz.U.nr 33, poz.146/ kwotę .....45.000,- zлотych gotówką.

Toruń, dnia .....27 kwietnia 1992 roku.....

Krystyna Krypek
Krystyna Krypek
NOTARIUSZ

I/2/37

Stiftung Brandenburgische Gedenkstätten
Gedenkstätte und Museum Sachsenhausen

Straße der Nationen 22
16515 Oranienburg
Telefon: 03301/80 37 15
Telefax: 03301/80 37 18

37

Gedenkstätte und Museum Sachsenhausen Straße der Nationen 22. 16515 Oranienburg

Bearbeiter:

Herrn
Dr. Tadeusz Hamerski
Staromiejski Rynek 30/m.2
87 - 100 Torun

2 - 10/11

04.06.1999
Telefon:

Polen

Aktenzeichen:

Datum:

Sehr geehrter Herr Dr. Hamerski,

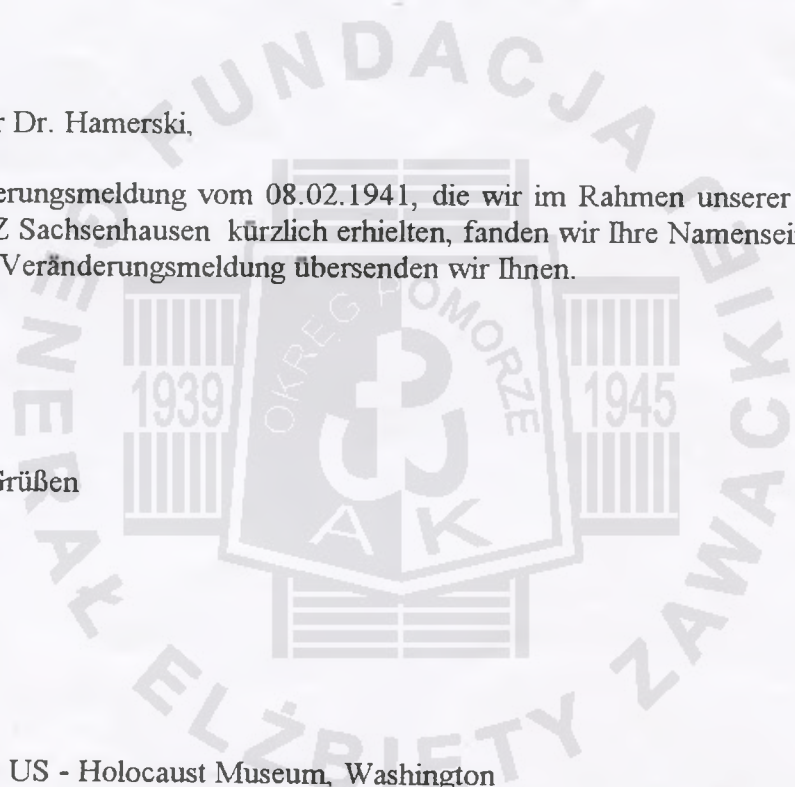
auf einer Veränderungsmeldung vom 08.02.1941, die wir im Rahmen unserer Dokumentensammlung zum KZ Sachsenhausen kürzlich erhielten, fanden wir Ihre Namenseintragung. Eine Kopie dieser Veränderungsmeldung übersenden wir Ihnen.

Mit freundlichen Grüßen

Roß

I. Roß
Archivarin

Anlage : Kopie aus US - Holocaust Museum, Washington
RG - 06.025 * 26 Band 97 Blatt 38

Oranienburg, den 8. Februar 1941

I/2/38

38

38

V e r ä n d e r u n g s m e l d u n g

Stärke am 7. Februar 1941 beim Abendappell

11057 Mann

Abgang:

Bibelforscher	10600	W i	Block	180	entl.
Polnisch. Häftl.	23013	H a m e r s k i , Thadeus	"	45	"
"	34604	M o	"	180	verst.
"	31497	W i	"	64	"
Berufsverbrecher	33798	K a	"	180	"
Arbeitsscheuer	2562	B u	"	54	entl.

Zugang:

Schutzhäftling	35728	H o
"	35726	F r
"	35724	h a
"	35729	H o
"	35730	L e
"	33756	m ä
"	35718	B o
"	35709	S c
Polnisch. Häftl.	35711	C i
"	35732	D a
"	35725	L e
"	35715	S l
Berufsverbrecher	35740	A u
"	35702	B n
"	35704	G a
"	35705	G e
"	35703	G e
"	35701	H e
"	35727	H o
"	35717	H o
"	35706	H o
"	35716	H ü
"	35712	J ü
"	35708	K a
"	35731	K l
"	35719	K r
"	35733	L a
"	35738	L i
"	35736	M ü
"	35734	N e

bitte wenden

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
- Ryman - Głamskie Denda

1. Protokół przekazania w depozyt
rekwizytów i dokumentów Józefa
Rymana z 27.10.1992 PDSZ i
PDUK, Zesp. z uwagi o stanie
dokumentów 26.05.2003, mpisy k.17 s. 1-26

B

pieczęć archiwum państwowego

Karta zespołu (zbioru) Nr .....

Polska Organizacja Obrony Narodowej.

1. Nazwa zespołu (zbioru) .....
2. Orientacyjne daty krańcowe zespołu (zbioru) 1943-1962
5. Rozmiary zespołu (zbioru) w metrach bieżących pótek 68 pism + 7 sztuk czystych druków + 3 pieczęcie + 2 pierścienie + części składowe pieczęci
4. Ewidencja zespołu (zbioru): np. spisy zdawczo-odbiorcze, informacje dotyczące przejęcia akt dar - wykaz przekazanych materiałów
5. Data przejęcia akt do archiwum i kolejny nr Księgi Nabytków 1992.10.27 - nr 21

Uwagi:

PZGMK nr 9 1169 12-78 30.200

vent.

depozyt odebrat p. Zigmunt Rymasz
26.05.2003 r
Anna Jusiewicz

2

Depozyt zwrocony 3
p. Zigmuntowi Rymasz

Polskie Organizacja
Ochrony Narodowej

18 pism, 7 paszportów

26 V 2003 r

Anna Jusiewicz

Renata Hamerska-Rymarz
87-100 Toruń 1, skr.p.150
zam.ul.Rynek Starom.30 m.2

Toruń, dnia 27.10.1992 r.

F u n d a c j a

"Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"

87-100 T o r u Ń 1

-----
ul. Piekary 49

Sprawa: depozyt rekwizytów b. Polskiej Organizacji Zjednoczonych Sił Zbrojnych oraz Polskiej Organizacji Obrony Narodowej P.O.O.N.

W nawiązaniu do wzmianki umieszczonej w Biuletynie Nr.1 Fundacji "Archiwum Pomorskie A.K." i Klubu Historycznego im. Antoniego Antczaka z marca 1991 r. na str.5 w ustępie II "Dział Muzealny",

niniejszym przekazuję Fundacji "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" w d e p o z y t znalezione w moim mieszkaniu po śmierci mego męża, śp. Józefa Rymarza, rekwizyty i dokumenty organizacji konspiracyjnych z okresu okupacji hitlerowskiej, jakimi były:

Polska Organizacja Zjednoczonych Sił Zbrojnych P.O.Z.S.Z.
oraz
Polska Organizacja Obrony Narodowej P.O.O.N.

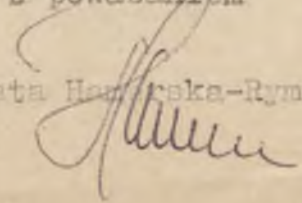
Powyższe były zapakowane w paczce z adresem: P.O.O.N. oraz Sztab Główny P.O.O.N., napisanym ręką mego męża śp. Rymarza Józefa.

Pragnąc więc spełnić wolę mego śp.Męża, przekazuję zawarte w paczce rekwizyty i dokumenty: Fundacji "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej", z zastrzeżeniem wydania tych przedmiotów w wypadku, gdyby zgłosił się po nie ktoś upoważniony ze Sztabu Głównego P.O.O.N.

Załączam sporządzony przeze mnie wykaz depozytu oraz wykaz osób występujących w załączonych dokumentach.

- Zał.: 1/ Wykaz składników depozytu
z przeznaczeniem dla Sztabu Gł.P.O.O.N.
2/ Wykaz osób występujących w załączonych dokumentach.

Z poważaniem

/Renata Hamerska-Rymarz/

Wykaz składników depozytu
z przeznaczeniem dla Sztabu Głównego Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej.

I. Jedno metalowe pudło, w nim 5 pieczęci mosiężnych:

- 1/ płaska pieczęć /grub. 2 mm/ z Polskim Orłem w koronie
/wielkości około 8 cm x 5,5 cm/ o treści:

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ
P.O.O.N.

- 2/ płaska pieczęć /grub. 1 1/2 mm/ z Polskim Orłem w koronie
/wielkości około 9,5 cm x 5,5 cm/ o treści:

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
ZJEDNOCZONYCH SIŁ
ZBROJNYCH

- 3/ okrągła pieczęć /o średnicy 3,5 cm, grub. 1,3 cm/ z nume-
rem 3752 na spodzie, z wkręconą mosiężną toczoną rączką,
z Polskim Orłem w koronie w środku, w otoku z napisem:

KWATERA GŁÓWNA P.O.O.N.

- 4/ pierścień wymienny do pieczęci opisanej wyżej pod 3/
/o średnicy zewnętrznej 3,2 cm, a wewnętrznej 2,2 cm/
z treścią: KWATERA GŁÓWNA P.O.Z.S.Z.

- 5/ pierścień wymienny do pieczęci opisanej wyżej pod 3/
/o średnicy zewnętrznej 3,3 cm, a wewnętrznej 2,5 cm/
z treścią: Sz.Szt.GŁ. P.O.O.N.

oraz części składowe pieczęci:
pierścień uzupełniający rączkę pieczęci /średnicy zewnę-
trzej 1,5 cm, wewnętrznej 0,8 cm. grub. 2 mm/, 2 mosię-
żne śrubki i 3 zwykłe śrubki oraz obręczka mosiężna /śre-
dnicy 9 mm. wysokości 4 mm./

II. W pakiecie dokumentów P.O.O.N.:

- A. 1/ Stanowiska naczelne P.O.O.N. na kartce w bardzo złym
stanie w czterech częściach, stąd dodatkowa odtworzo-
na przeze mnie na maszynie.
- 2/ Postanowienie zarządzenia rewizji z 20.12.1955 r. Pro-
kuratury Wojewódzkiej w Poznaniu Nr akt IV.Ko.87/55
u Alfonsa Władysława Pinińskiego w poszukiwaniu pieczę-
ci P.O.O.N. i pism zaopatrzonych tą pieczęcią.
Dokument mało czytelny, mam powody domyślać się, że roz-
chodzi się o adres w Kłodzku, ul. Walecznych 21 m.1.
- 3/ odcinek nadania przez Helenę Pinińską z Kłodzka, ul.
Walecznych 21 m.2 zł.400,- dla Łowickiej Kazim.Poznań.

- 4/ zdjęcie niewiasty bez podpisu /na odwrocie czytelne imię "Helena"
- 5/ zdjęcie mężczyzny w polskim mundurze wojskowym / bez podpisu/.
- 6/ kopia pisma z 1.07.1952 Marcina Stanisławskiego, gen. broni POON , datowanego w Zbąszynku, do MON Departamentu Personalnego w Warszawie.
- 7/ 3 kopie listu z 20.07.1952 /jedna kopia bez pierwszej strony/ Alfonsa Władysława Pinińskiego, Szefa Sztabu Głównego POON do Marcina Stanisławskiego, b. Wodza Naczelnego POON.
Mam wątpliwości, czy treść tego listu nie narusza pamięci Zmarłych i jeśli dopuszczam możliwość udostępnienia jego do wiadomości badających historię, czynię to tylko i jedynie, by spełnić wolę śp. mego Męża oraz dla ustalenia prawdy historycznej.
- 8/ list z 6.02.1953 Alfonsa Władysława Pinińskiego /Fonsia/ do śp. mego Męża, Józefa Rymarza.
- 9/ list z 2.11.1961 Józefa Rymarza do Alfonsa Władysława Pinińskiego,
- 10/ list z 26.10.1962 K. Matyska z Katowic-Brynowa do p. Zwolińskiej,
- 11/ Oświadczenie z 24.07.1958 p. Laufera Franciszka złożone w PBN w Poznaniu nr rep.A II.9720/58 o udziale Alfonsa Władysława Pinińskiego w Powstaniu Wielkopolskim z bronią w ręku.
- 12/ Oświadczenie z 24.07.1958 p. Majewskiego Antoniego złożone w PBN w Poznaniu nr rep.A II.9721/58 o udziale Alfonsa Władysława Pinińskiego w Powstaniu Wielkopolskim z bronią w ręku.
- 13/ List z 25.01.1947 Laufera Franciszka do Łazowskiego Teodora i Pinińskiego Alfonsa
- 14/ Dane personalne Łazowskiego Eugeniusza i Albina.
- 15/ wzór pisma mianującego i odznaczającego.

B. Nominacje i odznaczenia P.O.O.N. :

- 1/ 30.07.1943 r. kapral Majewski Mieczysław ps. "Sprytny" odznaczony Krzyżem Walecznych przez gen.bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego - 4 egzemplarze, w tym na 1 egzempl. podpis poświadczony przez Notariusza Czesława Leszczyńskiego w Poznaniu Rep.nr.742/1950.
- 2/ 27.01.1943 r. porucznik Majewski Antoni ps. "Józek" awansowany na kapitana i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez gen.bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego - 2 egzempl., w tym na 1 egzempl. podpis poświadczony przez Notariusza Czesława Leszczyńskiego w Poznaniu Rep.nr. 743/1950.
- 3/ bez daty podchorążym "Czarny" w polu mianowany kapralem podchorążym oraz odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez gen.dyw. Elimera Władysława.

- 3 -
- 8
- 4/ 23.04.1943 r. "Walerowski" major w polu mianowany podpułkownikiem POON i odznaczony Orderem Virtuti Militari V klasy, Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim III klasy przez Naczelnego Wodza gen.dyw.Barskiego i Szefa Sztabu Generalnego gen.dyw.Elimera Władysł.
- 5/ bez daty zaświadczenie o mianowaniu plutonowego Majewskiego Mieczysława ps. "Sprytny" na sierżanta służby łączności przez Szefa Sztabu Głównego POON gen.dyw. Elimera Władysława.
- 6/ bez daty Major Bertyński Walenty w polu mianowany podpułkownikiem na stanowisku Dow. Pułku w V Korpusie i odznaczony Złotym Krzyżem i Krzyżem Partyzanckim III kl. przez Naczelnego Wodza POON gen.dyw. J.Barskiego i Szefa Sztabu Gł. gen. dyw. Wł. Elimera.
- 7/ bez daty podchorąży "Wojtek" w polu mianowany kapralem podchorążym i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł.POON gen.dyw. Elimera Władysława.
- 8/ zaświadczenie Płk.POON Stanisława Wiatra ps."Grom" o nadaniu gen.bryg.Alfonsowi Władysławowi Pinięckiemu ps."Orzeł" w 1941 r. Orderu Virtuti Militari IV klasy i w 1943 r. Orderu Virtuti Militari III klasy podpisane w PBN Gostyń nr.Rep.A 931/58 z 26.07.1958.
- 9/ 11.03.1943 r. Rymarz Józef mianowany na majora przez Naczelnego Wodza POON Marcina Stanisławskiego i Szefa Sztabu Gł. Gen.dyw.bryg.Alf.Wł.Pinięckiego.
- 10/ 27.01.1943 r. podporucznik Józef Ziembła ur.10.03.1901, dowódca kompanii w Krakowie i okolicy, odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. POON gen.bryg.Alfonsa Władysława Pinięckiego - 2 egzemplarze.
- 11/ 27.01.1943 r. podporucznik Adamski Edward ur.3.10.1911, oficer łącznikowy za Ziemię Wielkopolskie odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł.POON gen. bryg.Alfonsa Władysława Pinięckiego. - 2 egzempl.
- 12/27.01.1943 r. chorąży Antoni Adamski ur.1.06.1903, z-ca dowódcy grupy operacyjnej na okolicie Przemyśla, ps. "Zawisza", odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł.gen.bryg.Alf.Wład.Pinięckiego.

- 13/ 27.01.1943 r. kapitan Dr. Maria Gładysz, ur. 3.08.1906, ps. "Jutrzenka" w służbie sanitarnej i oficer łącznikowy w pow. Rzeszowskim i Podkarpaciu odznaczona Krzyżem Walecznych przez Szefa Szt. Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 14/ 27.01.1943 r. kapitan dentystka Kurosińska-Wiatrowa Janina ps. "Świt", ur. 26.05.1895, Instruktorza działu Sanitarnego i oficer łącznikowy POON, odznaczona Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 15/ 11.03.1943 r. podpułkownik Rudolf Jaworowski ur. 23.10.1888, zwany "Rudek", z-ca Dowódcy Korpusu POON, awansowany na pułkownika przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 16/ 11.03.1943 r. podpułkownik Stanisław Wiatr, ur. 20.12.1890 r., zwany "Grom", Kwatermistrz główny II Korpusu POON, awansowany na pułkownika przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 17/ 6.07.1943 r. kapitan Marian Janicki s. Władysława, ur. 9.04.1891, zwany "Janek", odznaczony Orderem Odrodzenia Polski /Polonia Restituta/ V kl. przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 18/ 27.01.1943 r. st. sierżant Łysiak Tadeusz ps. "Kobza", d-ca plutonu specjalnego w Brodach, odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 19/ Łysiak Tadeusz - własnoręcznie spisany udział w konspiracji podziemnej 1942-1944.
- 20/ 27.01.1943 r. Konstanty Fiedorow ur. 29.08.1882 r., odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego, + adres: Wrocław, ul. pułaskiego 31/8.
- 21/ 27.01.1943 r. porucznik Wyczałek Bronisław ur. 30.07.1913 ps. "Długi" odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego. - 2 egzempl.
- 22/ 27.01.1943 r. Podporucznik Władysław Wierzchacz zwany "Rudy", oficer dla specjalnych poruczeń i dowódca kompanii dywersyjnej na teren Wielkopolski, Pomorza i wojew. Łódzkiego, awansowany na porucznika i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 23/ 27.01.1943 r. kapitan Rybarczyk Józef ur. 26.12.1912 ps. "Lis 2" odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego - 2 egzempl.

./.

- 24/ 27.01.1943 r. podporucznik Janicka Zofia z d. Ganz, ur. 27.04.1891, zwana "Mewa", oficer łącznik i wywiadu przy Głównym Sztabie POON, awansowana na porucznika i odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 25/ 6.07.1943 r. kapitan Wędzioch Leon zwany "Milczek", odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.

C. Przygotowane do podpisu nominacje i odznaczenia przez Szefa Sztabu Głównego POON gen. bryg. "Orzeł" :

- 26/ 11.08.1943 r. plutonowy "Sprytny" odznaczony Orderem Wirtuti Militari V klasy.
- 27/ 30.07.1943 r. kapral "Sprytny" odznaczony Krzyżem Walecznych,
- 28/ 11.03.1943 r. podpułkownik Władimir Jankowski ps. "Włodek" mianowany na pułkownika,
- 29/ 27.01.1943 r. kapitan Stefania Jankowska ps. "Błyskawica" odznaczona Krzyżem Walecznych - 3 egzempl.
- 30/ 27.01.1943 r. mgr Marcela Kozak ps. "Maryjka" odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.
- 31/ bez daty porucznik służby sanitarnej Marcelina Kozak awansowana na kapitana przez Szefa Sztabu Gł. POON gen. dyw. Elimera Władysława.
- 32/ 27.01.1943 r. kapitan Kazimierz Olszewski, ur. 4.4.1894, zwany "Gazda", z-ca Kwatermistrza Głównego III Korpusu POON, awansowany na majora,
- 33/ 27.01.1943 r. porucznik Jan Terzi, ur. 10.07.1898, zwany "Wilk", oficer do specjalnych poruczeń Sztabu Głównego POON, awansowany na kapitana.
- 34/ 27.01.1943 r. Maria Kazimiera Garstecka, ur. 16.01.1898 r., odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi

D. Przygotowane nominacje i odznaczenia przez Naczelnego Wodza gen dyw. Barskiego:

- 35/ 27.07.1943 r. Krystyna mianowana podporucznikiem z przydziałem służbowym do IV Korpusu,
- 36/ bez daty Major pijus Stanisław mianowany podpułkownikiem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Partyzanckim Krzyżem III klasy - w dyspozycji IV Korpusu,
- 37/ bez daty podporucznik Ryś Romuald mianowany porucznikiem i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim V klasy,

- 38/27.07.1943 r. podporucznik Neon mianowany porucznikiem z przydziałem do IV Korpusu,
- 39/ 27.07.1943 r. chorąży KOt mianowany porucznikiem i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim V klasy,
- 40/ 27.07.1943 r. kapitan Idzi Józef mianowany majorem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z przydziałem do IV Korpusu,
- 41/ 27.07.1943 r. Podpułkownik Granat mianowany pułkownikiem i odznaczony Orderem Polonia Restituta IV kl.
- 42/ 27.07.1943 r. Podpułkownik Cichy Józef mianowany pułkownikiem i odznaczony Orderem Polonia Restituta III kl.,
- 43/ 27.07.1943 r. Porucznik Styka mianowany kapitanem do dyspozycji Dowódcy IV Korpusu i odznaczony Partyzanckim Krzyżem IV klasy,
- 44/ 27.07.1943 r. Porucznik Wak Czesław mianowany porucznikiem w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu jako oficer łączności i odznaczony Partyzanckim Krzyżem IV klasy,
- 45/ 27.07.1943 r. Kapitan Herok Lucjan mianowany majorem w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu i odznaczony Krzyżem Partyzanckim IV kl.,
- 46/ bez daty Kapitan Bijak Zdzisław mianowany majorem do dyspozycji Dowódcy IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,
- 47/ 27.07.1943 r. Kapitan Sawo mianowany majorem w dyspozycji IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,
- 48/ 27.07.1943 r. Porucznik Skoń mianowany kapitanem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim IV kl.,
- 49/ bez daty Wak Helena mianowana podporucznikiem z przydziałem służbowym w IV Korpusie i odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi,
- 50/ bez daty Kapitan Drabina Roman mianowany majorem w dyspozycji IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim III klasy,
- 51/ bez daty Kapitan Dak/a/ mianowany Majorem w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu i odznaczony Partyzanckim Krzyżem III klasy,
- 52/ 27.07.1943 r. kapitan Wak Feliks mianowany majorem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.
- 53/ bez daty Kapitan Wolski Bernard mianowany majorem na stanowisko Szefa Informacji przy Szefie Sztabu Głównego, odznaczony Krzyżem Walecznych po raz drugi, Krzyżem Partyzanckim IV klasy i Złotym Krzyżem Zasługi.

./.

E. 3 szt. niewykorzystanych czystych arkuszy z dużą pieczęcią Kwatery Głównej Polskiej Organizacji Obrony Narodowej P.O.O.N. w lewym górnym rogu, z okrągłą pieczęcią Kwatery Głównej P.O.O.N. oraz z pieczęcią podpisową: /-/ Elimer Władysław

gen. dyw.,

w tym: w miejscu podpisu

1 szt. z oryginalnym podpisem "Wł. Elimer"

2 szt. bez podpisu.

4 szt. bezimiennych druków mianowania i przydziału stanowiska oraz nadania za zasługi z pieczęcią okrągłą P.O.O.N. Kwatery Głównej i podpisem Szefa Sztabu Głównego gen. dyw. "Elimer Władysław".

Toruń, dnia 27. października 1992 r.

/Renata Hamerska-Rymarz/

Polska Organizacja Obrony Narodowej:

K. Matysek, Katowice - Brynów, ul. Skowronków 21 u p. Rojka

mgr. Marcelina Kozak, kapitan służby sanitarnej - Szefostwo Korpusu IV ur.5.7.1913 ps."Maryjka", łącznik szefa sztabu gł.na Wielkopolskę Elimer Władysław, gen. dyw., Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

Gen.brygady i szef sztabu gł.P.O.O.N. Alfons Władysław Piniecki ps."Orzeł", Poznań, ul.Dąbrowskiego 34 ur.29.V.1895

Generał Broni i Naczelný Wódz Polskich Sił Zbrojnych P.O.O.N. Marcin Stanisławski, Poznań, ul. Szczanieckiej 5 - Zbąszynek

Stanisław Wiatr, Płk. Główny Kwatermistrz II Korpusu P.O.O.N. ps. "Grom", Gostyń, ul.Parkowa 15, ur. 20.12.1890 r.

Stefania Jankowska, kpt., ur. 1.I.1919, ps. "Błyskawica" - oficer łącznikowy na teren D.O.K. Lwów

Podchorąży "Czarny" w dyspozycji Sztabu Głównego P.O.O.N.

Kapral Majewski Mieczysław, ur. 11.8.1928, ps. "Sprytny", czynny od 1940 r. w służbie łączności w grupie dywersyjnej mjr.Witczaka "Juliusza"

Porucznik Majewski Antoni, ps. "Józek", ur. 9.6.1896, dowódca kompanii łączności P.O.O.N.

Pułkownik Włodzimierz Jankowski ps. "Włodek", ur. 18.8.1894, dowódca Okręgu Korpusu kospiracyjnych Sił Zbrojnych P.O.O.N.

Podpułk. "Walerowski", Kwatermistrz IV Korpusu P.O.O.N.

Generał Dywizji ^JBarski, Naczelný Wódz P.O.O.N.

Podchorąży "Wojtek" w dyspozycji Sztabu Głównego P.O.O.N.

Podpułk. Bertyński Walenty, Dowódca Pułku w V Korpusie P.O.O.N.

Porucznik Ryś Romuald

Podpułk. ~~Pijus~~ Pijus Stanisław, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Neon, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Kat

Major Idzi Józef, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Pułkownik Granat

Pułkownik Cichy Józef

Pułkownik Pomury

Kapitan Styka, w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Wak Czesław, oficer łączności w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Major Herok Lucian w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu P.O.O.N.

Major Bijak Zdzisław w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Major Sawo w II Korpusie P.O.O.N.

Kapitan Słoń

14

Podporucznik Wak Helena w IV Korpusie P.O.O.N.

Major Drabina Roman w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Major Daka w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu P.O.O.N.

Major Wacek Feliks

Podporucznik Janicka Zofia z d. Ganz, ur. 27.4.1891, ps. "Mewa"
oficer łącznik i wywiadu przy Głównym Sztabie P.O.O.N.

Kapitan Rybarczyk Józef ps. "~~Lis-2~~ "Lis 2", ur. 26.12.1912

Kapitan Wędzióch Leon ps. "Milczek"

Podporucznik Józef Ziemia, ur. 10.3.1901, dowódca kompanii w Kra-
kowie i okolicy P.O.O.N.

Podporucznik Adamski Edward, ur. 3.10.1911, oficer łącznikowy na
ziemie Wielkopolskie z ramienia P.O.O.N.

Porucznik Wyczalek Bronisław ps. "Długi", ur. 30.VII.1913

Maria Kazimiera Garstecka ur. 16.1.1898

Podporucznik Władysław Wierzechacz ps. "Rudy", oficer dla specjal-
nych poruczeń i dowódca kompanii dywersyjnej na teren Wielkopolski,
Pomorza i wojew. Łódzkiego

Łasowski Eugeniusz, ur. 1.8.1927 w Władysławowie pow. Turek,
od 1942 do 1945 r. w Generalnym Gubernatorstwie w Skalbmierzu,
pow. Miechów - goniec łącznikowy P.O.O.N.

Łasowski Albin, ur. 1.3.1925 w Władysławowie, pow. Turek, goniec
łącznikowy P.O.O.N.

Łasowski Teodor 1940 - 1944 czynny w P.O.O.N. na terenie pow. Mie-
chów, w 1948 r. zam. Staremiasto, poczta Konin, wojew. Poznańskie

Laufer Franciszek, Poznań, ul. Składowa 11

Kpt. Dr. Marja Gładysz ps. "Jutrzenka", ur. 3.8.1906, czynna w
służbie sanitarnej i jako oficer łącznikowy na terenie pow. Rze-
szowskiego i Podkarpacia z ramienia P.O.O.N.

Kpt. dentystka Kurosińska - Wiatrowa Janina ps. "Świt", ur. 26.5.1895
Instruktorka działu Sanitarnego i oficer łącznikowy P.O.O.N.

Pułkownik Rudolf Jaworowski ps. "Rudek", ur. 23.10.1888, zastępca
Dowódcy Korpusu P.O.O.N.

~~Kapitan~~ Major Kazimierz Olszewski ps. "Gazda", ur. 4.4.1894, zastępca
kwatermistrza Głównego II Korpusu P.O.O.N.

Kapitan Jan Tęgi ps. "Wilk", ur. 10.7.1898, oficer do specjalnych
poruczeń Sztabu Głównego P.O.O.N.

Chorąży Antoni Adamski ps. "Zawisza", ur. 1.6.1903, zastępca do-
wódcy grupy operacyjnej na okolice Przemyśla z ramienia P.O.O.N.

Polska Organizacja Obrony Narodowej:

Kapitan Marian Janicki s. Władysława, ps. "Janek", ur. 9.4.1891

St. sierżant Łysiak Tadeusz ps. "Kobza", dowódca plutonu specjalnego w Brodach z ramienia P.O.O.N.

Konstanty Fiodorow ur. 29.8.1882, Wrocław, ul. Puławskiego 31/8

Major
~~Kapitan~~ Wolski Bernard , Szef Informacji przy Szefie Sztabu Głównego P.O.O.N.

Renata Hamerska-Rymars
87-100 Toruń 1, skr.p.150
zam.ul.Bynek Starem.30 m.2

Toruń, dnia 27.10.1992 r.

F u n d a c j a

"Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"

37-100 Toruń 1

ul. Piskary 49

Sprawa depozyt rekwizytów b. Polskiej Organizacji Zjednoczonych Sił Zbrojnych oraz Polskiej Organizacji Obrony Narodowej P.O.O.N.

W nawiązaniu do wzmianki umieszczonej w Biuletynie Nr.1 Fundacji "Archiwum Pomorskie A.K." i Klubu Historycznego im. Antoniego Antczaka z marca 1991 r. na str.5 w ustępie II "Dział muzealny",

bibliotecznym przekazuję Fundacji "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" w d e p o z y t następujące w moim posiadaniu ze śmiercią mego męża, śp. Józefa Rymarsa, rekwizyty i dokumenty organizacji konspiracyjnych z okresu okupacji hitlerowskiej, jakimi były:

- Polska Organizacja Zjednoczonych Sił Zbrojnych P.O.Z.S.Z.
- oraz
- Polska Organizacja Obrony Narodowej P.O.O.N.

Powyższe były zapakowane w paczce z adresem: P.O.O.N. oraz Sztab Główny P.O.O.N., napisanym ręką mego męża śp. Rymarsa Józefa.

Pragnąc więc spełnić wolę mego śp. męża, przekazuję zawarte w paczce rekwizyty i dokumenty Fundacji "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej", z zastrzeżeniem wydanie tych przedmiotów w wypadku, gdyby zgłosił się po nie ktoś upoważniony ze Sztabu Głównego P.O.O.N.

Załączam sporządzony przeze mnie wykaz depozytu oraz wykaz osób występujących w załączonych dokumentach.

- Załącz. 1/ Wykaz składników depozytu z przeznaczeniem dla Sztabu Gł. P.O.O.N.
- 2/ wykaz osób występujących w załączonych dokumentach.

Z poważaniem

/Renata Hamerska-Rymars/

Wykaz składników depozytu
z przeznaczeniem dla Sztabu Głównego Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej.

I. Jedno metalowe pudło, w nim 5 pieczęci mosiężnych

- 1/ płaska pieczęć /grub. 2 mm/ z Polskim Orłem w koronie
/wielkości około 8 cm x 5,5 cm/ o treści:

KWATERA GŁÓWNA

POLSKIEJ ORGANIZACJI

OBRONY NARODOWEJ

P.O.O.N.

- 2/ płaska pieczęć /grub. 1 1/2 mm/ z Polskim Orłem w koronie
/wielkości około 9,5 cm x 5,5 cm/ o treści:

KWATERA GŁÓWNA

POLSKIEJ ORGANIZACJI

ZJEDNOCZONYCH SIŁ

ZBROJNYCH

- 3/ okrągła pieczęć /o średnicy 3,5 cm, grub. 1,3 cm/ z nume-
rem 3752 na spodzie, z wkr. coną mosiężną toczoną, rączką,
z Polskim Orłem w koronie w środku, w otoku z napisami:

KWATERA GŁÓWNA P.O.O.N.

- 4/ pierścień wymienny do pieczęci opisanej wyżej pod 3/,
/o średnicy zewnętrznej 3,2 cm, a wewnętrznej 2,2 cm/
z treścią: KWATERA GŁÓWNA P.O.O.N.

- 5/ pierścień wymienny do pieczęci opisanej wyżej pod 3/
/o średnicy zewnętrznej 3,3 cm, a wewnętrznej 2,5 cm/
z treścią: Sz. Sztab Gł. P.O.O.N.

oraz części składowe pieczęci:

pierścień uzupełniający rączkę pieczęci /średnicy zewnę-
trzej 1,5 cm, wewnętrznej 0,8 cm, grub. 2 mm/, 2 mosię-
żne śrubki i 3 zwykłe śrubki oraz obrączka mosiężna /é-
rdnicy 9 mm, wysokości 4 mm./

II. W pakiecie dokumentów P.O.O.N.:

- A. 1/ Stanowiska naczelne P.O.O.N. na kartce w bardzo złym
stanie w czterech częściach, stąd dodatkowa odtworzo-
na przeze mnie na maszynie.
- 2/ Postanowienie zarządzenia rewizji z 20.12.1955 r. Pro-
kuratury wojewódzkiej w Poznaniu Nr akt IV.Ko.87/55
u Alfonsa Władysława Pinięckiego w poszukiwaniu pieczę-
ci P.O.O.N. i piom zaopatrzonych tą pieczęcią.
Dokument mało czytelny, mam powody domyślać się, że roz-
chodzi się o adres w Kłodzku, ul. Walecznych 21 m.1.
- 3/ odcinek nadania przez Helenę Pinięcką z Kłodzka, ul.
Walecznych 21 m.2 zł.400,- dla Łowickiej Kazim. Pośn.

- 4/ zdjęcie niewiasty bez podpisu /na odwrocie czytelne imię "Helena"
  - 5/ zdjęcie mężczyzny w polskim mundurze wojskowym / bez podpisu/.
  - 6/ kopia pisma z 1.07.1952 Marcina Stanisławskiego, gen. broni POON , datowanego w Zbąszynku, do MON Departamentu Personalnego w Warszawie.
  - 7/ 3 kopie listu z 20.07.1952 /jedna kopia bez pierwszej strony/ Alfonsa Władysława Pienieckiego, Szefa Sztabu Głównego POON do Marcina Stanisławskiego, b. Wodza Naczelnego POON.
Mam wątpliwości, czy treść tego listu nie narusza pamięci Zmarłych i jeśli dopuszczam możliwość udostępnienia jego do wiadomości badających historię, czynię to tylko i jedynie, by spełnić wolę śp. mego Męża oraz dla ustalenia prawdy historycznej.
  - 8/ list z 6.02.1953 Alfonsa Władysława Pienieckiego /Ponsia/ do śp. mego Męża, Józefa Rymarza.
  - 9/ list z 2.11.1961 Józefa Rymarza do Alfonsa Władysława Pienieckiego,
  - 10/ list z 26.10.1962 K. Matyska z Katowic-Brynowa do p. Zwolińskiej,
  - 11/ Oświadczenie z 24.07.1958 p. Laufera Franciszka złożone w PBN w Poznaniu nr rep.A II.9720/58 o udziale Alfonsa Władysława Pienieckiego w Powstaniu Wielkopolskim z bronią w rąku.
  - 12/ Oświadczenie z 24.07.1958 p. Majewskiego Antoniego złożone w PBN w Poznaniu nr rep.A II.9721/58 o udziale Alfonsa Władysława Pienieckiego w Powstaniu Wielkopolskim z bronią w rąku.
  - 13/ List z 25.01.1947 Laufera Franciszka do Łasowskiego Teodora i Pienieckiego Alfonsa
  - 14/ Dane personalne Łasowskiego Eugeniusza i Albina.
  - 15/ wzór pisma mianującego i odznaczającego.
- B. Nominacje i odznaczenia P.O.G.N. :**
- 1/ 30.07.1943 r. kapral Majewski Mieczysław ps. "Sprytny" odznaczony Krzyżem Walecznych przez gen.bryg. Alfonsa Władysława Pienieckiego - 4 egzemplarze, w tym na 1 egzempl. podpis poświadczony przez Notariusza Czesława Leszczyńskiego w Poznaniu Rep.nr.742/1950.
  - 2/ 27.01.1943 r. porucznik Majewski Antoni ps. "Józek" awansowany na kapitana i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez gen.bryg. Alfonsa Władysława Pienieckiego - 2 egzempl., w tym na 1 egzempl. podpis poświadczony przez Notariusza Czesława Leszczyńskiego w Poznaniu Rep.nr. 743/1950.
  - 3/ bez daty podchorąży "Czarny" w polu mianowany kapralem podchorążym oraz odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez gen.dyw. Elimera Władysława.

FUNDACJA
Odpis

do p. Kta II A. 1)

19

- 1/ Wódz Naczelny i Zastępcy
  - 2/ Szef Sztabu Głównego i Zastępcy
  - 3/ Szef Rozkazodawstwa i Łączności
  - 4/ Szef Organizacyjny i Uzupelnień
  - 5/ Szef Oddziału II-go
  - 6/ Szef Taktyczno-Operacyjny
  - 7/ Szef Broni Wszelkich Rodzajów
  - 8/ Szef Aeronautyki
  - 9/ Szef Marynarki
  - 10/ Szef Uzbrojenia i Zaopatrzenia
  - 11/ Szef Inżynierii i Saperów
  - 12/ Szef Zdrowia
  - 13/ Szef Sprawiedliwości
  - 14/ Kapelan Armii
  - 15/ Szef Zwiadu
  - 16/ Szef Propagandy
- 1945
TOWARZYSTWA ZAWACKIEJ

4/ 23.04.1943 r. "Walerowski" major w polu mianowany podpułkownikiem POCN i odznaczony Orderem Virtuti Militari V klasy, Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim III klasy przez Naczelnego Wodza gen.dyw. Barackiego i Szefa Sztabu Generalnego gen.dyw. Klimera Władysł.

5/ bez daty zaświadczenie o mianowaniu plutonowego Hajewskiego Mieczysława ps. "Sprytny" na sierżanta służby łączności przez Szefa Sztabu Głównego POCN gen.dyw. Klimera Władysława.

6/ bez daty Major Bartyński Walenty w polu mianowany podpułkownikiem na stanowisku Dow. Pułku w V Korpusie i odznaczony Złotym Krzyżem i Krzyżem Partyzanckim III kl. przez Naczelnego Wodza POCN gen.dyw. J. Barackiego i Szefa Sztabu Gł. gen. dyw. Wł. Klimera.

7/ bez daty podchorąży "wojtek" w polu mianowany kapralen podchorążym i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. POCN gen.dyw. Klimera Władysława.

8/ zaświadczenie Płk. POCN Stanisława Wietra ps. "Grom" o nadaniu gen.bryg. Alfonsowi Władysławowi Pinięckiemu ps. "Orzeł" w 1941 r. Orderu Virtuti Militari IV klasy i w 1943 r. Orderu Virtuti Militari III klasy podpisanego w PBN Gostyd nr. Rep. A 931/58 z 26.07.1958.

9/ 11.03.1943 r. Rymarski Józef mianowany na majora przez Naczelnego Wodza POCN Gancina Stanisławskiego i Szefa Sztabu Gł. gen.dyw. bryg. Alf. Wł. Pinięckiego.

10/ 27.01.1943 r. podporucznik Józef Ziembła ur. 10.03.1901, dowódca kompanii w Krakowie i okolicy, odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. POCN gen.bryg. Alfonsa Władysława Pinięckiego - 2 egzemplarze.

11/ 27.01.1943 r. podporucznik Adamski Edward ur. 3.10.1911, oficer łącznikowy ze Niemie Wielkopolskie odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. POCN gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinięckiego. - 2 egzempl.

12/ 27.01.1943 r. chorąży Antoni Adamski ur. 1.06.1903, szef dowódcy grupy operacyjnej na okolicę Przemysła, ps. "Zawissa", odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alf. Wład. Pinięckiego.

- 13/ 27.01.1943 r. kapitan Dr. Maria Gładysz, ur. 3.08.1906, ps. "Ju-trzenka" w służbie sanitarnej i oficer łącznikowy w pow. Rzeszowski i Podkarpaciu odznaczona Krzyżem Walecznych przez Szefa Szt. Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 14/ 27.01.1943 r. kapitan dentytka Kurowińska-Wiatrowa Janina ps. "Świt", ur. 26.05.1895, Instruktorka działu Sanitarnego i oficer łącznikowy POK, odznaczona Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 15/ 11.03.1943 r. podpułkownik Rudolf Jaworowski ur. 23.10.1888, zwany "Rudek", z-ca Dowódcy Korpusu POK, awansowany na pułkownika przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 16/ 11.03.1943 r. podpułkownik Stanisław Wiatr, ur. 20.12.1890 r., zwany "Grom", Kwatermistrz główny II Korpusu POK, awansowany na pułkownika przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 17/ 6.07.1943 r. kapitan Marian Janicki m. Władysława, ur. 9.04.1891, zwany "Janek", odznaczony Orderem Odrodzenia Polski /Polonia Restituta/ V kl. przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 18/ 27.01.1943 r. st. sierżant Łysiak Tadeusz ps. "Kobza", d-ca plutonu specjalnego w Brodach, odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 19/ Łysiak Tadeusz - własnoręcznie spisany udział w konspiracji podziemnej 1942-1944.
- 20/ 27.01.1943 r. Konstanty Fiedorow ur. 29.08.1882 r., odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego. + adres: Wrocław, ul. pułaskiego 31/8.
- 21/ 27.01.1943 r. porucznik Wyczałek Bronisław ur. 30.07.1913 ps. "Drugi" odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego. - 2 egzempl.
- 22/ 27.01.1943 r. Podporucznik Władysław Wierschne z wany "Rudy", oficer dla specjalnych poruczeń i dowódca kompanii dywersyjnej na teren Wielkopolski, Pomorza i wojew. Łódzkiego, awansowany na porucznika i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 23/ 27.01.1943 r. kapitan Rybarezyk Józef ur. 26.12.1912 ps. "Lis 2" odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego - 2 egzempl.

./.

24/ 27.01.1943 r. podporucznik Janieka Zofia z d. Ganz, ur. 27.04.1891, zwana "Hawa", oficer łącznik i wywiadu przy Głównym Sztabie POCN, awansowana na porucznika i odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pińieckiego.

25/ 6.07.1943 r. kapitan Władzech Leon zwany "Milczek", odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pińieckiego.

C. Przygotowane do podpisania nominacje i odnaczenia przez Szefa Sztabu Głównego POCN gen. bryg. "Orzeł" :

1126/ 11.08.1943 r. plutonowy "Sprytaj" odznaczony Orderem Virtuti Militari V klasy.

27/ 30.07.1943 r. kapitan "Sprytaj" odznaczony Krzyżem Walecznych.

28/ 11.03.1943 r. podporucznik Władzimir Jankowski ps. "Wrodek" mianowany na pułkownika.

29/ 27.01.1943 r. kapitan Stefania Kozłowska ps. "Błyskawica" odznaczona Krzyżem Walecznych - 3 egzempl.

30/ 27.01.1943 r. mjr Marcela Kozak ps. "Karyjka" odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.

31/ bez daty porucznik służby sanitarniej Marcelina Kozak awansowana na kapitana przez Szefa Sztabu Gł. POCN gen. dyw. Klimera Władysława.

32/ 27.01.1943 r. kapitan Kazimierz Olaszewski, ur. 4.4.1894, zwany "Gazda", z-ca zastępcy szefa Głównego II Korpusu POCN, awansowany na majora.

33/ 27.01.1943 r. porucznik Jan Tęgi, ur. 10.07.1898, zwany "Milk", oficer do specjalnych poruczeń Sztabu Głównego POCN, awansowany na kapitana.

34/ 27.01.1943 r. Maria Kazimiera Garstecka, ur. 16.01.1898 r., odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi

D. Przygotowane nominacje i odnaczenia przez Naczelnego Wodza gen dyw. Barskiego:

35/ 27.07.1943 r. Krystyna mianowana podporucznikiem z przydziałem służbowym do IV Korpusu,

36/ bez daty Major pijus Stanisław mianowany podporucznikiem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Partyzanckim Krzyżem III klasy - w dyspozycji IV Korpusu,

37/ bez daty podporucznik Ryś Romuald mianowany porucznikiem i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim V klasy.

- 38/27.07.1943 r. podporucznik Reon mianowany porucznikiem z przydziałem do IV Korpusu,
- 39/ 27.07.1943 r. chorąży Kot mianowany porucznikiem i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim V klasy,
- 40/ 27.07.1943 r. kapitan Idzi Józef mianowany majorem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z przydziałem do IV Korpusu,
- 41/ 27.07.1943 r. Podpułkownik Granat mianowany pułkownikiem i odznaczony Orderem Polonia Restituta IV kl.
- 42/ 27.07.1943 r. Podpułkownik Cichy Józef mianowany pułkownikiem i odznaczony Orderem Polonia Restituta III kl.,
- 43/ 27.07.1943 r. Porucznik Styka mianowany kapitanem do dyspozycji Dowódcy IV Korpusu i odznaczony Partyzanckim Krzyżem IV klasy,
- 44/ 27.07.1943 r. Porucznik Wak Eugeniusz mianowany porucznikiem w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu jako oficer łączności i odznaczony Partyzanckim krzyżem IV klasy,
- 45/ 27.07.1943 r. Kapitan Herok Lucjan mianowany majorem w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu i odznaczony Krzyżem Partyzanckim IV kl.,
- 46/ bez daty Kapitan Bijsk Zdzisław mianowany majorem do dyspozycji Dowódcy IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,
- 47/ 27.07.1943 r. Kapitan Szwo mianowany majorem w dyspozycji IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,
- 48/ 27.07.1943 r. Porucznik Szol mianowany kapitanem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim IV kl.,
- 49/ bez daty Wak Hel na mianowana podporucznikiem z przydziałem służbowym w IV Korpusie i odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi,
- 50/ bez daty Kapitan Drabina Roman mianowany majorem w dyspozycji IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim III klasy,
- 51/ bez daty Kapitan Dak/a/ mianowany Majorem w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu i odznaczony Partyzanckim Krzyżem III klasy,
- 52/ 27.07.1943 r. kapitan Wak Feliks mianowany majorem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.
- 53/ bez daty Kapitan Wołski Bernard mianowany majorem na stanowisko Szefa Informacji przy Szefie Sztabu Głównego, odznaczony Krzyżem Walecznych po raz drugi, Krzyżem Partyzanckim IV klasy i Złotym Krzyżem Zasługi.

B. 3 szt. niwykorzystanych osytych arkuszy z dużą pieczęcią Kwatery Głównej Polskiej Organizacji Obrony Narodowej P.O.O.N. w lewym górnym rogu, z okrągłą pieczęcią Kwatery Głównej P.O.O.N. oraz z pieczęcią podpisową /-/ Elimer Władysław
gen. dyw.,
w tym: w miejscu podpisu

- 1 szt. z oryginalnym podpisem "Wł. Elimer"
- 2 szt. bez podpisu.

4 szt. bezimiennych druków mianowania i przydziału stanowiska oraz nadania za zasługi z pieczęcią okrągłą P.O.O.N. Kwatery Głównej i podpisem Szefa Sztabu Głównego gen. dyw. "Elimer Władysław".

Toruń, dnia 27. października 1992 r.

Polska Organizacja Obrony Narodowej:

K. Matysek, Katowice - Brynów, ul. Skowronków 21 u p. Rojka

mgr. Marcelina Kozak, kapitan służby sanitarnej - Szefostwo Korpusu IV ur.5.7.1913 ps."Maryjka", łącznik szefa sztabu gł.na Wielkopolskę Elimer Władysław, gen. dyw., Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

Gen.brygady i szef sztabu gł.P.O.O.N. Alfons Władysław Piniecki ps."Orzeł", Poznań, ul.Dąbrowskiego 34 ur.29.V.1895

Generał Broni.i Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych P.O.O.N. Marcin Stanisławski, Poznań, ul. Szczanieckiej 5 - Zbąszynek

Stanisław Wiatr, Płk. Główny Kwatermistrz II Korpusu P.O.O.N. ps. "Grom", Gostyń, ul.Parkowa 15, ur. 20.12.1890 r.

Stefania Jankowska, kpt., ur. 1.I.1919, ps. "Błyskawica" - oficer łącznikowy na teren D.O.K. Lwów

Podchorąży "Czarny" w dyspozycji Sztabu Głównego P.O.O.N.

Kapral Majewski Mieczysław, ur. 11.8.1928, ps. "Sprytny", czynny od 1940 r. w służbie łączności w grupie dywersyjnej mjr.Witczaka "Juliusza"

Porucznik Majewski Antoni, ps. "Józek", ur. 9.6.1896, dowódca kompanii łączności P.O.O.N.

Pułkownik Włodzimierz Jankowski ps. "Włodek", ur. 18.8.1894, dowódca Okręgu Korpusu kspiracyjnych Sił Zbrojnych P.O.O.N.

Podpułk. "Walerowski", Kwatermistrz IV Korpusu P.O.O.N.

Generał Dywizji ^JBarski, Naczelny Wódz P.O.O.N.

Podchorąży "Wojtek" w dyspozycji Sztabu Głównego P.O.O.N.

Podpułk. Bertyński Walenty, Dowódca Pułku w V Korpusie P.O.O.N.

Porucznik Rys Romuald

Podpułk. ~~Pijus~~ Pijus Stanisław, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Neon, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Kat

Major Idzi Józef, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Pułkownik Granat

Pułkownik Cichy Józef

Pułkownik Ponury

Kapitan Styka, w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Wak Czesław, oficer łączności w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Major Herok Lucian w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu P.O.O.N.

Major Bijak Zdzisław w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Major Sawo w II Korpusie P.O.O.N.

Kapitan Słoń

Podporucznik Wak Helena w IV Korpusie P.O.O.N.

Major Drabina Roman w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Major Daka w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu P.O.O.N.

Major Wacek Feliks

Podporucznik Janicka Zofia z d. Ganz, ur. 27.4.1891, ps. "Mewa" oficer łącznik i wywiadu przy Głównym Sztabie P.O.O.N.

Kapitan Rybarczyk Józef ps. "Lis-2" "Lis 2", ur. 26.12.1912

Kapitan Wędzioch Leon ps. "Milczek"

Podporucznik Józef Ziemia, ur. 10.3.1901, dowódca kompanii w Krakowie i okolicy P.O.O.N.

Podporucznik Adamski Edward, ur. 3.10.1911, oficer łącznikowy na ziemi Wielkopolskiej z ramienia P.O.O.N.

Porucznik Wyczałek Bronisław ps. "Długi", ur. 30.VII.1913

Maria Kazimiera Garstecka ur. 16.1.1898

Podporucznik Władysław Wierzchacz ps. "Rudy", oficer dla specjalnych poruczeń i dowódca kompanii dywersyjnej na teren Wielkopolski, Pomorza i wojew. Łódzkiego

Łasowski Eugeniusz, ur. 1.8.1927 w Władysławowie pow. Turek, od 1942 do 1945 r. w Generalnym Gubernatorstwie w Skalmierzu, pow. Miechów - goniec łącznikowy P.O.O.N.

Łasowski Albin, ur. 1.3.1925 w Władysławowie, pow. Turek, goniec łącznikowy P.O.O.N.

Łasowski Teodor 1940 - 1944 czynny w P.O.O.N. na terenie pow. Miechów, w 1948 r. zam. Staremiasto, poczta Konin, wojew. Poznańskie

Laufer Franciszek, Poznań, ul. Składowa 11

Kpt. Dr. Marja Gładysz ps. "Jutrzenka", ur. 3.8.1906, czynna w służbie sanitarnej i jako oficer łącznikowy na terenie pow. Rzeszowskiego i Podkarpacia z ramienia P.O.O.N.

Kpt. dentystka Kurosińska - Wiatrowa Janina ps. "Świt", ur. 26.5.1895 Instruktorka działu Sanitarnego i oficer łącznikowy P.O.O.N.

Pułkownik Rudolf Jaworowski ps. "Rudek", ur. 23.10.1888, zastępca Dowódcy Korpusu P.O.O.N.

~~Kapitan~~ Major Kazimierz Olszewski ps. "Gazda", ur. 4.4.1894, zastępca kwatermistrza Głównego II Korpusu P.O.O.N.

Kapitan Jan Tęgi ps. "Wilk", ur. 10.7.1898, oficer do specjalnych poruczeń Sztabu Głównego P.O.O.N.

Chorąży Antoni Adamski ps. "Zawisza", ur. 1.6.1903, zastępca dowódcy grupy operacyjnej na okolice Przemyśla z ramienia P.O.O.N.

11. Materiały dotyczące reweji: Hamerska Rewata

1. Nekrologi opublikowane w "Nowościach" z 25.10.2004r. wraz z inf. dotyczącymi życia parafian "Wiadomości Kościelne" - kserokop. materiałów przesłane przez Halinę Lipską - Doziotową k. 5 s. 1-5
2. Nota biograficzna przygotowana do "Biuletynu Fundacji" nr 2/2005, mpis ony. k. 1 s. 6
3. Nota biograficzna - Rewata Genowefa Hamerska - "Biuletyn FFFPW" nr 1/2005 s. 42 - kserokop. k. 1 s. 7
4. Krajewski M., biogram "Hamerska Rewata Genowefa, mpis k. 2 s. 8-9

Przysięga H. Kozłowska
22.10.04

1

20 października 2004 roku
zakończyła swe długie, naznaczone chorobą i cierpieniem życie

śp. RENATA HAMERSKA-RYMARZOWA

sodaliska mariańska, członkini PWK i Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego
Była wierna Bogu i Ojczyźnie, pielęgnowała tradycje rodu Hamerskich i Rogalów.
W trudnych czasach okupacji 20-letnia wówczas „Mama” wykorzystywała wszystkie
swe siły, by chronić zagrożonych rodaków, zwłaszcza polskich robotników.

Dzisiaj żegnamy ją z bólem

KOLEŻANKI z MIEJSKIEGO GIMNAZJUM ŻEŃSKIEGO
i ze SZKOLNEGO HUFCA PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIEC
w TORUNIU

RODZINIE

składamy serdeczne wyrazy współczucia

(Toruńskie Nowości)

1939 1945
NOWOŚCI

25 października 2004

20 października 2004 roku
zakończyła swe długie, naznaczone chorobą i cierpieniem życie

śp. RENATA HAMERSKA-RYMARZOWA

sodaliska mariańska, członkini PWK i Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego
Była wierna Bogu i Ojczyźnie, pielęgnowała tradycje rodu Hamerskich i Rogalów.
W trudnych czasach okupacji 20-letnia wówczas „Mama” wykorzystywała wszystkie
swe siły, by chronić zagrożonych rodaków, zwłaszcza polskich robotników.

Dzisiaj żegnamy ją z bólem

KOLEŻANKI z MIEJSKIEGO GIMNAZJUM ŻEŃSKIEGO
i ze SZKOLNEGO HUFCA PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIEC
w TORUNIU

RODZINIE

składamy serdeczne wyrazy współczucia

(Ogłoszenie tego formatu
ukazało się w dniu pogrzebu)

Wiadomości Kościelne

Miesięcznik parafii katedralnej pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Toruniu

Nr 8(19), rok III

Listopad 2004

Przygotowała H. Koziołowa 22x104

5

Prezydent Miasta Torunia

Toruń, 3 listopada 2004 r.

Ks. Kanonik Marek RUMIŃSKI
Proboszcz Parafii Katedralnej Św. Janów
w Toruniu

Wielbony Księżo Kanonie

Z wielką radością odebrałem informację o przyznaniu filmowi „Katedra Św. Janów w Toruniu” II nagrody na 7. Międzynarodowym Festiwalu Filmów Turystycznych Tour-Film 2004 w Poznaniu.

To prestiżowe wyróżnienie potwierdza nie tylko znakomite walory tego obrazu, ale jest także godnym ukoronowaniem wielu aktywnych działań Księdza Proboszcza na niwie promowania miasta i piękna jego najstarszego kościoła. Postawa to nieprzeciętna i z tego względu zasługująca na szczególne uznanie. W osobie Księdza mamy w Toruniu zarówno cenionego kapłana i duszpasterza, jak i człowieka niezwykle otwartego i życzliwego dla spraw kultury i promocji Torunia w kraju i za granicą.

Gratulując wspaniałego sukcesu, życzę Księdzu jeszcze wielu tak udanych inicjatyw i wszelkiej pomyślności w kolejnych latach pracy w Parafii Katedralnej.

Michał Zaleski

Prezydent Miasta Torunia

Michał Zaleski
Michał Zaleski

Urząd Miasta Torunia

Waw. Gen. Sikorskiego 8 87-100 Toruń, tel. (0-55) 522 25 55, 611 87 52, fax 655 58 11
www.um.torun.pl e-mail: prezydent@um.torun.pl

4

SAKRAMENT MAŁŻEŃSTWA W KATEDRZE ZAWARLI:

Dariusz Kęsicki i Izabela Goślicka-Neumann

W OSTATNIM CZASIE CZŁONKAMI RODZINY DZIECI BOŻYCH
PRZEZ CHRZEST STALI SIĘ:

*Julia Anna Klepacz
Radosław Jan Gawryszewski
Urszula Moczkoćdan
Małgorzata Moczkoćdan
Igor Adam Antoni Kupś*

PAMIĘTAJMY W MODLITWIE O OSTATNIO ZMARŁYCH
Z NASZEJ WSPÓLNOTY PARAFIALNEJ:

*śp. Irena Krzemińska   śp. Kazimierz Konklewski
śp. Zbigniew Czarnecki   śp. Stanisław Jakubowski
śp. Renata Hamerska-Rymarz*

Wszystkich Parafian oraz Gości bazyliki katedralnej

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

w niedzielę 21 listopada

do *Piwnicy Pod Świętymi Janami*
przy ul. Żeglarskiej 16

która otwarta będzie po każdej Mszy św.

O filmie „Katedra świętych Janów w Toruniu”

jego pierwszym autorem. Premierę swoją obecnością zaszczylił również Prezydent Torunia Michał Zaleski.

Film o naszej świątyni trwa 17 min i jest oparty na tekstach znanego przewodnika Benona Frąckowskiego. Operatorem kamery był Jacek Kościuszko. Podkład muzyczny stanowi przepiękna muzyka wokalna w wykonaniu chóru katedralnego *Pueri Cantores Thorunienses* pod dyr. Romana Gruczy.

Prezydent Miasta Torunia

Torun, 3 listopada 2004 r.

Ks. Kanonik Marek RUMIŃSKI
Proboszcz Parafii Katedralnej Sw. Janów
w Toruniu

Michał Zaleski

Z wielką radością odebrałem informację o przyznaniu filmowi *Katedra Sw. Janów w Toruniu* II nagrody na 7. Międzynarodowym Festiwalu Filmów Turystycznych Tour-Film 2004 w Poznaniu.

To prestiżowe wyróżnienie potwierdza nie tylko znakomite walory tego obrazu, ale jest także godnym ukoronowaniem wielu aktywnych działań Księdza Proboszcza na niwie promowania miasta i piękna jego najstarszego kościoła. Postawa to nieprzeciętna i z tego względu zasługująca na szczególne uznanie. W osobie Księdza mamy w Toruniu zarówno cennego kapłana i duszpasterza, jak i człowieka niezwykle otwartego i zyczliwego dla spraw kultury i promocji Torunia w kraju i za granicą.

Gratulując wspomnianego sukcesu, życzę Księdzu jeszcze wielu tak udanych inicjatyw i wszelkiej pomyślności w kolejnych latach pracy w Parafii Katedralnej.

Michał Zaleski

Prezydent Miasta Torunia

Michał Zaleski

Urząd Miasta Torunia

Wzrost: 183 cm, waga: 75 kg, data urodzenia: 1958-01-15, adres: ul. Żeglarskiej 16, Toruń, 85-100, tel. 85 58 11 11, fax 85 58 11 12, e-mail: prezydent@um.torun.pl

Film powstał dzięki współpracy wielu życzliwych osób. Pragnę jeszcze raz szczególnie podziękować Panu dr Zbigniewowi Rayzacherowi oraz sponsorom, do których należą: Zakład Energetyczny Toruń S.A., Urząd Miasta Torunia, Miejska Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, Energoterm Sp. z o.o., Radio Pik i Fundacja Tumult.

Mimo premiery polskiej wersji filmu, prace nad całym przedsięwzięciem jeszcze trwają, przymierzamy się bowiem do realizacji wersji językowych. Film będzie wyświetlany turystom polskim i zagranicznym w nowo powstałym Parafialnym Centrum Kultury Chrześcijańskim i Międzynarodowym Ośrodku Spotkań *Piwnicy pod świętymi Janami* przy ul. Żeglarskiej 16.

Już dziś zapraszam do Torunia w sezonie turystycznym 2005.

Film na zapisany został na nośnikach DVD oraz VHS i można go nabyć w kiosku parafialnym. Niebawem będzie można go zamówić również drogą elektroniczną. Bliższe informacje na ten temat znaleźć można na stronie internetowej naszej parafii www.katedra.diecezja.torun.pl

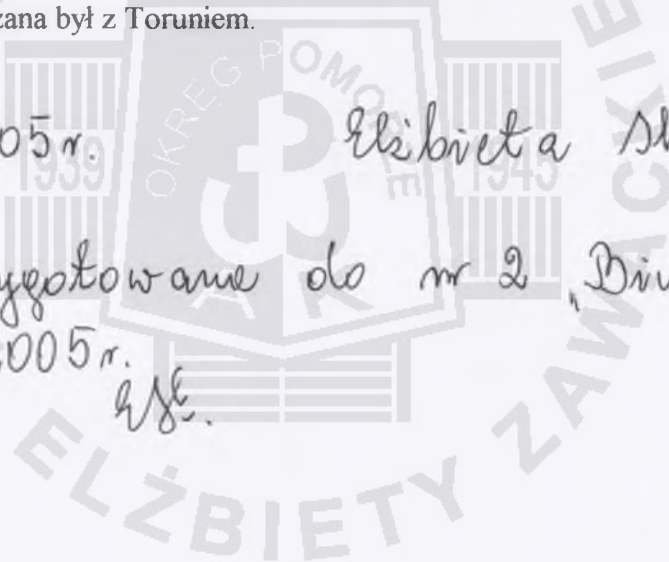
Ks. Prob. Marek Rumiński

Renata Genowefa Hamerska zam. Rymarz, ps. „Mama” urodziła się 22 XII 1919 r. w Nowym Mieście Lubawskim. W 1939 r. zdała maturę w Państwowym Koedukacyjnym Liceum Handlowym w Toruniu. W latach 1934-1939 należała do Przynsposobienia Wojskowego Kobiet, gdzie szefem była Monika Dymska, a komendantką Elżbieta Zawacka. Do służby wojskowej zgłosiła się ochotniczo w końcu sierpnia 1939 r. i otrzymała przydział do obsługi centrali telefonicznej oraz kantyny dla zmobilizowanych żołnierzy w koszarach 63 pp w Toruniu. Ewakuowana z Torunia, uczestniczyła w obronie Warszawy w oddziałach pomocniczych. Po kapitulacji Warszawy, do Torunia wróciła 17 X 1939 r. z braćmi. W obawie przed aresztowaniem i wywózką na przymusowe roboty w lutym 1940 r. wyjechała na wieś. Po powrocie została przez Arbeitsamt skierowana do pracy najpierw w Toruniu, a od 24 VIII 1942 r. do w majątków Ograszka i Obrowo w pow. Lipno. Tu zaprzysiężona przez leśniczego Stanisława Celmera ps. „Kuba” została żołnierzem Placówki AK Dobrzejewice. Kontakt z nadleszczym Łęckim, komendantem Placówki, utrzymywała przez „Kubę” i Makowskiego Stanisława, gajowego w Dobrzejewicach. Znana pod ps. „Mama” ostrzegała Polaków przed wywożeniem z gospodarstw, na roboty przymusowe, do obozów, przed aresztowaniem; ułatwiała ucieczki. Znajomość j. niemieckiego wykorzystywała również do pomocy w redagowaniu pism do niemieckich urzędów. W styczniu 1945 r. uniknęła aresztowania, dzięki ucieczce okupanta. Nabyta w czasie okupacji gruźlica oraz rana odniesiona 24 I 1945 r. w czasie walk o Toruń zaważyły na dalszym życiu „Mamy”, która do śmierci 20 X 2004 r. związana był z Toruniem.

dn. 25. 04. 2005 r. Elżbieta Skerska

Notatki przygotowane do nr 2 „Biuletynu Fundacji z 2005 r.”
hse.

NA WIECZNĄ WARTĘ
ODESZLI OD NAS

RENATA GENOWEFA HAMERSKA zam. Ry-
marz, ps. „Mama” urodziła się 22 XII 1919 r.
w Nowym Mieście Lubawskim. W 1939 r. zdała
maturę w Państwowym Koedukacyjnym Li-
ceum Handlowym w Toruniu. W latach 1934-
-1939 należała do Organizacji Przynależności
Wojskowej Kobiet, gdzie szefem była Monika
Dymska, a komendantką Elżbieta Zawacka. Do
służby wojskowej zgłosiła się ochotniczo
w końcu sierpnia 1939 r. i otrzymała przydział
do obsługi centrali telefonicznej oraz kantyny
dla zmobilizowanych żołnierzy w koszarach 63 pp w Toruniu. Ewaku-
owana z Torunia, uczestniczyła w obronie Warszawy w oddziałach po-
mocniczych. Po kapitulacji Warszawy 17 X 1939 r. wróciła z braćmi do
Torunia. W obawie przed aresztowaniem i wywózką na przymusowe
roboty w lutym 1940 r. wyjechała na wieś. Po powrocie została przez
Arbeitsamt skierowana do pracy najpierw w Toruniu, a od 24 VIII 1942 r.
do majątków Ograszka i Obrowo w pow. lipnowskim. Tu zaprzysiężona
przez leśniczego Stanisława Celmera, ps. „Kuba” została żołnierzem Pla-
cówki AK Dobrzejewice. Kontakt z nadleśniczym Łęckim, komendantem
Placówki, utrzymywała przez „Kubę” i Stanisława Makowskiego, gajo-
wego w Dobrzejewicach. Znana pod ps. „Mama”, ostrzegała Polaków
przed wywożeniem z gospodarstw na roboty przymusowe, do obozów,
przed aresztowaniem; ułatwiała ucieczki. Znajomość j. niemieckiego
wykorzystywała również do pomocy w redagowaniu pism do niemiec-
kich urzędów. W styczniu 1945 r. uniknęła aresztowania. Nabyta w czasie
okupacji gruźlica oraz rana odniesiona 24 I 1945 r. w czasie walk o Toruń
zaważyły na dalszym życiu „Mamy”, która do śmierci 20 X 2004 r. zwią-
zana była z Toruniem.

Elżbieta Skerska

Hamerska Renata Genowefa, ps. "Mama". / 1919 - ? /,
 żołnierz AK w Obwodzie Lipno.

Ur. 22 XII 1919 r. w Nowym Mieście Lubawskim; córka Cyryla oraz Franciszki z Ostrowskich. Razem z rodzicami zamieszkała w Toruniu, gdzie po ukończeniu szkoły powszechnej nr 8, uczyła się w Miejskim Humanistycznym Gimnazjum Żeńskim /1929-1936/ oraz w Państwowym Koedukacyjnym Liceum Handlowym w Toruniu. W czasie nauki w liceum zaangażowała się w pracy charytatywnej Sodalicii Mayańskiej. W latach 1934-39 była członkinią PWK do obsługi centrali telefonicznej mającej zapewnić łączność Komendy Miasta w forcie u zbiegu ul. Wały gen. Sikorskiego i ul. Mickiewicza. Służbę w centrali pełniła aż do ewakuacji Torunia we wrześniu 1939 r. Po ewakuacji miasta wraz z bratem Zygmuntem trafiła do Warszawy, gdzie brała udział w obronie ~~stolicy~~ w ramach służby pomocniczej w wojskowej pralni.

Do Torunia powróciła drogą wodną w dniu 17 X 1939 r. razem z braćmi Zygmuntem i Henrykiem. W lutym 1940 r., w związku z wywozem młodych ludzi na roboty przymusowe, wyjechała na wieś. ^{z pow. bydgoski} Skąd powróciła dopiero po Bożym Narodzeniu. W dniu 15 III 1941 r. skierowana ^{przez Arkebuzami} do pracy w sklepie papierniczym M. Piotrowskiego w Toruniu, a od 24 VIII 1942 r. w majątkach rolnych Ograszka i Obrowo w pow. lipnowskim w charakterze urzędniczki. Mając dostęp do informacji okupanta ostrzegała Polaków przed usuwaniem ich z gospodarstw i aresztowaniami. Znając język niemiecki świadczyła pomoc w pisaniu listów do Polaków uwięzionych w obozach pracy i obozach koncentracyjnych. Opiekowała się chorymi, zaopatrując ich w leki i materiały opatrunkowe.

W 1942 lub 1943 r. wstąpiła do AK, a przysięgę ^{za} odebrała ^{zona} od niej gajowy ^{Mr} Stanisława Celmera, ps. "Kuba". Nadto utrzymywała kontakty z Tadeuszem Zalewskim, ps. "Stanisław", Józefem Celmerem,

- 2 -

ps. "Gładzik" i Zygmuntem Gręźlikiem, ps. "Fajka".

Ciężko ranna w dniu 24 I 1945 r. w czasie bombardowania Torunia, była leczona przez trzy lata. 10 XII 1947 po wyleczeniu podjęła pracę w charakterze rachmistrza w Młynach "Społem" w Toruniu. W 1949 r. zmuszana do podpisania współpracy z UB zdecydowanie jej odmówiła. W następnych latach pracowała w różnych zakładach i instytucjach na terenie Torunia i Chełmży. W 1969 r. przeszła na emeryturę.

W 1972 r. wyszła za mąż za Józefa Rymarza, legionistę, oficera WP, członka ZWZ-AK, ps. "Kruk" /zm.w 1980 r./.

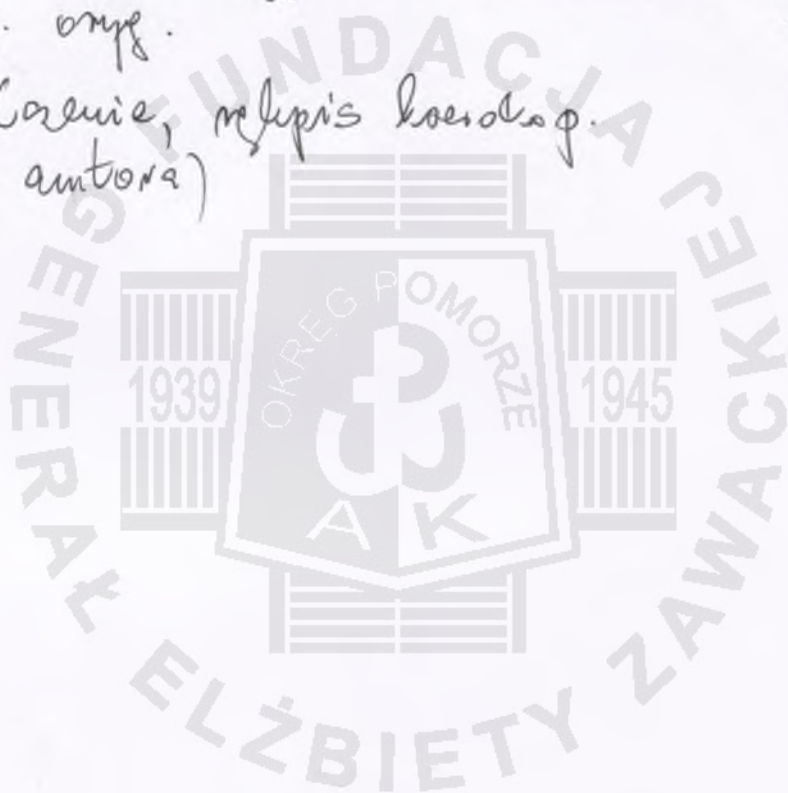
AP AK, T.: Hamerska -Rymarz R.G., Celmer S.;
Krajewski M., W cieniu wojny i okupacji. Ziemia Dobrzyńska w latach 1939-1945, Rypin 1995, s. 338-339.

Mirosław Krajewski

III/1. Materiały dot. rodziny Słamevskiej Denoty

1. Relacja własna Józefa Dymarskiego z 30.10.1979, napis kserokop. oryg. k. 1 s. 1-2
2. Życiorys Józefa Dymarskiego z 1.06.1979, napis kserokop. k. 2 s. 3-4
3. Ankieta ewidencyjna z 25.05.1979, kserokop. oryg. k. 3 s. 5-7
4. Zesmiadzenie, napis kserokop. (brak autora) k. 1 s. 8-9

Relacja własna .

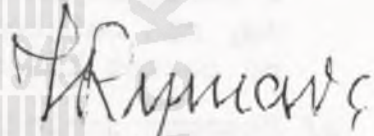
- 1/ W 1941 r. z Getta zadzwonił do mnie mój gospodarz kamienicy przy ul. Targowej nr. 63 w Warszawie, p. Griffenberg, u którego wynajmowałem frontowe mieszkanie - spytał o zdrowie i poprosił, czy mógłbym przysłać im 3 tony ziemniaków i może kapusty na ulicę - zdaje się - Solną, gdzie wówczas przebywałem wraz z rodziną w Gecie. Obiecałem załatwić. Poszukałem dobrego gatunku ziemniaków "Silesię", w trzecim dniu wynajęłem parokonną platformę i osobiście pojechałem tą platformą z trzema tonami ziemniaków, boczka kapusty, trochę zdobytych śledzi, solą i od żony z 3 kg. miodu i 10 kg. cebuli. Ucieszyli się tym bardzo. Zaraz Pani Griffenbergowa ugotowała trochę kartofli w mundurkach, podała dzwoneczka śledzia i karafeczkę wódki. Pan Griffenberg, żartując powiedział: "zapraszam Pana na królewski posiłek." - i rzeczywiście w anaku był znakomity. Pani domu szczególnie dziękowała mi za wyborowe ziemniaki i smaczne śledzie - poprawił ją Pan domu: "Dziękujemy za wszystko, a najbardziej za złote sorce", objął mnie i długo byliśmy w objęciach. Biedny! W kilka miesięcy później, grając z towarzyszami w karty, z podniesioną ręką z kartą nagle zmarł. Za ziemniaki, ani inne artykuły pieniędzy nie wziąłem mimo nacisku P. Griffenberga. Zaliczyłem to na poczet komornego.
- 2/ Wczesną jesienią 1941 r. zgłosiło się do mnie na ul. Targową nr. 63 m. 5 dwóch Izraelczyków i poprosili mnie o wynajęcie samochodu do przewiezienia 3-woźni do Getta. Jak wielka była ich ufność do mnie, skoro tak szczerze mówili ze mną! Oczywiście samochód dałem i nie tylko tym razem, bo brali go częściej, dokąd nie byłem aresztowany na ulicy 17.III.1942 r. i osadzony na Pawiaku. Niestety dokumentacji z tamtych czasów nie mam i nazwisk nie pamiętam, ale wśród gminy Żydowskiej znajdzie się napewno ktoś, kto to potwierdzi. W latach 1969-1970 spotkałem ich w Ciechocinku, byli widać w sanatorium, lub na wczasach - poznali mnie i ja ich, ale byłem w takim towarzystwie, że nie mogłem do nich, ani oni do mnie podejść i więcej już ich nie spotkałem.
- 3/ W początku czerwca 1943 r. zaczepił mnie na ul. Targowej w Warszawie elegancki pan i spytał, czy ja nie znam mieszkającego przy tej ulicy p. Rymarza. Odpowiedziałem twierdząco. On powiedział: "Chciałbym się z tym panem zobaczyć w ważnej sprawie". Odpowiedziałem: "Niech Pan mówi, ja nim jestem". Popatrzył na mnie i zawahał się, więc wyjąłem "Kennskartę" i pokazałem mu ją. W pierwszej chwili zaniemówił, odetchnął głęboko i zaczął mówić: "Pan jest dobrym człowiekiem, uczciwym i solidnym". Pytam: "Skąd ma Pan taką pewność i skąd Pan to wszystko wie?" Odpowiedział: "Pan ma taką opinię. Z tego samego domu opowiadał mi Izraelita właściciel garbarni bardzo pochlebnie o Panu. Pan mu przechowywał rok czasu pakiecik z dużą sumą dolarów i nawet nie zajrzał Pan do tego pakietu. Wszystko się zgadzało." Pytam więc: "Czego

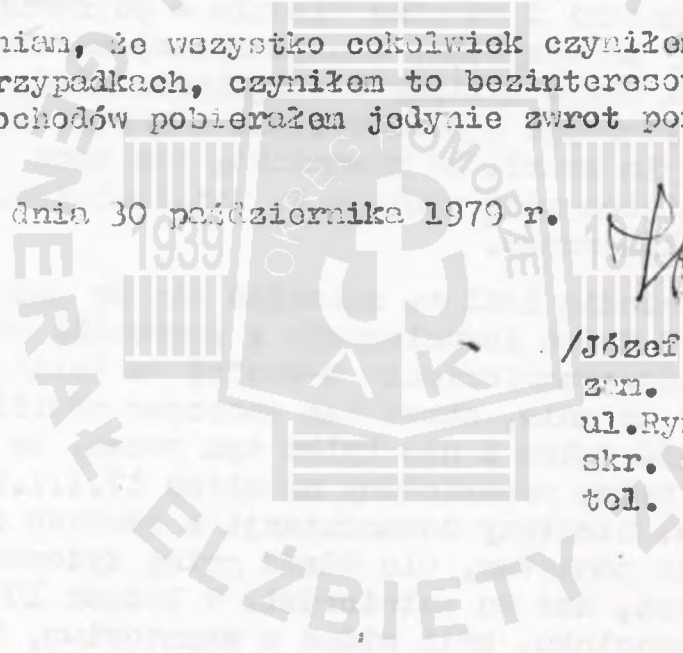
Pan sobie życzy ode mnie? " Ze smutkiem odpowiedział mi: "Mam do Pana wielką prośbę. Kuzynka moja z małym synkiem, M. Rogozińska, znajduje się w wielkim niebezpieczeństwie, ich życiu zagraża śmierć, niech się Pan nimi zaopiekuje, weźmie ich do siebie! " Odpowiedziałem, że obecnie sam z moją rodziną jestem w niebezpieczeństwie bardzo zagrożony i będę musiał szukać ratunku poza Warszawą. Wówczas zapytał: "Ale mieszkania nie będzie Pan likwidował w Warszawie", powiedziałem: "Nie", "to apeluję do Pańskiego serca, niech Pan jej da choć dach nad głową, żeby mogła dożyć końca wojny - nigdy Panu tego nie zapomnę". Zgodziłem się, że otrzyma pokój i korzystanie z kuchni, łazienki i t.d., bo my wyjeżdżamy z Warszawy. Mieszkanie pozostawiliśmy pod opieką szwagierki. W dniu naszego wyjazdu zgłosiła się. W tym mieszkaniu P. Rogozińska przetrwała z synkiem przy ul. Targowej 63 do końca w przydzielonym jej pokoju. Od czasu zakończenia wojny, będąc w wojsku, straciłem z nimi kontakt i już w Warszawie nie mieszkalem. Nigdy też więcej ich nie spotkałem.

Nadmieniam, że wszystko cokolwiek czyniłem w wyżej wymienionych przypadkach, czyniłem to bezinteresownie. Z tytułu wynajmu samochodów pobierałem jedynie zwrot poniesionych kosztów

Toruń, dnia 30 października 1979 r.

/Józef Rymarz,
zam. 87-100 Toruń 1
ul. Rynek Staromiejski 30 m.2
skr. poczt. 127
tel. 227-11

ELŻBIETY

Ż y c i o r y s

R y n a r z J ó z e f , syn Jana i Marianny z Popielców urodził się w Płoskiej, pow. Zamość dnia 24 stycznia 1898 r. Od 1913 r. pobierał naukę szkolną w Zamościu i w Siedlecach w gimnazjum. Służbę wojskową pełnił od 1.XI.1918 r. w 35 p.p. i 9 p.p. Leg. do 31.III.1929 przeniesiony w stan spoczynku ze względu na inwalidztwo wojskowe.

W 1939 r. w początkach września zorganizowałem na rozkaz D-oy Garnizonu Batalion w Mińskowie Wołyńskim, którym do końca dowodziłem. Zadaniem Batalionu była walka z piątą Kolumną dywersyjną niemiecką oraz ochrona lotniska. W czasie wycofywania się grupy Dubno i ja do niej dołączyłem. Po upadku wrześniowym i uniknięciu niewoli powróciłem do Warszawy. Po zetknięciu się z pkk. Olbrychtom w początkach grudnia 1939 r. wstąpiłem do podziemia Z.W.S. / ps. "Andrzej" /. Dwukrotnie brałem udział w akcji przez Gestapo z listy na zakładnika w listopadzie 1939 r. i w grudniu 1940 r. Po raz trzeci aresztowany w masowych łapankach ulicznych przez Gestapo i osadzony na powiatu dnia 17.III.1942 r., następnie przeniesiony do więzienia na ul. Danickowiczowską. Odbity z konwoju wraz z innymi więźniami prowadzonymi na badanie na ul. Szucha. Po uzyskaniu wolności zamieszkiwałem w Warszawie i wraz z zaproszoną rodziną, udaliśmy się do Tyoczyna k. Kzenkowa. Tam nawiązałem kontakt z komendantem Placówki Kpt. ~~Rabuznikiem~~ / ps. "Dąb" /, liczącym w swym składzie ponad tysiąc ludzi dobrze uzbrojonych. Pełniłem tu funkcję szkoleniową i dywersyjną, a w czasie akcji "Burza" dowodziłem oddziałem w walce o Tyoczyn. Akcja rozpoczęła się 26 lipca 1944 r., dnia 27 lipca 1944 r. po otrzymaniu wiadomości, że zbliża się silna kolumna Wehrmachtu, komendant Placówki podzielił swoje oddziały na dwie grupy, jedną dowodził on kpt. "Dąb", drugą objął ja, kpt. Rybnarz Józef / ps. "Kruk" / z zadaniem obrony mostu na rzece Kiołnerowa. Bitwa rozpoczęła się o godz. 7,00 rano, trwała do godz. 12,15. W bitwie tej ja zostałem ranny w łokieć lewej ręki, i podoficer śmiertelnie ranny. Nieprzyjaciół wycofał się i skierował swą kolumnę na inny szlak marszu, myśmy zdobyli na nieprzyjaciela w tej bitwie 16 samych chodów z bronią i sprzętem wojennym oraz wzięto 72 jeńców do niewoli, nieprzyjaciół miał kilku zabitych i rannych. W sierpniu 1944 r. po uformowaniu się Władz Ludowych i porozumieniu się z nimi Oddziały AK i BCh skoczyły broń i wróciły do swych rodzin, ja natomiast wobec rozbaranej zagrożonej rany wróciłem do Tyoczyna i poddałem się intensywnemu leczeniu u Dr. Obarę. Jednakże na wezwanie PKWN do rekrutowania się oficerów i ja się zgłosiłem z ręką na tembleku do MKU w Keszowie skąd nas kilku wysłano samolotem do Lublina. Szef Personalny po przesłaniu Rocznika Oficerskiego przydzielił mnie do 4 p.p. zapasowego II Armii na stanowisko dowódcy batalionu. Po objęciu funkcji i sformowaniu batalionu, w pierwszej dekadzie stycznia 1945 r. pułk nasz wyruszył na front. W czasie marszu na trasie Benetów - Lubin dnia 22 marca 1945 r., kolumna moja została trzykrotnie zbombardowana przez nurkujące samoloty wroga i ja wówczas zostałem kontuzjowany w nogę wraz z paroma innymi żołnierzami. Przejeżdżający szpital polowy Armii Radzieckiej zabrakł nas na leczenie. Po kilkunastu dniach powróciłem do swojej jednostki i objąłem dowództwo batalionu. W końcu marca 1949 r. zostałem przeniesiony w stan spoczynku jako inwalida wojskowy wojny.

Jestem inwalidą II grupy w związku ze służbą wojskową oraz I grupy z ogólnego stanu zdrowia. Otrzymałem następujące odznaczenia:

- 1/ oficerski dyplom wrzutowy nr. 145579 WOT 1945,
- 2/ odznaka Trzubeńska 1410-1945 leg. nr 217701,
- 3/ Medal za Odrę, Nysę, Bałtyk 1945 - leg. nr 029510,
- 4/ Medal za Побєду 1941 - 1945,
- 5/ Medal Śwycięstwa i Wolności 1945 - leg. D-57273,
- 6/ dyplom Partyzancki - leg. nr P-3697 z 20.4.1961,
- 7/ Medal za udział w walkach o Berlin - leg. nr 88453 z 5.V.1973.

Jako inwalida pracowałem zawodowo w funkcji kierownika magazynów:
 od 21.07.1952 do 31.03.1956 w "Samopomocy Chłopskiej" Zwolen,
 od 1 - 31.03.1956 w G.S. "Samopomoc Chłopska" Garbatka,
 od 20.6.1956 do 30.11.1956 w Spółk. Inwalidów "Jutrzenka" Garbatka.

W związku z pogarszającym się stanem zdrowia od 1958 r. przestałem pracować zawodowo, natomiast udzielałem się społecznie:

- od 1958 r. do 1963 r. jako sekretarz Koła ZBoWiD Garbatka,
- od 1960 r. do 1961 r. jako wiceprzewodniczący Oddziału ZBoWiD Kosienica,
- od 1960 r. do 1965 r. jako sekretarz i przewodniczący Koła ZBRiI i ZBRiP w Garbatce.

od 1965 r. do 1970 r. po otrzymaniu prawa do Giełłodinka - współpracownik z młodzieżą i Komisja Poprawowa w Oddziale ZBoWiD Aleksandrów Kujawski,

od 1971 r. do 1972 r. jako przewodniczący Samorządu Pensionsariuszy w Państwowym Domu Pensionsariuszy Toruń - Wrzawy.

W związku ze znacznym pogorszeniem się mojego stanu i brakiem kontaktu z otoczeniem, musiałem się wycofać z pracy społecznej. W 1974 r. otrzymałem przyznana I grupę inwalidzką z ogólnego stanu zdrowia.

21.10.1974 r. uległem wypadkowi ciężkiej kontuzji ogólnej ze złamaniem kości piętowej lewej, 22.09.1975 r. doznałem kompresyjnego złamania kręgosłupa, leczenie moje w związku z tym trwało ponad rok i do dziś chodzę w gipsach ortopedycznym.

W 1977 r. nastąpił u mnie nasrót gruźlicy płuc z okresu zawodowej służby wojskowej i Komisja sądowych biegłych lekarzy, z 6.04.1978 r. została z tego powodu uznana inwalidą II grupy w związku ze służbą wojskową, jak również z powodu nerwicy pourazowej i zespołu psychoorganicznego typu charakteropatycznie-otępiennego w wyniku doznanych urazów fizycznych i psychicznych w czasie służby wojskowej w związku z udziałem w akcjach dywersyjno-partyzanckich i w działaniach wojennych, w czasie których doznałem kontuzji głowy z utratą ścisła i pamięci.

Tępy taki rodzaj choroby niechorzeja oraz mój wiek 60 lat czynią mnie bezradnym i potrzebującym stałej opieki i pomocy innej osoby.

Toruń, dnia 1.06.1979 r.

Josef Ryman
 Josef Ryman

ANKIETA EWIDENCYJNA

5

1. Nazwisko i imię **R y m a. r. z J 6 z e f**
 2. Imiona rodziców i nazwisko panieńskie matki **Jana i Marianna z d. Popielec**
 3. Miejsce i data urodzenia **24.01.1898 Płockie pow. Zamość**
 4. Miejsce pracy i stanowisko **inwalida wojskowy i emeryt**
 /nazwa zakładu pracy - miejscowość/
 5. Miejsce zamieszkania - adres **87-100 Toruń 1, ul. Rynek Staromiejski 30 m.2 tel. 22711**

/kod pocztowy i poczta, miejscowość, gm.województwo/
 6. Ukończone wykształcenie a/ ogólne **średnie** b/ specjalne **zawodowy oficer W.P.**

7. Przynależność partyjna: /podać daty od - do/
 a/ podczas okupacji /
 b/ po wyzwoleniu / **bezpartyjny**
 c/ do 1939 r. /

8. Określenie inwalidztwa:
 a/ ogólne **pierwsza grupa 189879 Nr Orzeczenia z 7.02.1974**
 b/ wojskowe **druga grupa Nr akt.U:265/78 OSPIUS Toruń z 12.4.78**

c/ **wojenne i w związku z pobytem w obozie koncentracyjnym trzecia grupa? Nr akt U:930/77 - opinia biegłych sądowych z 6.10.77.**

Bliższe dane dot. uszkodzeń: /wg zapisu w Orzeczeniu Bekarskim - książeczce wojskowej/ ad a/ **orzeczenie OKL d/s IIZ Nr 9 Toruń Nr spr. 189879 z 7.5.74**

ad a/ b/ c/ **Opinia na podst. akt sprawy biegłych sądowych z 6.10.197 z 5.04.1978 i z 6.04.1978.**

ad b, c/ **Książka Nr 302 Inwalidy wojennego - wojskowego**

9. Służba wojskowa, partyzantka i pobyt w obozie koncentracyjnym

od-do dokładna data	Nazwa jednostki wojskowej oddziału partyzanckiego, obozu koncentracyjnego itp.	funkcja	stopień wojskowy
1.11.1918-31.8.29	Wojsko Polskie 35 p.p.1 9 p.p.Leg.	dowódca kompanii	porucznik
1. 9.1939-15.9.39	Wojsko Polskie-Batalion re- zerwowy Garnizonu Młynów, wojew. Wołyń	dowódca batalionu	kapitan
1.12.1939-31.7.44	ZWZ i AK Warszawa i Placów- ka Tyczyn, wojew.Rzeszów	dowódca grupy dy- wersyjnej	kapitan
7.12.1944-31.3.49	L.W.P. 4 p.p.zapasowy II Ar- mii	dowódca batalionu	kapitan

10. Kiedy powstało inwalidztwo wojenne /podczas jakich walk i gdzie oraz w składzie której jednostki - daty/

Nerwica pourazowa /17.3.1942-V.1943 Więzienie Pawiak'i Ul.Dani-
na podkożu orga- / zowiczowska Warszawa
nicznym /1943 - 31.7.1944 Placówka Tyczyn, Woj.Rzesz-
zranienie lewego /27.7.1944 bitwa pol Tyczynem w Rejki "Burz-
łokcia /
kentużja głowy, u- /22.3.1945 bombardowanie lotnicze batalionu
trata słuchu i pa- /marszu na trasie Rawicz-Hersztadt-Bencław
mięci /

11. Szlak bojowy oraz związki opis udziału w walkach, akcjach pobytu w szpitalach, obozach jenieckich itp.

1.9.39-15.9.39 Młynów, wojew.Wołyń- walki z V kolumną niemiecką
1943 - 1944 Wojew. Rzeszowskie - akcje dywersyjne, Akcja "B"
walki o Tyczyn
7.12.1944-9.5.1945 Szlak bojowy 4 p.p.zap. II Armii

12. Praca zawodowa /dokładna/

Od-do daty	Nazwa zakładu pracy	Stanowisko
21.7.52-31.3.56	"Samopomoc Chłopska" Zwolen	kierownik magazynu
1 - 31.8.1956	G.S. "Samopomoc Chłopska" Garbatka	kierownik magazynu
20.8.-30.11.1958	Sp. Inwalidów "Jutrzenka" Garbatka	kierownik magazynu

13. Praca społeczna w Związku Inwalidów Wojennych dokładna

Od-do daty	Szczegół organizacyjny /Koło, Zarząd Wojew.itp./	Funkcja społeczna
---------------	---	----------------------

Część opisowa: w związku z inwalidztwem I grupy od 1971 r. i zupełnym brakiem słuchu - niezdolny do jakiegokolwiek pracy

14. Praca społeczna w innych organizacjach, instytucjach /dokładna/

od-do daty	Nazwa organizacji lub instytucji	Funkcja społeczna
1958-1963	Koło ZBoWiD Garbatka	Sekretarz Koła
1960-1961	Oddział ZBoWiD Kozienice	Wiceprezes Oddziału
1960-1965	Koło ZZZiI Garbatka i PKPS Garbatka	Założyciel i Przewodniczący Koła
1965-1970	O.Pow.ZBoWiD Aleksandrów Kujawski	współpraca z mężką i Komisją Przewodniczącą
1971-1972	Samorząd Pensjonariuszy Państwowego Domu Rencistów Toruń-Wrzesy	Przewodniczący samorządu

Część opisowa:

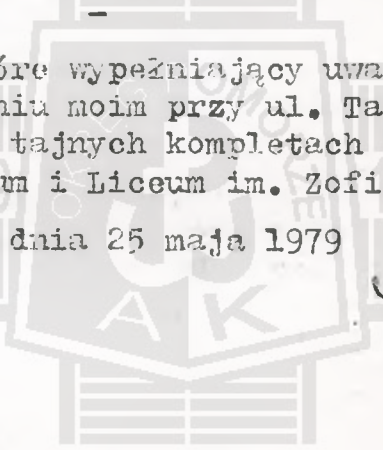
15. Posiadane odznaczenia państwowe i inne

Lp	Nazwa odznaczenia	Przez kogo wystawiony wniosek	Rok przyznania	Nr legitymacji
1.	Oficerski dyplom wyróżnieniowy	4 p.p.zap.	1945	145579 MON
2.	Odznaka Grunwald-Berlin 1410-1945	4 p.p.zap.	1945	217701
3.	Medal za Odrę-Nysę-Bałtyk	4 p.p.zap.	1945	029510
4.	Medal "Za Ęobiedu" 1941-1945	4 p.p.zap.	1945	
5.	Medal Zwycięstwa i Wolności 1945	4 p.p.zap.	17.3.49	D-57273
6.	Krzyż Partyzancki	ZBoWiD O/Kielce	20.4.1961	F-3697
7.	Medal za udział w walkach o Berlin	ZBoWiD Aleksandrów	K.5.5.73	88953

16. Czy w czasie okupacji niemieckiej w latach 1939-45 zmieniał narodowość polską t/k-nie. Jeżeli tak od kiedy /
Ewentualne uwagi: -

17. Dodatkowe dane które wypełniający uważa za stosowne podać Od 1939-1943 r. w mieszkaniu moim przy ul. Targowej 63 m.5 w Warszawie odbywały się lekcje w tajnych kompletach Prywatnego Żeńskiego Ogólnokształcącego Gimnazjum i Liceum im. Zofii Łabusiewicz w Warszawie.

Miejscowość Toruń, dnia 25 maja 1979

Josef Rymasz
własnoręczny podpis

Laświadczyłam ~~do~~ Kpt. Ryman
 do Batalionu rezerwy w ~~Włocławku~~
 w Łowiczu był w r. 1945 z ~~całą~~ grupą
 oficerów ~~w~~ ~~Włocławku~~ w Łowiczu jak
 się wydo stał ~~same~~ wiem. Fakt jest
 że wydo stał ~~nas~~ 24 oficerów z podsilnej
 straży z budynku szkolnego. Zaopiekował
 się nami, złożył raporty prze parski
 kierownik: Lwów Chęciu Kubelski i Borek
 Pół. wiem, że całe wszystkie grupy do-
 tarty do celu. Bardzo się namie opie-
 kował Kpt. Ryman z ~~całą~~ w drodze do
 Chęćna ~~na~~ w b. ~~niebezpiecznym~~ terenie
 i ~~czekał~~ na każdy krok
 niebezpieczeństwie. ~~Przewodnik~~ nas
 szczęśliwie do Chęćna układował nas
 w spokojny ~~chwilny~~ na obóz z ~~ktąd~~
 po ~~przebadaniu~~ warunków kaidy.
 Już spokojnie ~~wracal~~ do swojego
 miejsca zamieszkania. ~~Wielki~~
~~niebezpieczny~~ ~~odwaga~~ ~~brawura~~
 i ~~przytomności~~ ~~umysłu~~ Kpt. Rymana
 byliśmy nie ~~jedną~~ ~~niebezpieczną~~
 sytuacją, ~~fem~~ też ~~zand~~ ~~zamy~~ ~~nasze~~
 życie i na tej drodze składamy ~~nam~~
~~nasze~~ ~~gorące~~ ~~podziękowanie~~ ~~Laświadczy~~
 tej należy że ~~z~~ ~~ona~~ Kpt. Rymana

o nieprzeistnej ołowadze 9
i spokoju ~~na~~ nowacy oddzielny
is najgorszych momentach nagro
żenica na otoczenie.

III/5. Materiały imwe. Głamskie
Lezata: opr. nt. 3000 i 30252

1. J. Chimainiski, Sprawozdanie z przebiegu pracy nad badaniem pieczętane Polskie Organizacji Obrony Narodowej, napis k. 3 s. 1-3
2. art. J. Chimainiski, Czy istnieje
"Polska Organizacja Obrony Narodowej?",
Biuletyn IAPAK, nr 2/35/98,
dserokop. k. 2 s. 4-5

rob. - depozyt UB

1. Przeprowadzanie analizy depozytu rekwizytów Polskiej Organizacji Obrony Narodowej /pieczętarz, nominacje, rozkazy, listy/.

2. Zapoznania się z monografiami historycznymi dotyczącymi struktur i organizacji Polski Podziemnej / m.in.: S. Korboński "Polskie Państwo Podziemne", K. Komorowski "Armia podziemna", "Armia Krajowa w dokumentach", A. Kunert "Ilustrowany przewodnik po Polsce podziemnej", A. Kunert "Słownik biograficzny konspiracji warszawskiej", t I-III, Z. Siemaszko "Narodowe Siły Zbrojne", L. Zebrowski "Narodowe Siły Zbrojne", J. Pilaciński "Narodowe Siły Zbrojne", "Podziemie Niepodległościowe" pod red. W.L. Ząbka, J. Braun, K. Popiel "Człowiek ze Spiżu", K. Turowski "Historia Chrześcijańsko Demokratycznego ruchu w Polsce", Borodziej " Terror i polityka: Policja niemiecka a polski ruch oporu".

3. Przeprowadzenie konsultacji w sprawie P.O.O.N. z: prof. dr. hab. Janem Szilingiem, dr. Mariuszem Wołosem, dr. Bogdanem Chrzanowskim, dr. Andrzejem Gąsiorowskim, mgr. Mirosławem Golonem, p. Renatą Hamerską

4. Wnioski i wyniki poszukiwań :

Problem stanowi odszukanie w opracowaniach naukowych genezy i samego faktu zawiązania Polskiej Organizacji Obrony Narodowej. W monografiach naukowych organizacja o tej nazwie nie została odnotowana. Nie są też wymienione nazwiska jej przywódców: założyciela i Wodza Naczelnego gen. broni P.O.O.N. Marcina Stanisławskiego /ps. Jan Bezwzględny/ i gen. bryg. P.O.O.N.

2

Władysława Pinińskiego Szafa Sztabu Generalnego P.O.O.N. / ps.
"Orzeł" /.

Hipotezy dotyczące orientacji politycznej P.O.O.N.:

a/ powiązana z Narodowymi Siłami Zbrojnymi

Sugeruje to retoryka dokumentów / używane zwroty, często uwypuklone słowo nrodowy/. Jednak nie znajduje to potwierdzenia w opracowaniach naukowych.

b/ powiązania z Chrześcijańską Demokracją

W jednym z dokumentów wystawionym przez P.O.O.N. jest w nawiasie informacja, że P.O.O.N. nawiązuje do przedwojennej Chadecji. Ta hipoteza nie znajduje potwierdzenia w opracowaniach naukowych.

c/ powiązanie z piłsudczykami i Organizacją Orła Białego:

Na to wskazują sympatie polityczne członka P.O.O.N. i AK kpt. Józefa Rymarza / jego druga żona dostarczyła do Fundacji pieczętaż. On go otrzymał od W. Pinińskiego w 1. 50 tych./ . Był on przed wybuchem II wojny światowej zwolennikiem Józefa Piłsudskiego. Działał na terenie Warszawy i na rzeszowszczyźnie. Prawdopodobne jest, że w rzeszowskim mogła działać organizacja o takim charakterze, która miałaby związek z Organizacją Orła Białego, działającego na terenie Krakowa.

d/ bardzo prawdopodobne jest to, że pod kryptonimem POON krył się spisek oficerów AK. Nie można na podstawie dostępnych materiałów określić charakteru spisku. Wiadomo, że członkowie POON należeli do AK.

e/ sprawą ciekawą i będącą kolejną zagadką jest pismo Marcina Stanisławskiego (gen. broni POON) z 1.07.1952 do Ministerstwa Obrony Narodowej, Departament Personalny, w którym stwierdza on, że POON w czasie okupacji nie posługiwał się pieczęciami ani

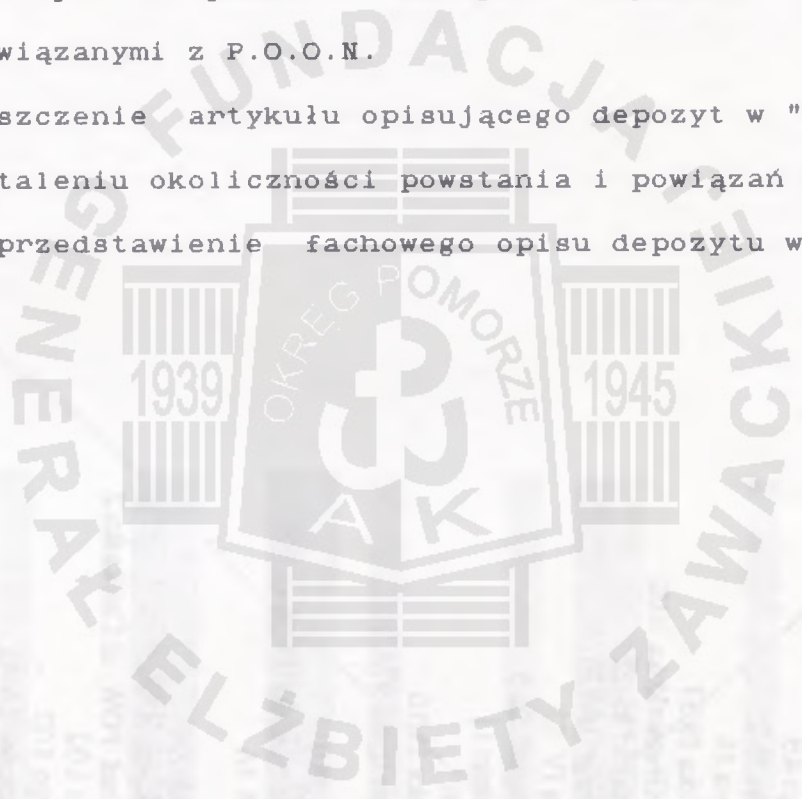
odznaczeniami. Można przyjąć, że M. Stanisławski używa celowo kłamstwa lub, że jak sugeruje Władysław Piniński (w liście do M. Stanisławskiego) "doznał zmian w zdrowiu psychicznym". Potwierdzeniem faktu używania pieczęci są opieczątowane blankiety dokumentów z okresu okupacji.

V Propozycje:

Umieszczenie komunikatu informacyjnego o znajdującym się w APAK-u depozycie w kolejnym numerze biuletynu. Komunikat zawierałby apel o pomoc w zdobyciu wspomnień związanych z osobami związanymi z P.O.O.N.

Zamieszczenie artykułu opisującego depozyt w "Nowościach".

Po ustaleniu okoliczności powstania i powiązań politycznych P.O.O.N. przedstawienie fachowego opisu depozytu w czasopiśmie naukowym.

BIULETYN
FUNDACJI
ARCHIWUM POMORSKIE
ARMII KRAJOWEJ

4

TORUŃ, NR 2/35/98

*Z okazji
Świąt Bożego Narodzenia
dużo radości i spokoju
oraz pomyślności
W Nowym 1999 Roku
— Rada i Zarząd Fundacji*

Przyczynki Historyczne

Czy istniała „Polska Organizacja Obrony Narodowej”?

Prokuratura w Poznaniu w grudniu 1955 r. zarządziła rewizję w mieszkaniu Alfonsa Władysława Pinickiego w celu odszukania i zarekwirowania pieczęci Polskiej Organizacji Obrony Narodowej i pism opatrzonych tą pieczęcią. Pieczętarni POON nigdy nie trafił do rąk pracowników Urzędu Bezpieczeństwa. Był on przechowywany przez Józefa Rymarza, oficera Wojska Polskiego i Armii Krajowej. Obecnie pieczęć ta znajduje się w Fundacji „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej” w Toruniu. Po śmierci J. Rymarza dokumentacja związana z POON została przekazana przez żonę Renatę Rymarz z d. Hamerską Fundacji „APAK”.

W skład depozytu wchodzi: 5 pieczęci mosiężnych POON, 53 nominacje i odznaczenia wystawione przez władze POON, korespondencja powojenna byłych członków tej organizacji.

Z analizy dokumentów wynika, że założycielem i naczelnym wodzem POON był Marian Stanisławski. Tytułował się on także Dyrektorem Kon-

5

spiracyjnym, Szefem Polskiej Narodowej Rady Stanu, generałem broni POON. Jego zastępcą i Szefem Sztabu Głównego POON był Alfons Władysław Piniecki, który tytułował się gen. brygady POON.

Na podstawie powyższych materiałów nie jest możliwe ustalenie daty, miejsca i okoliczności powstania tej organizacji. Z dokumentów wynika, że członkowie POON należeli równocześnie do AK. W opracowaniach naukowych organizacja o tej nazwie nie została odnotowana. Niejasne okoliczności zawiązania i działalności POON skłaniają historyków do snucia jedynie hipotez na ten temat. Zdaniem prof. dr hab. Elżbiety Zawackiej POON została zawiązana w 1940 r. wśród oficerów AK jako spiszek konspiracyjny przeciwko rządowi gen. Władysława Sikorskiego. Niektórzy historycy przyjmują, że organizacja o takiej nazwie zawiązała się po 1945 r. wśród byłych oficerów AK. Wykonanie pieczęci i dokumentów miało na celu ugruntowanie mitu wśród byłych wojskowych o szczególnych zasługach dla Polski grupy konspiratorów, którzy przyjęli kryptonim POON i nadali sobie wysokie stopnie i odznaczenia państwowe.

Na podstawie dostępnych danych trudno jest określić orientację polityczną POON. Retoryka dokumentów wskazuje na powiązania z endecją lub chadecją. Wiadomym jest, że J. Rymarz był zwolennikiem obozu sanacji. Przypuszczenia te nie znajdują potwierdzenia w literaturze przedmiotu.

Powyższe hipotezy, by mogły stać się wiarygodnymi, wymagają odpowiedniego udokumentowania. W związku z tym zwracamy się do czytelników, którzy zetknęli się z osobami związanymi z Polską Organizacją Obrony Narodowej, aby skontaktowali się z naszą Fundacją. Być może ich informacje pozwolą dotrzeć do prawdy o Polskiej Organizacji Obrony Narodowej.

Tomasz Chinciński

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ
•P.O.O.N•

(-) Elimer Władysław
gen. dyw.

IV/ *i.* K O R E S P O N D E N C J A z *Fundacja*

- list Fundacji AP AK do Renaty Hamerskiej- Rymarz nr 190/A/93
str .1 ,k.1
- pokwitowanie odbioru materiałów archiwalnych od Renaty
Hamerskiej -Rymarz przez FAPAK nr 197/A/ 93
str.2,k.1
- wykaz załączonych dokumentów z dnia 1.XII 1992 r.
str. 3-4 ,k.2

14/1

FUNDACJA
„Archiwum Pomorskie Armii Krajowej”
ul. Piekary 49, tel. 271-86
87-100 TORUN

Toruń, 1993.02.19

Ldz. 190/A/93

Pani

Renata Hamerska-Rymarz

ul. Rynek Staromiejski 30 m 2

87-100 Toruń

Fundacja „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej” w Toruniu składa gorące podziękowanie za przekazane w depozyt materiałów archiwalnych i pieczęci Polskiej Organizacji Zjednoczonych Sił Zbrojnych POZSZ oraz Polskiej Organizacji Obrony Narodowej POON.

Prof. Andrzej Tomczak

W
Vice Prezes Fundacji

W załączeniu:
- pokwitowanie

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Piekary 49, tel. 271-86
87-100 TORUŃ

Pl. 50.000 zł

14/2
Toruń, 1993.02.19

Idz.197/A/93

Pokwitowanie

Fundacja "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" w Toruniu kwituje odbiór materiałów archiwalnych i pieczęci Polskiej Organizacji Zjednoczonych Sił Zbrojnych P.O.Z.S.Z. oraz Polskiej Organizacji Obrony Narodowej P.O.O.N. /zgodnie z załączonym wykazem/ przekazanych w depozyt przez p.Renatę Hamerską-Rymarską, zam.Toruń, ul.Rynek Staromiejski 30 m 2.

Dr Wiesława Kwiatkowska

W. Kwiatkowska

Prof. Andrzej Tomczak

A. Tomczak
Viceprezes Fundacji

14/3

Załączam dokumenty w odbitkach xero:

- 1/ Oświadczenie Krynickiej Ireny,
- 2/ Oświadczenie Szota-Gaczoł Natalii,
- 3/ Personalausweis nr, 159/42 z fotografią,
- 4/ Oświadczenie Celmera Stanisława,
- 5/ Oświadczenie świadka Gręźlika Zygmunta,
- 6/ Oświadczenie Zalewskiego Tadeusza,
- 7/ Oświadczenie Gerca Tadeusza,
- 8/ Oświadczenie Zalewskiej Zofii i Józefa,
- 9/ Oświadczenie Lasińskiej Antoniny,
- 10/ Oświadczenie Celmera Józefa,
- 11/ wezwanie Landrata z Lipna z 14.11.1944,
- 12/ karta zwolnienia z 28.03.1945 r. ze Szpitala Miejskiego Toruń,
- 13/ zaświadczenie lekarskie z 13.07.1945 r. Szpitala Miejskiego Toruń,
- 14/ oświadczenie świadka Rogali Juliusza,
- 15/ protokół oględzin z 8.08.1945 r.,
- 16/ zaświadczenie z 9.08.1945 r.,
- 17/ Oświadczenie Zygmunta Bronza,
- 18/ zaświadczenie z 29.12.1976 r. Poradni Logopedycznej w Toruniu,
- 19/ Oświadczenie Gliszczyńskiej Elżbiety i Cierpiałkowskiej Joanny,
- 20/ zdjęcie.

Toruń, dnia 1.12.1992 r.

/Renata Homerska-Rymarz/

Załączam dokumenty w odbitkach xero:

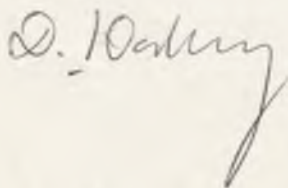
- 1/ Oświadczenie Krynickiej Ireny,
- 2/ Oświadczenie Szota-Gaczoł Natalii,
- 3/ Personalausweis nr, 159/42 z fotografią,
- 4/ Oświadczenie Celmera Stanisława,
- 5/ Oświadczenie świadka Gręźlika Zygmunta,
- 6/ Oświadczenie Zalewskiego Tadeusza,
- 7/ Oświadczenie Gerca Tadeusza,
- 8/ Oświadczenie Zalewskiej Zofii i Józefa,
- 9/ Oświadczenia Lasłńskiej Antoniny,
- 10/ Oświadczenie Celmera Józefa,
- 11/ wezwanie Landrata z Lipna z 14.11.1944,
- 12/ karta zwolnienia z 28.03.1945 r. ze Szpitala Miejskiego Toruń,
- 13/ zaświadczenie lekarskie z 13.07.1945 r. Szpitala Miejskiego Toruń,
- 14/ oświadczenie świadka Rogali Juliusza,
- 15/ protokół oględzin z 8.08.1945 r.,
- 16/ zaświadczenie z 9.08.1945 r.,
- 17/ Oświadczenie Zygmunta Bronza,
- 18/ zaświadczenie z 29.12.1976 r. Poradni Logopedycznej w Toruniu,
- 19/ Oświadczenie Głiszczyńskiej Elżbiety i Cierpiakowskiej Joanny,
- 20/ zdjęcie.

Toruń, dnia 1.12.1992 r.

/Renata Hązerska-Rymarz/

Kopie okazywałam

7.02.2002

W/19. Korespondencja Fundacji z instytucjami
w sprawie organizacji POUW i działań:

1. Pismo do Prezesa Sądu Woj. w Poznaniu z 1.06.1998 (Alfons Władysław Jimnicki), kser. oryg. k. 1 s. 1
2. Pisma, jak wyżej, do Marszałka ds. Kombatantów z 21.05.1998 wraz z odp. z 3.07.1998, kserokop. k. 2 s. 2-3
3. Pismo Sądu Woj. w Poznaniu z 16.07.1998, kserokop. k. 1 s. 4

Uopie

FUNDACJA

ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TELEFON 65-22-186
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY II ODDZIAŁ W TORUNIU NR 10901506-4675-128-00-0

Lol2 1206/A/Pow/98

Torun' 1.06.98

Prezes Sądu Wojewódzkiego

w Poznaniu

Al. Marcinkowskiego 32

60-967 Poznań

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o informację, czy znajdują się u Państwa akta związane ze śledztwem prowadzonym przeciwko Polskiej Organizacji Obrony Narodowej w latach 1952-1956 przez prokuraturę w Poznaniu. Zarawa prowadzona przeciwko Alfonsowi Władysławowi Pimleckiemu - byłemu zastępcy szefa sztabu POON.

Ponieważ przygotowujemy na temat w/w organizacji publikację naukową, materiały ze śledztwa przeciwko POON są niezbędne do ustalenia podstawowych faktów i zweryfikowania hipotez wysuniętych przez naukowców związanych z Fundacją "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" i Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Bardzo prosimy o pomoc w postaci informacji lub ewentualnie kserokopii dokumentów.

Z wyrazami szacunku

~~Z wyrazami szacunku~~

Wiceprezes Zarządu

H
mgr Hanna Maciejewska-Marcinkowska

2

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń, 21 V 1998 rok

L. de. 1154/A/Poaa/58

Urząd ds. Kombatantów

Komisja Weryfikacyjna

ul. Krucza 36

00-921 Warszawa

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o udostępnienie nam informacji o Polskiej Organizacji Obrony Narodowej, o jej przywódcach: Władysławie i Alfonsie Pinieckim i Marcynie Stanisławskim. W naszym archiwum znajduje się pieczętarz tej organizacji. Interesują nas szczególnie okoliczności powstania tej organizacji, jej działalność podczas wojny i po jej zakończeniu, orientacja polityczna, zasięg działalności.

Powyższe dane są nam niezbędne do przygotowywanej publikacji naukowej na temat pieczętarza POON.

Z wyrazami szacunku

Wiceprezes Zarządu

[Signature]

[Faint text below signature]

Wpłynęło dnia 14.07.98
L.dz. 1468/A/98

Warszawa 3.07.1998r.

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
00-921 Warszawa-53, ul. Wspólna 2/4
tel. centr. 6618644,6618645; fax 6619458
DEPARTAMENT WOJSKOWY
DW-1/k/076/1077/98

3

Pani

Mgr Hanna MACIEJEWSKA – MARCINKOWSKA

Wiceprezes Zarządu Fundacji

Archiwum Pomorskie Armii Krajowej

ul. Wielkie Garbary 2

87-100 Toruń

Szanowna Pani Prezes.

W odpowiedzi na Państwa wystąpienie (L.dz.1154/A/Pom/98) w sprawie informacji o Polskiej Organizacji Obrony Narodowej i jej przywódcach w osobach panów: Władysława Alfonsa PINIECKIEGO i Marcina STANISŁAWSKIEGO, z przykrością informuję, że niestety Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie dysponuje danymi o wymienionej organizacji ani o jej przywódcach.

Sugeruję natomiast o zwrócenie się w powyższej sprawie do Centralnego Archiwum Wojskowego w Rembertowie.

Adres: Centralne Archiwum Wojskowe

00-910 Warszawa - Rembertów

Z poważaniem.

DYREKTOR
Departamentu Wojskowego

plk dypl. Jerzy KUJAWA 3.07.98r

4

SĄD WOJEWÓDZKI
Wydział III Karny
Al. Marcinkowskiego 32
60-967 POZNAŃ

Poznań, dnia 16 lipca 1998 r.

III.Ko.100/98

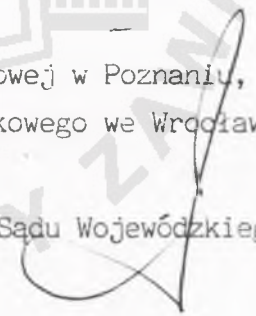
Wpłynęło dnia 22.07.98
L.dz. 1542/12/98

Fundacja
Archiwum Pomorskie A.K.
ul. Wielkie Garbary 2
87-100 Toruń

W odpowiedzi na pismo z dnia 1 czerwca 1998 r. - L.dz. 1206/A/Pom. Sąd Wojewódzki w Poznaniu - Wydział III Karny uprzejmie informuje, po poszukiwaniach - nie natrafiono na sprawę przeciwko Alfonsowi-Władysławowi Piniickiemu. Poszukiwań dokonano w:

- Archiwum Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu,
- Wojskowej Prokuraturze Garnizonowej i Okręgowej w Poznaniu, ul.Solna 21,
- Prokuraturze i Sądzie Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu, ul.Mieszcząńska 5.

Sędzia Sądu Wojewódzkiego

T: K-646/1221 Pom.

Lipno

Slamerska Brenata
Karty informacyjne
k. 1

k-646/1221

raport

Hamerskie - Rymanów, Renata
obecny adres: Yermi, Rynek Nowo-
miejski 30 m 2, tel 227-11
(samotniczka i techniczne pla-
cisko Dobrynowa Pk
od pros 1943 do I 1945)

do mi do fotokopii
artykuł o Ziści Konfidencie
i eska bak Piata

HAMERSKA Renata

III/3. Dokumenty Pol. Org. Jednoczonych
Sił Zbrojnych; Polskiej Organizacji
Obrony i Awanturacji - kserokop.
prekazywane przez Hamerską
Renatę z am. Dymare
- ks. przyb. w m. 21

23.06.2008 M.

M. 103 s. 1-106

Włodawek
AK Dobrzejewice
Pawł Toruń
++ Hamerska Renata G.
ps. "Mama"
X-646/1221Pon.

2-2

III/3. (nr. nabytków nr 21) 41.

Depozyt Penaty Kłameckiej
- Tymasz; dokumenty Polskiej
Organizacji Zjednoczonych Sił
Zbrojnych (POZSZ) oraz
Polskiej Organizacji Obrony
Narodowej (POON), kserokop.
omyg. oddanych dokumentów.

Ł. 103 s. 1-106

Renata Hamaraka-Rymarz
87-100 Toruń 1, skr.p.150
zam.ul.Rynek Starom.30 m.2

Toruń, dnia 27.10.1992 r.

F u n d a c j a

"Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"

87-100 T o r u Ń 1

ul. Piekary 49

Sprawa: depozyt rekwizytów b. Polskiej Organizacji Zjednoczonych Sił Zbrojnych oraz Polskiej Organizacji Obrony Narodowej P.O.O.N.

W nawiązaniu do wzmianki umieszczonej w Biuletynie Nr.1 Fundacji "Archiwum Pomorskie A.K." i Klubu Historycznego im. Antoniego Antczaka z marca 1991 r. na str.5 w ustępie II "Dział Muzealny",

niniejszym przekazuję Fundacji "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" w d e p o z y t znalezione w moim mieszkaniu po śmierci mojego męża, śp. Józefa Rymarza, rekwizyty i dokumenty organizacji konspiracyjnych z okresu okupacji hitlerowskiej, jakimi były:

Polska Organizacja Zjednoczonych Sił Zbrojnych P.O.Z.S.Z.
oraz
Polska Organizacja Obrony Narodowej P.O.O.N.

Powyższe były zapakowane w paczce z adresem: P.O.O.N. oraz Sztab Główny P.O.O.N., napisanym ręką mego męża śp. Rymarza Józefa.

Pragnę więc spełnić wolę mego śp.Męża, przekazując zawarte w paczce rekwizyty i dokumenty: Fundacji "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej", z zastrzeżeniem wydania tych przedmiotów w wypadku, gdyby zgłosił się po nie ktoś upoważniony ze Sztabu Głównego P.O.O.N.

Załączam sporządzony przeze mnie wykaz depozytu oraz wykaz osób występujących w załączonych dokumentach.

- Łaž.s: 1/ Wykaz składników depozytu
z przeznaczeniem dla Sztabu Gł.P.O.O.N.
2/ Wykaz osób występujących w załączonych dokumentach.

Z poważaniem

/Renata Hamaraka-Rymarz/

118

Otrzymałam
z podziękowaniem.
Sprawę podziękowanie
Przebieg
27 X 92
Z zawieszki
Przebieg Rady Fund

2

**Wykaz składników depozytu
z przeznaczeniem dla Sztabu Głównego Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej.**

I. Jedno metalowe pudło, w nim 5 pieczęci mosiężnych:

- 1/ płaska pieczęć /grub. 2 mm/ z Polskim Orłem w koronie
/wielkości około 8 cm x 5,5 cm/ o treści:

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ
P.O.O.N.

- 2/ płaska pieczęć /grub. 1 1/2 mm/ z Polskim Orłem w koronie
/wielkości około 9,5 cm x 5,5 cm/ o treści:

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
ZJEDNOCZONYCH SIŁ
ZBRÓJNYCH

- 3/ okrągła pieczęć /o średnicy 3,5 cm, grub. 1,3 cm/ z numerem
3752 na spodzie, z wkręconą mosiężną toczoną rączką,
z Polskim Orłem w koronie w środku, w otoku z napisem:

KWATERA GŁÓWNA P.O.O.N.

- 4/ pierścień wymienny do pieczęci opisanej wyżej pod 3/
/o średnicy zewnętrznej 3,2 cm, a wewnętrznej 2,2 cm/
z treścią: KWATERA GŁÓWNA P.O.Z.S.N.

- 5/ pierścień wymienny do pieczęci opisanej wyżej pod 3/
/o średnicy zewnętrznej 3,3 cm, a wewnętrznej 2,5 cm/
z treścią: Sz.Szt.Gł. P.O.O.N.

oraz części składowe pieczęci:
pierścień uzupełniający rączkę pieczęci /średnicy zewnętrznej 1,5 cm, wewnętrznej 0,8 cm. grub. 2 mm/, 2 mosiężne śrubki i 3 zwykłe śrubki oraz obręczka mosiężna /średnicy 9 mm. wypukłości 4 mm/

II. W pakiecie dokumentów P.O.O.N.:

- A. 1/ Stanowiska naczelne P.O.O.N. na kartce w bardzo złym stanie w czterech częściach, stąd dodatkowa odtworzona przeze mnie na maszynie.
- 2/ Postanowienie zarządzenia rewizji z 20.12.1955 r. Prokuratury wojewódzkiej w Poznaniu Nr akt IV.Ko.87/55 u Alfonsa Władysława Pinińskiego w poszukiwaniu pieczęci P.O.O.N. i pism zaopatrzonych tą pieczęcią. Dokument mało czytelny, nam powody domyślać się, że chodzi się o adres w Kłodzku, ul. Walecznych 21 m.1.
- 3/ odcinek nadania przez Helenę Pinińską z Kłodzka, ul. Walecznych 21 m.2 zł.400,- dla Łowickiej Kazim.Poznań.

- 4/ zdjęcie niewiasty bez podpisu /na odwrocie czytelne imię "Helena"
- 5/ zdjęcie mężczyzny w polskim mundurze wojskowym / bez podpisu/.
- 6/ kopia pisma z 1.07.1952 Marcina Stanisławskiego, gen. broni POCN, dostawanego w Zbąszynku, do MON Departamentu Personalnego w Warszawie.
- 7/ 3 kopie listu z 30.07.1952 /jedna kopia bez pierwszej strony/ Alfonsa Władysława Pinickiego, Szefa Sztabu Głównego POCN do Marcina Stanisławskiego, b. Wodza Naczelnego POCN.
Wam wątpliwości, czy treść tego listu nie narusza pamięci Zmarłych i jeśli dopuszczam możliwość udostępnienia jego do wiadomości badających historię, czynię to tylko i jedynie, by spełnić wolę óp. mego Męża oraz dla ustalenia prawdy historycznej.
- 8/ list z 6.02.1953 Alfonsa Władysława Pinickiego /Pensja/ do óp. mego Męża, Józefa Rymarza.
- 9/ list z 2.11.1961 Józefa Rymarza do Alfonsa Władysława Pinickiego,
- 10/ list z 26.10.1962 K. Matyska z Katowic-Brynowa do p. Zwolińskiej,
- 11/ Oświadczenie z 24.07.1958 p. Laufera Franciszka złożone w PBN w Poznaniu nr rep. A II. 3720/58 o udziale Alfonsa Władysława Pinickiego w Powstaniu Wielkopolskim z bronią w rękę.
- 12/ Oświadczenie z 14.07.1958 p. Majewskiego Antoniego złożone w PBN w Poznaniu nr rep. A II. 3721/58 o udziale Alfonsa Władysława Pinickiego w Powstaniu Wielkopolskim z bronią w rękę.
- 13/ List z 25.01.1947 Laufera Franciszka do Zasowskiego Teodora i Pinickiego Alfonsa
- 14/ Dane personalne Zasowskiego Eugeniusza i Albina.
- 15/ wzór pisma mianującego i odznaczającego.

B. Nominacje i odznaczenia P.O.C.N. :

- 1/ 30.07.1943 r. kapral Majewski Mieczysław ps. "Sprytny" odznaczony Krzyżem Walecznych przez gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinickiego - 4 egzemplarze, w tym na 1 egzempl. podpis poświadczony przez Notariusza Czesława Leszczyńskiego w Poznaniu Rep. nr. 742/1950.
- 2/ 27.01.1943 r. porucznik Majewski Antoni ps. "Józek" awansowany na kapitana i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinickiego - 2 egzempl. w tym na 1 egzempl. podpis poświadczony przez Notariusza Czesława Leszczyńskiego w Poznaniu Rep. nr. 743/1950.
- 3/ bez daty podchorąży "Czarny" w polu mianowany kapralem podchorążym oraz odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez gen. dyw. Elimera Władysława.

./.

- 4/ 23.04.1943 r. "Walerowski" major w polu mianowany podpułkownikiem POCN i odznaczony:
Orderem Virtuti Militari V klasy,
Złotym Krzyżem Zasługi i
Krzyżem Partyzanckim III klasy
przez Naczelnego Wodza gen.dyw.Barskiego i
Szefa Sztabu Generalnego gen.dyw.Elimera Władysł.
- 5/ bez daty zaświadczenie o mianowaniu plutonowego Majewskiego Mieczysława ps. "Sprytny" na sierżanta służby łączności przez Szefa Sztabu Głównego POCN gen.dyw. Elimera Władysława.
- 6/ bez daty Major Bertyński Salmenty w polu mianowany podpułkownikiem na stanowisku Dow. Pułku w V Korpusie i odznaczony Złotym Krzyżem i Krzyżem Partyzanckim III kl. przez Naczelnego Wodza POCN gen.dyw. J.Barskiego i Szefa Sztabu Gł. gen. dyw. Wł. Elimera.
- 7/ bez daty podchorąży "Wojtek" w polu mianowany kapralem podchorążym i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł.POCN gen.dyw. Elimera Władysława.
- 8/ zaświadczenie Płk.POCN Stanisława Wiatra ps."Grom" o nadaniu gen.bryg.Alfonsowi Władysławowi Pinińskiemu ps."Orzeł" w 1941 r. Orderu Virtuti Militari IV klasy i w 1943 r. Orderu Virtuti Militari III klasy podpisane w PSN Gostyni nr.Rep.A 931/58 z 26.07.1953.
- 9/ 11.03.1943 r. Rymarz Józef mianowany na majora przez Naczelnego Wodza POCN Marcina Stanisławskiego i Szefa Sztabu Gł. Gen.dyw.bryg.Alf.Wł.Pinińskiego.
- 10/ 27.01.1943 r. podporucznik Józef Ziembla ur.10.03.1901, dowódca kompanii w Krakowie i okolicy, odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. POCN gen.bryg.Alfonsa Władysława Pinińskiego - 2 egzemplarze.
- 11/ 27.01.1943 r. podporucznik Adamski Edward ur.3.10.1911, oficer łącznikowy za ziemie Wielkopolskie odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł.POCN gen. bryg.Alfonsa Władysława Pinińskiego. - 2 egzempl.
- 12/27.01.1943 r. chorąży Antoni Adamski ur.1.06.1903, z-ca dowódcy grupy operacyjnej na okolice Przemysła, ps. "Zawisza", odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł.gen.bryg.Alf.Wład.Pinińskiego.

- 13/ 27.01.1943 r. kapitan dr. Maria Gładysz, ur. 3.08.1906, ps. "Jurzenka" w służbie sanitarnej i oficer łącznikowy w pow. Rzeszowskim i Podkarpaciu odznaczona Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 14/ 27.01.1943 r. kapitan dentystka Kurosińska-Wiatrowa Janina ps. "Świt", ur. 26.05.1895, Instruktorka działu Sanitarnego i oficer łącznikowy POWN, odznaczona Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 15/ 11.03.1943 r. podpułkownik Rudolf Jaworowski ur. 23.10.1888, zwany "Rudek", z-ca Dowódcy Korpusu POWN, awansowany na pułkownika przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 16/ 11.03.1943 r. podpułkownik Stanisław Wiatr, ur. 20.12.1890 r., zwany "Crom", Kwatermistrz główny II Korpusu POWN, awansowany na pułkownika przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 17/ 6.07.1943 r. kapitan Marian Janicki s. Władysława, ur. 9.04.1891, zwany "Janek", odznaczony Orderem Odrodzenia Polski /Polonia Restituta/ V kl. przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 18/ 27.01.1943 r. st. sierżant Łysiak Tadeusz ps. "Kobza", d-ca plutonu specjalnego w Brodach, odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 19/ Łysiak Tadeusz - własnoręcznie opisany udział w konspiracji podziemnej 1942-1944.
- 20/ 27.01.1943 r. Konstanty Piodorow ur. 29.08.1882 r., odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego, + adres: Wrocław, ul. pułaskiego 31/8.
- 21/ 27.01.1943 r. porucznik Wyczałek Bronisław ur. 30.07.1913 ps. "Drugi" odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego. - 2 egzempl
- 22/ 27.01.1943 r. Podporucznik Władysław Wierzchacz zwany "Rudy", oficer dla specjalnych poruczeń i dowódca kompanii dywersyjnej na teren Wielkopolski, Pomorza i wojew. łódzkiego, awansowany na porucznika i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.
- 23/ 27.01.1943 r. kapitan Rybarezyk Józef ur. 26.12.1912 ps. "Lis 2" odznaczony Krzyżem Walecznych przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego - 2 egzempl.

./.

24/ 27.01.1943 r. podporucznik Janicka Zofia z d. Ganz, ur. 27.04.1891, zwana "Mewa", oficer łącznik i wywiadu przy Głównym Sztabie POCN, awansowana na porucznika i odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.

25/ 6.07.1943 r. kapitan Wędzioch Leon zwany "Kileczek", odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi przez Szefa Sztabu Gł. gen. bryg. Alfonsa Władysława Pinińskiego.

C. Przygotowane do podpisu nominacje i odznaczenia przez Szefa Sztabu Głównego POCN gen. bryg. "Orzeł" :

- 26/ 11.08.1943 r. plutonowy "Sprytny" odznaczony Orderem Wirtuti Militari V klasy.
- 27/ 30.07.1943 r. kapral "Sprytny" odznaczony Krzyżem Walecznych,
- 28/ 11.03.1943 r. podpułkownik Władzimirz Jankowski ps. "Kodek" mianowany na pułkownika,
- 29/ 27.01.1943 r. kapitan Stefania Jankowska ps. "Błyskawica" odznaczona Krzyżem Walecznych - 3 egzempl.
- 30/ 27.01.1943 r. mgr Marcela Kozak ps. "Maryjka" odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.
- 31/ bez daty porucznik służby sanitarnej Marcelina Kozak awansowana na kapitana przez Szefa Sztabu Gł. POCN gen. dyw. Elimera Władysława.
- 32/ 27.01.1943 r. kapitan Kazimierz Olszewski, ur. 4.4.1894, zwany "Gazda", z-ca kwatermistrza Głównego II Korpusu POCN, awansowany na majora,
- 33/ 27.01.1943 r. porucznik Jan Pęgi, ur. 10.07.1898, zwany "Wilk", oficer do specjalnych poruczeń Sztabu Głównego POCN, awansowany na kapitana.
- 34/ 27.01.1943 r. Maria Kazimiera Garstecka, ur. 16.01.1898 r., odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi

D. Przygotowane nominacje i odznaczenia przez Naczelnego Wodza gen dyw. Barakięgo:

- 35/ 27.07.1943 r. Krystyna mianowana podporucznikiem z przydziałem służbowym do IV Korpusu,
- 36/ bez daty major pijus Stanisław mianowany podpułkownikiem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Partyzanckim Krzyżem III klasy - w dyspozycji IV Korpusu,
- 37/ bez daty podporucznik Ryś Romuald mianowany porucznikiem i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim V klasy,

- 38/27.07.1943 r. podporucznik Neon mianowany porucznikiem z przydziałem do IV Korpusu,
- 39/ 27.07.1943 r. chorąży ROT mianowany porucznikiem i odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim V klasy,
- 40/ 27.07.1943 r. kapitan Idzi Józef mianowany majorem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z przydziałem do IV Korpusu,
- 41/ 27.07.1943 r. Podpułkownik Granat mianowany pułkownikiem i odznaczony Orderem Polonia Restituta IV kl.
- 42/ 27.07.1943 r. Podpułkownik Diche Józef mianowany pułkownikiem i odznaczony Orderem Polonia Restituta III kl.,
- 43/ 27.07.1943 r. Porucznik Styka mianowany kapitanem do dyspozycji Dowódcy IV Korpusu i odznaczony Partyzanckim Krzyżem IV klasy,
- 44/ 27.07.1943 r. Porucznik Wak Czesław mianowany porucznikiem w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu jako oficer łączności i odznaczony Partyzanckim Krzyżem IV klasy,
- 45/ 27.07.1943 r. Kapitan Herok Lucjan mianowany majorem w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu i odznaczony Krzyżem Partyzanckim IV kl.,
- 46/ bez daty Kapitan Bijak Zdzisław mianowany majorem do dyspozycji Dowódcy IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,
- 47/ 27.07.1943 r. Kapitan Sawo mianowany majorem w dyspozycji IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,
- 48/ 27.07.1943 r. Porucznik Słom mianowany kapitanem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim IV kl.,
- 49/ bez daty Wak Helena mianowana podporucznikiem z przydziałem służbowym w IV Korpusie i odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi,
- 50/ bez daty Kapitan Drabina Roman mianowany majorem w dyspozycji IV Korpusu i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Partyzanckim III klasy,
- 51/ bez daty Kapitan Dak/a/ mianowany Majorem w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu i odznaczony Partyzanckim Krzyżem III klasy,
- 52/ 27.07.1943 r. kapitan Wak Feliks mianowany majorem i odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.
- 53/ bez daty Kapitan Wolcki Bernard mianowany majorem na st. nowo-sko Szefa Informacji przy Szefie Sztabu Głównego, odznaczony Krzyżem Walecznych po raz drugi, Krzyżem Partyzanckim IV klasy i Złotym Krzyżem Zasługi.

B. 3 szt. niewykorzystanych czystych arkuszy z dużą pieczęcią Kwatery Głównej Polskiej Organizacji Obrony Narodowej P.O.O.N. w lewym górnym rogu, z okrągłą pieczęcią Kwatery Głównej P.O.O.N. oraz z pieczęcią podpisową: /-/ Elimer Władysław
gen. dyw.,
w tym: w miejscu podpisu

1 szt. z oryginalnym podpisem "El. Elimer"
2 szt. bez podpisu.

4 szt. bezimiennych druków mianowania i przydziału stanowiska oraz nadania za zastępcy z pieczęcią okrągłą P.O.O.N. Kwatery Głównej i podpisem Szefa Sztabu Głównego gen. dyw. "Elimer Władysław".

Toruń, dnia 27. października 1992 r.

/Renata Koneczka-Bamcz/
[Handwritten signature]

Odcinek dla odbiorcy

Nadawca
Imię i nazwisko *Abelera
Kinnella*

adres *Wiedobite walec*

na zł *400* gr *1/2*

Adresat
Łonichajadnik
Poronów
Województwo
34/19

miejsce zamieszkania i Nr domu

Przełano
na rachunek
* P. K. O.
* N. Bank P.

data
Nr
Podpis

Biuro pocztowe
KŁODZKO
611617

AKCJA REJSCY
MORZE
AK
1945
ELŻBIETY ZIM

1) Karpov
 2) Karpov
 3) Karpov
 4) Karpov
 5) Karpov
 6) Karpov

7) Karpov
 8) Karpov
 9) Karpov
 10) Karpov
 11) Karpov
 12) Karpov
 13) Karpov
 14) Karpov
 15) Karpov
 16) Karpov
 17) Karpov
 18) Karpov
 19) Karpov
 20) Karpov
 21) Karpov
 22) Karpov
 23) Karpov
 24) Karpov
 25) Karpov
 26) Karpov
 27) Karpov
 28) Karpov
 29) Karpov
 30) Karpov
 31) Karpov
 32) Karpov
 33) Karpov
 34) Karpov
 35) Karpov
 36) Karpov
 37) Karpov
 38) Karpov
 39) Karpov
 40) Karpov
 41) Karpov
 42) Karpov
 43) Karpov
 44) Karpov
 45) Karpov
 46) Karpov
 47) Karpov
 48) Karpov
 49) Karpov
 50) Karpov
 51) Karpov
 52) Karpov
 53) Karpov
 54) Karpov
 55) Karpov
 56) Karpov
 57) Karpov
 58) Karpov
 59) Karpov
 60) Karpov
 61) Karpov
 62) Karpov
 63) Karpov
 64) Karpov
 65) Karpov
 66) Karpov
 67) Karpov
 68) Karpov
 69) Karpov
 70) Karpov
 71) Karpov
 72) Karpov
 73) Karpov
 74) Karpov
 75) Karpov
 76) Karpov
 77) Karpov
 78) Karpov
 79) Karpov
 80) Karpov
 81) Karpov
 82) Karpov
 83) Karpov
 84) Karpov
 85) Karpov
 86) Karpov
 87) Karpov
 88) Karpov
 89) Karpov
 90) Karpov
 91) Karpov
 92) Karpov
 93) Karpov
 94) Karpov
 95) Karpov
 96) Karpov
 97) Karpov
 98) Karpov
 99) Karpov
 100) Karpov

1) Mica. Maculung
 2) def. Kaban. Gaidun
 3) def. Kaban. Gaidun
 4) def. Kaban. Gaidun
 5) def. Kaban. Gaidun
 6) def. Kaban. Gaidun
 7) def. Kaban. Gaidun
 8) def. Kaban. Gaidun

9) def. Magnan
 10) def. Magnan
 11) def. Magnan
 12) def. Magnan
 13) def. Magnan
 14) def. Magnan
 15) def. Magnan
 16) def. Magnan
 17) def. Magnan
 18) def. Magnan
 19) def. Magnan
 20) def. Magnan
 21) def. Magnan
 22) def. Magnan
 23) def. Magnan
 24) def. Magnan
 25) def. Magnan
 26) def. Magnan
 27) def. Magnan
 28) def. Magnan
 29) def. Magnan
 30) def. Magnan
 31) def. Magnan
 32) def. Magnan
 33) def. Magnan
 34) def. Magnan
 35) def. Magnan
 36) def. Magnan
 37) def. Magnan
 38) def. Magnan
 39) def. Magnan
 40) def. Magnan
 41) def. Magnan
 42) def. Magnan
 43) def. Magnan
 44) def. Magnan
 45) def. Magnan
 46) def. Magnan
 47) def. Magnan
 48) def. Magnan
 49) def. Magnan
 50) def. Magnan
 51) def. Magnan
 52) def. Magnan
 53) def. Magnan
 54) def. Magnan
 55) def. Magnan
 56) def. Magnan
 57) def. Magnan
 58) def. Magnan
 59) def. Magnan
 60) def. Magnan
 61) def. Magnan
 62) def. Magnan
 63) def. Magnan
 64) def. Magnan
 65) def. Magnan
 66) def. Magnan
 67) def. Magnan
 68) def. Magnan
 69) def. Magnan
 70) def. Magnan
 71) def. Magnan
 72) def. Magnan
 73) def. Magnan
 74) def. Magnan
 75) def. Magnan
 76) def. Magnan
 77) def. Magnan
 78) def. Magnan
 79) def. Magnan
 80) def. Magnan
 81) def. Magnan
 82) def. Magnan
 83) def. Magnan
 84) def. Magnan
 85) def. Magnan
 86) def. Magnan
 87) def. Magnan
 88) def. Magnan
 89) def. Magnan
 90) def. Magnan
 91) def. Magnan
 92) def. Magnan
 93) def. Magnan
 94) def. Magnan
 95) def. Magnan
 96) def. Magnan
 97) def. Magnan
 98) def. Magnan
 99) def. Magnan
 100) def. Magnan

- 1/ Wódz Naczelny i Zastępcy
- 2/ Szef Sztabu Głównego i Zastępcy
- 3/ Szef Rozkazodawstwa i Łączności
- 4/ Szef Organizacyjny i Uzupełnień
- 5/ Szef Oddziału II-go
- 6/ Szef Taktyczno-Operacyjny
- 7/ Szef Broni Wszelkich Rodzajów
- 8/ Szef Aeronautyki
- 9/ Szef Marynarki
- 10/ Szef Uzbrojenia i Zaopatrzenia
- 11/ Szef Inżynierii i Saperów
- 12/ Szef Zdrowia
- 13/ Szef Sprawiedliwości
- 14/ Kapelan Armii
- 15/ Szef Żandarmerii
- 16/ Szef Propagandy

Drugi i Kochany Funiu!

Przedewszystkim składamy Ci najserdeczniejsze życzenia
imiennowe i życzymy 50 lat szczęśliwego życia, spełnienia wszystkich
Twoich myśli i zamiarów, oraz moc poradawców i wskazówek.

Krybaer Kochany, że tak pręmo piszę, ale do ostatniej chwili wybiierałem
się nieodwołalnie przyjechać. Niestety są wyzsze siły, które Tamuż wszelkie
plany. Otóż i mnie się tak udało. W domu generalny remont którego
jestem plenipotentem. Poza tem w mieszkaniu zdum wykańcza piece,
malowze rozporząd malowanie, hydraulik wporządka kanalizacje. Łona
pracy i liczyłem na tej parodniowe zwolnienie na czas mojego wyjazdu -
nie otrzymała go moja kontrola i wobec tego nie moge się ruszyć na
krok. Zaliczato mi b. na odwiedzeniu się z Tobą, Stasiem K. i Karolem.

Oile będziesz mógł od Stasia zabrać wszystkie spargaty po Marcinie
i katalog z obrotaczeniami weć do siebie. A teraz Kochany, pomysł kiedy
spotkamy się. Zapraszam Cię do nas na drugą połowę listopada
postaraj się wpaść. Z Wrocławia masz bezpośredni pociąg wysiadka w Garbat-
ce uprzednio daj znać to wyjadę po Ciebie na dworzec. Mieszkamy
pod jednym dachem z apteką i blisko dworca. Gdybyś nie mógł
przyjechać, to ustalimy nowy termin spotkania. Latem konwers-
uacowanie rżerek dla Pań i ogólne poradzawienia od nas oła wszystkich,
Ciebie seiskam i całuje -

Jóreck

adres.

Garbatka K/Radonia
ul. Świeretewskiego 1.
J. R.

Kochany Fryderyku!

Za list i współczucie i miłe wyrażenie
 jakiej serdecznej dątki - Niestety nie mogę
 obecnie odpowiedzieć na Twój propozycję w sprawie
 przyjęcia, tak wiele, jak ja, skonytaci.
 Wiele obowiązków mi nie pozostawia, a ja najpierw
 jedną moją wyprawę do rodziny i raty, a
 listem jest jako niepotwierdzone moim wobec
 Ciebie. Wobec tego wzmianka że nie mogę miły
 nawet w marcu w miłym i do odwiedzić
 razem do czasu, zanim się w drodze
 do Ciebie, do Ciebie, do Ciebie, do Ciebie
 do Ciebie, do Ciebie, do Ciebie, do Ciebie
 przez "spokojność" kilku staj, gdyż iść drogą
 moją że nie warto się rozprisywać a stąd
 nawet drogą wolną, list odwiedzić, a
 drogą miłą - Wobec najnowszych wydrzeń
 antyczne ot lebie wstawić od do dalszej
 Francuskiej które moim tym narowo na ręce
 Rena w literaturze mi martha a przatam postaram
 się o ile mogę w bractwie, które mi nie symulac
 myslam, a sam odwiedzić się w liście i jawie
 Miał miły i w poniedziałek, nawet Eliaz
 po liście moim wstawić się wspole. I
 nawet zamiasz do akt rany go porwiczio
 "ogromnym duchem" do społeczeństwa na świecie.
 Nabrał "respektu" przez Fousieca i przysięgł
 mi "perduca" ludzki, że się co do miłości

Orlybi - mnie niedocenił a mój 3 14
dobrodusznoscion - z. Wiatrami sig
nadat kuma byli m. m. na Turunian
"na Marci" - a sigta na "Kumstradi" m
Kolanki a Traka na "nadat sig tam
a Traka wygłupia m. m. z. Kolauka -

Przepraszam że na osmersta otambis
P.O.W. fak' brutalnie i definitywnie
ostro munaćem wobec Elasa zarea
jowac i powiedzyd jako do...
a Trak Lucy dom...
naprawkngc ale zato...
100% i...
pasenger - jator tej na...
i myriose - Penty...
Renu... -...
pocz mico of Cetre...
gdyi sy...
nie... dla...
...
Tours

Poznań, dnia 24.7.1958

15

Oświadczenie

Ja, niżej podpisany ob. *Lacifer Franciszek*
zamieszkały w Poznaniu, ulica *Składowa 11 m. 16*
uczesnik powstania Wielkop. z 1918 r.
Nr. leg. *311674*

oświadczam w miejsce przysięgi pod odpowiedzialnością sądowo-karną,
że znam osobiście:

ob. *Pinińskiego Alfonsa - Władysława*
obecnie zamiesz. *w Poznaniu ul. Dobrowskiego 34*
który brał udział wraz ze mną z bronią w ręką w Powstaniu Wielkop.
w czasie od 27. grudnia 1918 do 18. II. 1919

Podpis
Lacifer Franc.
Alfonso Władysław Piniński

Autentyczność złożonego podpisu
w mojej obecności stwierdzam

(Przeses oddziału)
Państwowe Biuro Notarialne
w Poznaniu
Al. Marcinkiewskiego Nr 32
Numer repertorium: A.II- *920*/58

Poświadczam, że powyższy podpis złożył własnoręcznie w Państwowym
Biurze Notarialnym w Poznaniu Franciszek *Lacifer*, syn Józefa
i Antoniny, zamieszkały w Poznaniu ul. Składowa nr. 11 m. 16, - któ-
rego tożsamość ustaliłem na podstawie okazanego dowodu osobistego
wydanego za nr. HC 315838. - - - - -
Pobrano następujące opłaty: - - - - -
a) skarbową w myśl § 10/2 rozp.o opł. skarb. . . . . 10,- zł

b) notarialną w myśl § 21 rozp.o opł.notarial. . . . .10,- zł
razem.....20,- zł, 16

słownie: dwadzieścia złotych. - - - - -

Poznań, dnia dwudziestego czwartego lipca tysiąc
dziewięćset pięćdziesiątego ósmego roku (24.VII.1958).

Marian Jurek
notariusz.

17

Oświadczenie

Ja, niżej podpisany ob.

Małkowski Antoni

zamieszkały w Poznaniu, ulica

Winogrody 51-1

urzędowo powołania Wielkop. z 1918

Nr. leg.

311912

oświadczam w miejsce przysięgi pod odpowiedzialnością sądowo-karną,

że u nas osobliwie:

Ob.

Pruskiego Alfonsa Władysława

obecnie zamieszka.

w Poznaniu ul. Łąbrzowskiego 34

który brał udział wraz ze mną z bronią w ręką w Powiatnie Wielkop.

w czasie od 27. Grudnia 1918 do 18. II 1919

Podpis

Małkowski Antoni

Autentyczność złożonego podpisu

w mojej obecności stwierdzam

Alfons Władysław Pruski

Państwowe Biuro Notarialne

w Poznaniu

Al. Marcinkowskiego Nr. 32

Numer repertorium: A.II- *9721*/58

Poświadczam, że powyższy podpis złożył własnoręcznie w Państwowym Biurze Notarialnym w Poznaniu Antoni M a j e w s k i, syn Hipolita i Stanisławy, zamieszkały w Poznaniu, Winogrody nr. 51/1, - którego tożsamość ustaliłem na podstawie okazanego dowodu osobistego wydanego za nr. SOC 428968.

Pobrano następujące opłaty:

18

- a) skarbową w myśl § 10/2 rozp.o opł.skarb. . . . . 10,- zł
- b) notarialną w myśl § 21 rozp.o opł.notarial. . . . . 10,- zł
- razem.....20,- zł,

słownie: dwadzieścia złotych. - - - - -

Poznań, dnia dwudziestego czwartego lipca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego ósmego roku (24.VII.1958). - - - - -

Marian Jurdziński
notariusz

Wzrost 170 cm, ciężar ciała 60 kg, kolor włosów ciemny, kolor oczu ciemny, kolor skóry jasny.

Wzrost 170 cm, ciężar ciała 60 kg, kolor włosów ciemny, kolor oczu ciemny, kolor skóry jasny.
 Wzrost 170 cm, ciężar ciała 60 kg, kolor włosów ciemny, kolor oczu ciemny, kolor skóry jasny.
 Wzrost 170 cm, ciężar ciała 60 kg, kolor włosów ciemny, kolor oczu ciemny, kolor skóry jasny.

Zbąszynk, dnia 1 lipca 1952 roku.

Do
Ministerstwa Obrony Narodowej
Departament Personalny

19
w Warszawie

Dotyczy: unieważnienia wszystkich dotychczasowych dokumentów POON,
a zastąpienia tychże przez nowe dokumenty.

Pismem z dnia 16 marca 1949 r. zwracałem tamt. Ministerstwu uwagę na dekon-
nywane nadużycia niektórych czynników różnych byłych organizacji konspi-
racyjnych. Prawa poszczególnych organizacji wykorzystywały niektóre osoby
dla celów wyłącznie osobistych i przez to samo obniżały powagę tychże,
gdyż tą drogą stwarzały sobie nielegalne dochody na ich hulackie życie itp.

Z biegiem czasu nasunęły mi się uzasadnione podejrzenia, że podob-
nych nadużyć mogą różne osoby zawedować także i pod nazwą POON dokonywać.

Jako założyciel i główny organizator POON, następnie jako były Dyk-
tator Konstytucyjny, Szef byłej Polskiej Narodowej Rady Stawu i Rządu
Konspiracyjnego na kraj, generał broni i były naczelny wódz POON nie mogę
do tego dopuścić, gdyż godziłoby to tak w uzasadnione interesy Państwa
jak i byłych członków POON.

Zatym więc tak w interesie publicznym jak i z obowiązku obywatel-
skiego unieważniam i odwołuję z dniem dzisiejszym wszelkie dokumenty
nominacyjne na wszystkie stanowiska cywilne i wojskowe w POON, dokumenty
awansów oraz przyznanych orderów i odznaczeń, dotąd tak przeze mnie jak
i przez inne osoby władz POON wystawiane jak i podpisywane dla przedsta-
wienia tychże obecnym Władzom Publicznym t.j. Cywilnym i Wojskowym oraz
różnym Organizacjom Kombatanckim itp.

Zarazem odwołuję wszelkie uprawnienia wynikające z różnych daw-
niejszych przepisów POON dla różnych byłych członków byłych władz cywil-
nych i wojskowych POON, zastrzegając sobie samemu wszelkie te uprawnienia,
gdyż prawa te przysługują wyłącznie mojej osobie jako założyciele-
wi i głównemu organizatorowi POON z mocy samego prawa zwyczajowego mię-
dzynarodowego i obowiązującego państwowego, tymwięcej, że moje uprawnienia
w POON, mój stopień wojskowy i wszelkie w POON pełnione czynności i funk-
cje oraz posiadane odznaczenia ustalone zostały przez Rejonowy Sąd Woj-
skowy w Łodzi, znak akt: R. 225/46, oraz przez Najwyższy Sąd Wojskowy w War-
szawie, wszystko na podstawie oryginalnych dokumentów z okupacji niemiec-
kiej. Z tych więc przyczyn jestem od innych osób byłych władz POON nie-
zależny i jedyny z całego POON, który ich dokumentacji nie potrzebuję.

Osoby, które ew. w przyszłości upoważnie do działania w moim za-
stępstwie, podam tamt. Ministerstwu osobnym pismem.

Wszelkie dokumenty z ramienia byłej POON, wystawiane byłym człon-
kom POON dla obecnych Władz Cywilnych i Wojskowych oraz Organizacji Kom-
batanckich w Polsce, należy uważać za ważne, jeżeli zostały przeze mnie
podpisane po dacie 15 lipca 1952 r. i tak mój podpis jak i data wysta-
wienia dokumentu są dowodem lub nieważnie stwierdzone.

Zarazem stwierdzam, że żadna z byłych władz cywilnych i wojskowych
byłej POON nie posiadała ani stempli ani pieczęci urzędowych, co wynika
z przepisów byłej POON. Nie posługiwaliśmy się więc nigdy urzędowymi
stemplami ani pieczęciami.

Jeżeliby jakiegokolwiek obecne Władze miały stwierdzić lub dostać
w posiadanie jakiś dokument byłej POON z urzędowym stemplem lub pieczę-
cią POON, to taki dokument należy uznać za sfałszowany, a sprawę proszę
skierować do Sądu celem pociągnięcia do odpowiedzialności karnej tak po-
siadacza dokumentu jak i posiadacza stempli lub pieczęci byłej POON.

Odpis niniejszego pisma otrzymują: a/ Zarząd Główny Związku Bojow-
ników o N.i D. oraz b/ byli członkowie POON, których adresy są mi znane.

Stwierdzam własnoręcznie podpisany
z Zbąszynka. 26/7/52

Nr akt IV.Kc.87/55

Odpis

Postanowienie o zarządzeniu rewizji.

Dnia 20 grudnia 19 55 r.

Wice ~~Prokurator~~ ~~Prokurator~~ ~~Asesor~~ Prokurator
Poznaniu po rozpatrzeniu sprawy posługi-
wania się fałszywymi zaświadczeniami

osk. z art. .... i mając na względzie, że zachodzi
konieczność odszukania i zabrania pieczęci "Polskiej
Organizacji Obrony Narodowej" i pięć zapatrze-
nych tą pieczęcią
jako dowodów przestępstwa, które to przedmioty mogą się znajdo-
wać u Alfonsa Władysława Pineckiego
na mocy art. 129 k. p. k.

51-37346 PTZG-Nakło 2081 XII. 30

* zbędne wyrazy druki należy skreślić.

G. P. Nr 14 - Postanowienie o zarządzeniu rewizji
C. D. A. P. W-wa Dobry 28 Zdm. 522/zlec. 200000

postanowił:

1) zarządzić rewizję u Alfonsa Władysława Pineckiego

zadanie w Walczykach 21 m. 1

2) dokonanie rewizji polecić Woj. Urz. d/s. Bezp.

Publ. w Poznaniu

3) przesłać w powyższym celu do Woj. Urz. d/s. Bezp. Publ.

dwa odpisy niniejszego postanowienia, w tym jeden dla doręczenia

Alfonsowi Władysławowi Pineckiemu

przez organ prowadzący rewizję, przy jej rozpoczęciu.

Za zgodność

W Poznaniu dnia 20 XII 1955 r.

sekr. Prok. Wojew.

(Grodziewski)
wiceprokurator
(podpis)

2)

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

11)

12)

13)

14)

15)

16)

17)

18)

19)

20)

21)

22)

23)

24)

25)

26)

27)

28)

29)

30)

31)

32)

33)

34)

35)

36)

37)

38)

39)

40)

41)

42)

43)

44)

45)

46)

47)

48)

49)

50)

51)

52)

53)

54)

55)

56)

57)

58)

59)

60)

61)

62)

63)

64)

65)

66)

67)

68)

69)

70)

71)

72)

73)

74)

75)

76)

77)

78)

79)

80)

81)

82)

83)

84)

85)

86)

87)

88)

89)

90)

91)

92)

93)

94)

95)

96)

97)

98)

99)

100)

GENERAL

Kot - 26. 8. 62

Szanowny Pan Zbigniew !

Przepraszam za wyjątkowo późną

Formę i niezmiernie serdecznie

Przepraszam jak jest to niestety

Wszystko pozdrawiam

Mój adres jest
Tobi

Kier

K. Matyska
Katonie - Brynów
w Skoczynie 21
ul. P. Piłsudskiego

Przepraszam za
późną odpowiedź
bo niestety
całkowicie

Kwatera Główna Marszałkowskiego
Kadra na Kraj Polskiej
Organizacji Pomocy Norwidgej

23

Pan

W. Polu

Mianuje Pana ..... i przydzie-
lain na stanowisko .....
... Korpusu. Funkcję swoją obejmie
Pan natychmiast.

Podziękuję za potwierdzenie dla
Kraju zastępcy w pracy pomocy
mojej Armii Krajowej i P.O.O.W.
mając Panu .....

Prof. Stefan Głównego Marszałkowskiego

generał dywizji

Alfonz Widyński
 generał brygady P.O.O.N.
 Szef Sztabu Głównego
 i jedyny zastępca Naczelnego
 Wodza P.O.O.N. oraz Konstytucyjnego
 Rządu i Rady Stanu b. Organizacji

24

Protokół Akta PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

Warszawa z dnia 9. 5. 1947. Do

Nr. o-iii.478/434/P.A.

oraz R.K.U. KLONZKO.

Pana Marcina
 Stanisławskiego vel. Metelskiego
 byłego Wodza Naczelnego P.O.O.N.
 bezwzględniego Jana

Ważniejsze od rozprawy SĄDU WOJSK.
 WŁOZKI w1946r-!!!PRAWA ?--!!!.

W Z D S S Y R K U

Salve Dictator et Dux Polonorum! Salve Ehas !!! Salve - P.O.O.
 i Te Salutanti!!! - Lecz, dosyć już tego wstępu kochany i szanowny Eliaszu
 dosyć, naprawdę dosyć Sie! Potwierdzam niniejszym odbiór Twojego Eliaszu
 vel. Bezwzględny Janie, pisma, feljetonu, Paszkwilu, Melodramatu, Parsy (nieczy-
 taj "forsy" Kochasium, za które całe Twoje beznadziejnie "Chwałebne" życie się
 uganiasz i uganiasz nadal. Genialny Twój pomysł złożony i ułożony pod
 wpływem sensu soirystycznego lub natęgnięciem Eliasza osobistym, wywołanym
 wprawdzie, prawdopodobnie pod natęgnięciem wpływem spirytusu, snów przez
 Ciebie Panie "Bezwzględnie" nadużytych miał jedynie jeden cel, a celem tym
 jest fakt, że mnie i Światu całemu chciałeś udowodnić i przekonać, jakie
 dalsze epusztoszenia nastąpiły w Twoim genialnym a jednak chorym umyśle.
 Przekonałem się po przeczytaniu tego piśmidła z d.l. 7.52 r., że nadzieje
 moje są jednak, ^{dotychczas} że i przy pomocy Bożej naślę Tobie przez Eliasza, cudowną
 drogą, swych łask potęgę i Ciebie Bezwzględny Janie cudem ustroju, lecz
 niezbadane są wyroki Jego, przekonałem się, że eksperci tak w ^{Łodzi} jak i w
 Poznaniu (patrz akta sądowe swoje) jak i św.p. prof. Markiewicz
 wydali przeciw jako naukowcy wyraźną diagnozę, że jesteś umysłowo chory
 wprawdzie dla otoczenia niebezpiecznym (może) pod tym względem się mylił
 (Erare Humanum Est !)

Należałoby jednak dzisiaj w lecznicy przy Grobli w/g mojego zdania, przeko-
 nia na Twoim akcie to dzisiaj uzupełnić i błąd naprawić.
 Niepomocne to Tobie Eliaszu, że sam się przechwalałeś przedemną i innymi,
 że tam w tak sławnym procesie o samach stanu, grałeś tylko rolę wariata
 no dla lajka nawet, a co dopiero "Ekspertów" jest logiczną prawdą, że
 takie zdanie o sobie na przecieże każdy wariat czyli umysłowo chory.
 Chętnie się publicznie, że najlepsi prawnicy świata nie dołają zrozumieć
 jak Ty Panie Bezwzględny mogłeś wyjść z tego procesu cało.
 Ja się nie dziwiłem, bo prawdziwy prawnik studiowany (nie jak Ty "Winkel-
 adwokat") wie, że Sądy, wariatów, nie sądzą a co dopiero ja ?
 Ja miałbym Ciebie Eliaszu sądzić ? Nigdy !! Wariatów w/g mnie się nie
 sądzi i tylko bezwzględna litość ^{si} otacza, zwłaszcza, że w/g ekspertyz
 lekarzy jesteś nieszkodliwym. Pociń więc się przejmować "genialnymi idioty-
 mami Twoimi "o Eliaszu"/piśmidłami, gdyż są one naprawdę nieszkodliwe a
 dlatego bo Ty Eliaszu je w maniackiej ekstazie (manic wielkości i prześl-
 dowczej) mokolnia wypociłeś i wysmarowałeś na papierze - W maniackiej
 wierze o swojej "Wielkości" niejednokrotnie wobec swoich i nawet obcych
 twierdziłeś, że należały się od czasu do czasu ludziom i Władzom przypomnie-
 by tak o Tobie jak i o P.O.O.N. mieli coś nowego do słuszenia i ewtl. roz-
 patrywania, obojętnie czy przez procesy, narzucanie im piśmidła i t.p. A
 "Sława" o Bezwzględny Janie tak w Kraju jak i Zagranicą nie przestała
 działać. Nóżne pisma wysyłałeś już do Warszawy mniej czy więcej bydarne
 i głupie, skłające A.A. i inne dawniejsze Organizacje byle tylko "Ciebie
 usłuchać tam raczyli, a pisałeś" nich jak należały Polaków w chować na dob-
 ryh Obywateli i t.p. (Eksperci nazywają te listy postępowym pogorszeniem
 Twojej choroby)

o Janie Bezwszględny, o tak Bezwszględny ale Idiotę i Kretynia. -
 Władze wszystkie bezwszględu na to, czy, przez Loga, Narody a nawet Usurpator-
 torsk, doprowadzone do desperacji, ciągłymi piśmiźkami podpisanymi przez
 "Bezwszględnego" a uznanego za umysłowo chorego, w końcu wsadzają takiego
 do sanatorium.

Verstanden Herr Dictator Bezwszględny ?? Sic transit głk gloria mundi o
 Elias" (Jawohl Herr Generalissimus "Bezwszględny") "Dignum et justum est
 "Najbliści z Twojego otoczenia i dużo ocych slyssało jak publicznie głc
 siłeś o Bezwszględny Panie Janie, uważając ssa słowa, jako szczyt szczeroci
 i chwaly o swojej "Osobie", nazywając siebie samego, że jesteś "Najwi-
 ksza Kurwa Polityczna na świecie całym świecie Sic!! Vade o Vade-Elias.
 Żadna "Wielkość polityczna w historii tego świata takiej oceny o sobie
 "Geniaszu" nie wydała. Dopiero Ty, o Boski Eliaszu Bezwszględny. Ty jedyn
 sam drogę do oceny Twojej wielkości a jako "Kurwa" szatnej do wszystkich
 podłości, sam się oceniłeś i poznać kim jesteś się dałeś. Tak o Panie
 Eliaszu prawda powiesziasz !! Jesteś naprawdę powiadam Nam "Największa
 Kurwa tego świata" A od siebie dodać tylko mogę, że i Najpodlejsza Kurwa
 -----!!!!!!

Spoczywaj Modu. Haczelnny w Twojej Kurwskiej Chwale bo sam je sobie szdob
 ale Nas, Prawdziw ch P.O.D.M., pozostaw poza Twoim (burdelem Kurwsk
 o Panie Udziel nam Twojej Łaski i odseperuj się od Nas. - - - - -

"In aeternam Amen"---!! Sic! Św.p.prof. Markiewicz gdy jemu ten "Episod
 opowiesziasz "Oświadczył Panie Generale Finiecki, To Światne, to jedyn
 dowód, że Pan Marcin na jeszcze momenty świadczące, że mógł jego czasami
prawiłowow pracuje. Filosofia stwierdza, że "Selbsterkenntnis ist der
Erste Schritt zur Besserung" Zgadzasz się "Samoprzysnanie jest pierwszym
krokiem do naprawy o Panie Morcinku Eliaszu, Stanisławski vel Netelski-
Bum!! Bum !! Bum !! da Erste, Zweite, Dritte Geschütz Bum!! bum bum Pan
"Artylersysto" jeszcze brania te Bum Bum Bum !! Widzę jak Twoi najbli-
się serdeczanie śmieją bo i od samego Kaisera - ilusja za te Bum Bum z
otrzymałeś "Pour le merite" Władz p.p. Jankowkich, Jasiów, wiatrów, Pę
czekajów, Michalskich i.t.p. jak na te wspomnienia, brachy od śmiechu
jeszcze im się trzęsa. Wiele wiele innych przycocyć episodów z Twojej ka-
riery od chłopka rostropka z Kórnik, kupcyka, Frei williger willigera
młodocianego do szwabskiej Unteroffizier Schule, Offiziers-burschego vel
(ordynansa oficerskiego) renegatów polskich Ealenburgów (pederastów) i pó-
niejszych Marszałków brauchwitzow do Feuerwerkerów z protekcji i za nad-
wyczajne "Osobiste" usługi nadane są do Polskiej służby tak w P.P. jak i
w szpiegowskiej Twojej karierze są do wylania Cię bez emerytury z tej tak
intrałnej służby i to bez chwały i Pour le merite o Eliaszu Kochany i
nemu szcucu tak drogi. Publicznie się chwaliasz i dumny jeszcze z tego js
teś, że o ile kiedykolwiek powiedziasz lub powiesz prawdę to chyba "ty
przez omyle" no, ż o snów Twoje własne, dumne przysnanie się "Panie Łg-
rwu Kurwo i Łpiarzu !! --- Naturalnie w znaczeniu najwyższego stopnia,
które Tobie tak imponują ! O nie bój się "z tych Twoich Godności, nie z
gradu ją Ciebie o "Modzu" już nigdy !! "o Panie Kurwo Łgarsu" !!!

Pamiętam jak daś Twoje opowiadania o nawiedzaniu Cię przez "Duchy" o
obcowaniu z umarzłymi. Urządzenia seansów spirystycznych ukazywaniu się
Tobie "Belasbuba", który szawił się nieopatrznie przez Ciebie prawy upr-
janie "Czarnej Magii" i Cię przeagonił, o usarnych mszach i innych przez
kościół sakazanych sprawach szatańskich do tego stopnia, że nawet z te
powodu Św.p.k.s. proboszcz Taczak niechciał dziecka Twojego ochrzcić, dop-
ro pod naciskiem wezwanego w seansie przez Ciebie Eliasz nakłoniony po
boszcz ustąpić przed Jego Potęgą musiał i dokonać sakramentu chrztu Św
tego. Wiele ludziom o tych cuda opowiadałeś i dobrze to oni pamiętaj.
 Pamiętam o Twoich spacerach z Św. Eliaszem po Fornaniu i na procesji
Bożego Ciała, w której brał udział w Twoim towarzystwie, o libacjach z
nim, bo była również jak Ty "Trunkowy". Jak wezwany przez innych Spiry
tów nagle Siebie opuszczał "w astralnym ciele" a ciało jego martwe ku
strachowi Św.p. Twojej Żony i dzieci, dniami leżało na otomanie w miesz-
aniu, są wreszcie wrócił i uwolnił Ciebie od odpowiedzialności przetraj
wania "nieboszczyków" bez powiadaomienia Władz.

o Morcinku tym razem św. Eliaz już nie oglądam wzrokiem jak w Starym Testame-
 cie, ale już sobie "gans modern" pospolitym Kordem, Taksówka (na własne auto
 widocznie tak Jęgo jak i Ciebie (golisny wieczne) nie stało. Zawsze byliś-
 cie goli, a ewtl. popijochy urządził ten Świąty tak jak Ty umiesz, na kosat
 innych "durniejszych" od Was Eliazku- znamy się albo jak Ty wolisz Morcinku
 "Wir kennen uns schön aber ganz genau mein Herr Beswzględny. Laik a co dopie-
 ro psychiatra oceni te bzdury jako wybrzyk "zdrowego" umysłu !! Belszy jest
 to dowód Twojej umysłowej choroby Harr Martin i powie ten gość bezwzględny
na Kuku na Mniu i Nawez Twoja żona p. Alara, gdy ten temat zaczniesz bredzić
 wrusza tylko ramionami i zwykle mówi "nawiedził go snów Eliaz" rodzona
 Twoje dzieci w takich chwilach się Ciebie zapierają "nawiedziło go snów
 sło" Tak, jest to bezwzględna prawda, zaprzeczyć nie możesz Eliazku drogi,
 prawda? że jesteś od dziecka już intelektualnie obciążony. Ty moje kurnickie
 pacholátko jest faktem tak samo jak fakt, że najlepszy przygaciel jaki kie-
 dykolwiek dla Ciebie p. Morcinku istniał a był nim śp. premier nasz, Stefan
 Sz., oświadczył wobec pp. Jankowskich z ul. Szczęsanieckiej, że jesteś szoczeń-
 cem nawet aż do Kazirodztwa zdolnym degeneratem. Skąd ale u zwykłego chłopka,
 takie skłonności? Czy ewtl. przez snów, reincarnacje, kurnicka krew dziedzic-
 ców nie przedostała się w Twoje żyły o Panie chłopku rostropku? Trzy dni
 przed swoją śmiercią jeszcze raz miał przed Tobą ostrzeżił śp. Stefan, radząc
 bym się przed Tobą miał na baczności i mówił o tym Kazirodztwie i zbroczeniach
 Twoich.

Ciebie nawet widzieć już nie chciai. Nie dziwie się więc, że i wobec POON
 jako Twoim według własnego snów uznania dziecka, chciaiś kazirodztwo popeł-
 nić i sgnąć w systko, co w tym dziecku czyste i piękne i nieskazitelne
 było do tychczas. Zbrukać zdeprawować sgnąć po szansku (stawiam widocznie)
 No ale jako największej kurwie na całym tym "Bołym Świecie" Tobie Eliazu
 Kochany wolno, bo kurwie, wszystko w pada zrobić, nawet własny dom sgnąć !!
 To każdej kurwie wolno a Tobie jako napszelnej, to już chyba bezprzecnie
 wolno, prawda? A teraz do sedna Twoich improwizacji w liście z 1.7.52 r.
 niestety tak pušno do tych rak doszłego (bo po Twoim terminie sławnym
 15.7.52 r.) a może ustnie obecnie w Warszawie uspełnionym boś tam jak wiem
 był i się wygłupiał.

Dobrześ się snów do p. Masurka noga używając go jako wstęp. Światnie mogą
 przysłać Tobie Eliazu własne Twoje listy w których tego Pana wchwalaieś
 tego Pana pod niebiosy jako człowieka honoru dzielności i.t.p. wnosieś
 patrz listy Twoje z Poznania, Dusiny II i.t.p. Pamiętasz p. Eliazu Te dni
 miłości szcunku i chwaly? Oni spędszone na hulatykach, libacjech, doputy
 Tobie w Twoich celach był potrzebny, a nim, Geringem i.t.p. na kosat p.
 Zebatego w Empiree i gdzie indziej urządzanych, Pan Zebaty nazwał to szal-
 bierstwem oszustwem i "Zechprellerei" Bossosetnie go wykorzystaeś prawda?
 Sam, Masurka gdy już on się przekonał kim jesteś i się usunął/w/g własnych
 swoich słów ~~zwróciłaś~~ z głównem. Tak jest Herr Eliaz ale pamiętaj, że
 także nawet w Warszawie, teś gównno temu Panu zrobiieś Jak był tak jest na
 lepszym dziś jeszcze stanowisku publicznym jak przed Tym ogównnieniem go--
 Ty Panie chcesz mówić o honorze o wyższych jakiś celach nazywając innych
 hulakami, pijaczymi ochlapusami Ty Eliazu? Ty chcesz nazywać ludzi wydrwi
 groszami Ty szachraju ordynarny i największy ochlapusie bezwetydny. Ty innym
 masz beczelność zarzucać sprzedajność w wystawianiu bezprawnych nominacji
 za force Ty kurwo największa na całym globie. Zapomniaieś Eliazu o swoich
 występach w Poznaniu w Malincu, Gostyniu, Swarsędzu, Rudziszewku, Koninie,
 Trzoku? Przypomnę - chorujesz na zanik pamięci Eliazu? Pamiętasz Empire
 gdzie godalinami ku szorszeniu kelnerów i p. Zebatego jak ta Świnia salany
 i obągany leżaieś w "wychodku" pamiętasz gacie napełnione Twoimi wydzielinami
 nieopatrznie z gestem wstrętu że wróciieś do przewetu sachamowaieś przez
 to w lokalu przez tydzień ruch dla innych potrzebowski w nagłym-wypadkach

Pamiętasz Targi Poznańskie gdzie się zachłaeś jak wieprz nieczysty skonto
 pewnej nominacji u pierwszych raz w życiu poznanych przez Ciebie ludzi, gdzie
 smagony byłem samochodem Ciebie wraz z astralnym Eliazem sapsłionym jak
 bela spirtsualjami na ul. Szczęsanieckiej. Wykorzystaieś tę znajomość naturalni
 niesięcami nieszkając wraz z rodziną ba nawet z teśiami za darmoche śrac i
 Lijać aś Tobie zniecierpliwieni wrzesacie i doprowadzeni do rozpaczki ./.

dał kopniaka w "Kuper" i wrzucił go za Żeb i szyje, wraz z małżonką...
 drawi. Razwali ją w obecności obcy, jama z pod latarni ulicznej. Zarzązowa
 też na tę obelgę Ty Panie bezwzględny choć jednym słowem miał i szałowy
 officer? Gdzieś Twój honor Panie bezwzględny Janie? Rozumiem Kurwo można
 bezkarnie obrasić bo nie jesteś, ale pocóż Twoją Panią bezkarnie tak uczyć.
 Żal mi jej bo zawsze ja poważałem i poważam ale na jej miejscu mając taką
 Kurwę jak sam się tym szczeni, jak Ty, za młota, również akuratnie kop-
 niakiem w Twój smordliwy "Kuper" bym Cię zdzielił i po kszyku by było Elia-
 ku. Obdarłeś i obdarłeś p.J./, a do tego bez zapłacenia lub odszkodowania
 wyłopałeś mu 24 litry najwyżej gatunkowych likierów wszystko razem licząc
 okradłeś ich na kilka, według dzisiejszych cen, tysięcy złotych. Z Michal-
 skim też a konto nominacji, skóre zdarłeś libacje u nich i w knajpach urz-
 dzając a po otrzymaniu listu sławnego krata z gównami Cię mieszającego od
 tego Pana, groziłeś jemu U.B. tak jak uprzednio Jankowskiemu chcąc ich pozba-
 wić podstępnie mieszkania. A u mnie Eliaszu nie przyszedłeś jak to bydlęta
 ululany i wobec kobiet i gości rozwalileś beceremonialnie się jak ten tru-
 Eliasz na otomanie, aś "Kausch" Cię minął a gdy wszyscy jak Róg Masurek,
 poznali się na Tobie, to tak jak on faktycznie, względnie moralnie kopnęli
 Cię w cuchnący Twój Kuper. Przypomniał mi się jeszcze jeden epizod z Twojej
 pijackiej chwały, libacja u p.p. Michaliskich w Poznaniu po której dla
 wytrzeźwienia udałeś się do ogrodu szukając cichego kącika do wyspania
 swego "Kauscha". Na szczęście Twoje nie chodowali oni świn, chlewika nie
 było, wodzony instynktem wlałeś do psiej budy pod balkonem zaryłeś się
 w słomie jak świnia odsypiając zaległości w śnie spowodowane nadmiernym
 użyciem alkoholu. Tak było to miejsce odpowiednie tylko dla Ciebie Wodzu
 na psy Zeszłego!!

Powiadasz, że przedstawiciele P.O.O.W. dokonują nominacji i nadają odna-
 czenia różnych stopni za "forsę" jest do kłopoty prawda bo dotyczy to
 Ciebie osobiście, bo Ty to tylko dotychczas uprawiałeś bezwzględny Janie
 sam. Patrz p.p. Józefów których do nędzy szachyannością doprowadziłeś wie-
 cami krew z ich pracy ślapiąc jak za pluskwa. Loprowadziłeś ich do stopni-
 wego wysprzedawania inwentarza by Twojemu zawsze głodnemu żołądkowi i w
 wieczna pustej kieszeni udzielić mogli z krzywdą swoją i własnych słych
 dzieci ciągłych zapomóg. Państwo "Potrzebowski bezwzględni Patrz Złotoz-
 bodajnych Swarzędzaków" ino że to "górole" więc ponieśliśmy czasie, by się
 Ciebie pospyć, według własnych choć wiatrami przesłanionych, wersji prze-
 gonili Ciebie z domu, nastraszony "Kobieta z okienka" obserwująca takie
 jak Ty "Typki" na rzekomych usługach U.B. będącej. Sam Pan pułkownik górol
 zaśmiewał się jak udało się wiatrom pozszytego Eliaszka jako już uciążliwe-
 go i nigdy dosyć nie mającego "Zebra" z domu przegonić. Mnogo innych dow-
 dów Twojego rzemiosła w tym rodzaju zwłaszcza w czasie klęski bezrobocia
 mógł bym wyliczyć. Po co na śniadanie i tak, na głodny żołądek Twój Marcu-
 ku, dosyć piaprzu prawda? Jest to po Masurkowsku o nie to po bezwzględny
 Janie mój Eliaszu Panie!! Nigdy z pracy ludzi nie znanych i nigdy w życiu
 uprzednio nie widzianych, tak pochopnie czy popłatnie jak Ty Eliasz, nie
 mianował tylko Tobie się to zdarzało ale nie dziwi mnie to, wieczny po-
 trzebowski Eliasz!! Z mjr. Koczekaja też zrobiłeś na jakiej podstawie
 prawnej, chyba Twojej "Kurewskiej" władzy, generała. On się wszędzie tym pa-
 noszy, nie wiedział, że Kurwa go mianowała, dla tego biedak padł ofiarą
 kurewskiej tej roboty. Następna ofiara ma zostać Stopka. Golonka a może
 Kolanko, do woli Panie Kurwa! Zrób z niego marszałka dla odmiany w urojo-
 ny, Twoim "Państwie" Burdelo---Kurewskostanie" jako wierną służbę, rewodowy
 plutonowy artylerji i instruktor, kwalifikacje locz na ten stopień posiada.
 Ginszaje! Ciekawi mnie, na jakie zjazdy i hulanki bywa Eliasz u Stopka
 vel. Kolanki?? No "Jawohl"! Kruk, Krukowi vel Kurwa Kurwie lba nie urwie!
 Śmieszne ale już broda ma. Jeden ma za życia pomnik imponujący!!!
 Grudsy dają xkarkę wykarkę i zapomogi śbrakom-miejskim, jak sam was on
 obgaduje po gospodarzach i w mieście. A teraz do sąna to jest Pieczęci
 Panie bezwzględny Janie.

Jest przecież Twoim dzieckiem - Twoim wynalaskiem! Tyś treść z napisem własnoręcznym (mama własnoręczna przez Ciebie Panie poczynione szkodę i poprawki, tych "nieistniejących" pieczęci. Może nie uznasz własnego pisma Elissu? U wariatów i kurw jest do możliwe ale nie wobec prokuratorów władz Panie "pokątny prawniku". Chciałeś je wyłudzić nawet wobec świadków odeszłych a że ich nie wydałem Tobie urządziłeś intrygę i Kazirotwo znów własne dziecko (dzieło) chcesz soważyć. Są istniejące jako historyczny fakt i nic nie poradzisz. Ty możesz się ich zaprzeć ale nawet ^{Tobie} postronni świadkowie jak i Twój "specjalny" również dawniej nieznany, Janicki, że błagałeś i przez niego, Malinowskiego i innych o wydanie Tobie ich. Po stanowczej mojej odmowie "popatwiał się Elisszaki a kąt wściekłości nie podał "Złapał Tatar Tatarzyna a Tatarzyn za łeb trzyma. Znaję Ciebie a nawet ułożono na cześć Twoją w Poznaniu piosenkę (Melodi Marszu) Proszę P.O.O.N. - O.U.L.-owcy- i ich rodziny Panie - Panie uchron nas od tej bezwzględnej Gadsiny- Proszę Centralę, skrzywdzone rodziny i P.C.R.-y może uchron nas od wścieklej tej bezwzględnej Cholery. Co umiesz pokazałeś p.p. Jankowski Michalskim w liście "Mein Liebes Madel" którym donosicielstwem do U.B. groziłeś mając zamiar wypłacać się im za trudności i stracona na Ciebie forse jeszcze ich z mieszkania przegonić chciałeś.

Przegonili Ciebie bezwzględny Janie. Teraz znów stak, chejże na Fonia. Jedyne który ma na prawdę Ciebie w D....!!!! poważaniu, Fałszywy proroka Elissu.

29
Moj Karheeny Fousin!

Naravnice dajer maai v sobis -
Doyrnice adrovnice nis, ze ar
pod Karheeny puzdromat - no
ale fondur - woy, tho za bleben.

Moj Karheeny co eis ar lam po-
siosta - ja myslatem, ze hau-
dlujen gebies na, brikiem rachi.
q tu atwoodur ma wshodris!
no ale to jur faki mas lus -

Polatnia jeli u nimis byia - zdaje nis
troje sestra - dario dricem nis
od niej to jester uzdukiem -
ale mo miodricem gebie - Cis kaw
nimie, co byia poudem ies ar
tam nis dofat - poveris generat
ei tam se agrogat co? Aproppo
generata - moie przy ty okary go
pt moim imie umi pzepror. n, bo
nie podbriskam atem umi jener
za puzriadorenie ktost mi weg
ores przystat - no, zdaje nis
ze zwizkem z tyem miat wydatki

letim... ja skazowazany bytam nie.
 gulowal. a dotychczas zroszycem tego.
 Moj Karhany. ja przez dluzszy czas
 bytem w Szwecji i z tam do
 niego pisalem - list ten jednak
 po 2 tygodniach wrócił nieodro-
 czony - przypuszczam ze adres
 był nie właściwy - ożywi się
 nie ten obyczaj - przeproszę go
 więc pragnę, a ja przy najbliższej
 okazji do niego napiszę - Byłam
 w moim Karhany jako u niego i w parady
 Hoi tak Karhany z Karhany jako -
 taku nie wiecie i nie pokażcie.
 Oży i nam znowu dobrze będzie?
 Inna siostra co jeszcze pozostaje? a
 co dalej będzie - jak i to się okazuje?
 Jest wiele to i tobie nie tak nie wiecie
 jak powiem - więc ja nie wiem może
 że my tutaj już nie potrzebujemy - Ale
 z drugiej strony to uważam, że należy
 być dłużej pisać jak się tylko da. Tyłam
 nie zapomniałem i jak będzie w Warszawie
 zawiązać do siebie - postaram się
 więc i skisnąć ci tam być to będzie
 Postaram się również być w Warszawie
 i robić na siebie, ale iamy nie wiem
 nie wiem - postaram się również do
 Stanisławskiego

przy moim...
 dla...

[Signature]

31 -

Poznań, 25/1. 1947.

Mojemu kolegę

Zobowiązany się bardzo, gdy list
wasz otrzymałem. Loprodat wiadomości
swoje nie chciałem, że tuś coś do
mnie pisał. No ale przystawie mi
wi i o góra z góra oś tuś rejdzie
ale ostawick z ostawickiem to mo
linie. Jack Kalwick to inżynier
wypaten tylko pośrednia Ajjina
nie. Moje Markiewicz - na iżżenie
przesyłać nam pośrednictwem
wypisaniem w miarę jak było mo
linie - uwagażcie sobie załatwić.
Kłopotliwie. Jack iżżenie ten
przewodnik? co uwagażcie przewodnik?
A ratina sama gdzie obecnie prze
bywa - czy w Warszawie z robrina mi
Kacie? Dzielni nam bardzo za
podporuczenia dla mnie jak idła
mojej rodziny i ile na wrażeń tam
i wanej rodzinie - No to sam
inni nasi darsni wazami pr
rubi się - wy widziecie wgląd

apolykacie nas z nim
listu wyrozumialem, to sie
wsis - wiez i rycie prawu
co? Prawny was przy
pisacie znowi paros
Rozjessore driskupie as

Seiskaino
Sawwin

P.S. Przy tej okazji str
otaw dla p. b. m. i. e. k.
prony wie longory

Kwatera Główna Konstytucyjnego
Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych.
na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.

W polu dnia 30. lipca 1943r.

Na mocy uchwały powziętej w dniu 30.7.1943r. przez Polską Narodową Radę Stanu jako Konstytucyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polski z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej kapral Majewski Mieczysław, ur. 11.8.1923r. konspiracyjnie zwany ps. "Sprytny" czynny już od 1940r, w służbie łączności w grupie dywersyjnej mjr. Witczaka, za nadzwyczajne zasługi wobec Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej zbrojnej walce z okupantem niemieckim, przy czym był za swoją działalność przez Gestapo aresztowany oraz poniósł ciężkie obrażenia ciała /kontuzję kręgosłupa/ został w dniu dzisiejszym zgodnie z przepisami DZUB R.P. Nr.37 z dnia 11.8.1920r. poz. 572 Krzyżem Walecznych odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w. z.

/-/ Orzekł

generał brygady i szef sztabu
Głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go Władzom Wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniecki

generał brygady i były szef sztabu
głównego P.O.O.N.

D u p l i k a t

35

Kwatera Główna Konstytucyjnego
Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.

W polu dnia 30. lipca 1943r.

Na mocy uchwały powziętej w dniu 30.7.1943r. przez Polską Narodową Radę Stanu jako Konstytucyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polski z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej kapral Majewski Mieczysław, ur. 11.3.1928r. konspiracyjnie zwany ps. "Sprytny" czynny już od 1940r. w służbie łączności w grupie dywersyjnej mjr. Witeczaka za nadzwyczajne zasługi wobec Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej zbrojnej walce z okupantem niemieckim, przy czym był za swoją działalność przez Gestapo aresztowany oraz poniósł ciężkie obrażenia ciała /kontuzje kręgosłupa/ - został w dniu dzisiejszym zgodnie z przepisami Dz.Ust.R.P. Nr.37 z dnia 11.3.1920r. poz.572 Krzyżem Walecznych odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

W. z.

/-/ Orzeł

generał brygady i szef sztabu
głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go
Władzom Wojskowym.

1-1 Alfons Władysław Piniński
generał brygady i były szef sztabu
głównego P.O.O.N.

Numer 742 repertorium notarialnego na rok 1950.

Ja, pełniący obowiązki notariusza Czesław Leszczyński, mający swe miejsce urzędowania w Poznaniu a kancelarie przy ulicy Międzyńskiego 8 poświadczam, że zamieszczony powyżej podpis położony został w mojej

obecności

obecności własnoręcznie przez znanego mi osobiście Alfonsa Władysława Pinieckiego zamieszkałego w Poznaniu przy ulicy Dąbrowskiego 34.

Opłaty skarbowej od niniejszego zaświadczenia nie pobrano.

Poznań, dnia 3 (trzeciego) kwietnia roku 1950 (tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego)

L.S. /-/ Czesław Leszczyński

p.o. notariusza

Duplikat

37

Kwatera Główna Konstytucyjnego
Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.

W polu, dnia 27 stycznia 1943r.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 27 stycznia 1943r. przez
Polską Narodową Radę Stanu jako Konstytucyjnego Zjazdu
Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polski z ramie-
nia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej porucznik
Majewski Antoni ur. dnia 2.5.1895r. kom. iracyjnie zwany
ps. " Józek ", dowódca kompanii łączności odznaczony przez
Krzyżem Walecznych i Brązowym Krzyżem Zasługi za nadzwyczaj-
ne zasługi dla polskiej i narodu polskiego, a bezstannej
wojny zbrojnej i politycznej przeciw państwu i niemieckemu
zostaw w dniu 11.11.1939r. awansowany do stopnia oraz zgo-
dnie z rozkazami D. Jst. R. P. nr 52 z dnia 23.6.1923r.
poz. 58 złotym Krzyżem Zasługi i odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

W. z.

Orzeł
Orzeł

generał brygady i szef sztabu
Głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się z celu przedstawienia go
Władzom Wojskowym

Alfons Władysław Piniecki
-/- Alfons Władysław Piniecki

generał brygady i były szef sztabu
głównego P.O.O.N.

Numer

Numer 743 repertorium notarialnego na rok 1950.

Ja, pełniący obowiązki notariusza Czesław Leszczyński, mający swe miejsce urzędowania w Poznaniu a kancelarię przy ulicy Mielżyńskiego 8 poświadczam, że zamieszczony na poprzedniej stronie podpis położony został w mojej obecności własnoręcznie przez znanego mi osobiście Alfonsa Władysława Pinięckiego zamieszkałego w Poznaniu przy ulicy Dąbrowskiego 34.

Opłaty skarbowej od niniejszego zaświadczenia nie pobrano.

Poznań, dnia 3 (trzeciego) kwietnia roku 1950
(Czysiąc dziewięćset pięćdziesiątego)

L.S. -/ Czesław Leszczyński

p.o. notariusza

Pan podchorąży „ Czarny”

w polu

Mianuje Pana po ukończonym drugim Kursie Szkoły Oficerskiej
Łączności Kapralem podchorążym. Funkcyjnie pozostaje Pan nadal
do dyspozycji Sztabu Głównego.

Równocześnie za położone zasługi w pracy podziemnej Armii Krajowej
nadaje Panu Srebrny Krzyż Zasługi.

Za Naczelnego Wodza
Szef Sztabu Głównego

Elimer Wł.
(-) Elimer Władysław
gen. dyw.

KWATERA GŁÓWNA
NACZELNEGO WODZA NA KRAJ
POLSKIEJ ORGANIZACJI OBRONY NARODOWEJ

40

P a n   " W A L E R O W S K I 2
M a j o r
w   p e l u

Mianuje Pana z dniem dzisiejszym Podpułkownikiem
P.O.O.N. z jednoczesnym przydziałem na stanowisko Kwatermistrza
IV Korpusu, która to funkcje obejmie Pan natychmiast.

Za nadzwyczajne zasługi położone w Armii podziemnej
A.K. i P.O.O.N. odznaczam Pana:

Orderem Wirtuti Militari V klasy
Złotym Krzyżem Zasługi i
Krzyżem Partyzanckim III klasy.

W polu dnia 23 kwietnia 1943r.

Szef Sztabu Generalnego

Elimer
(ELIMER WLADYSLAW)
General Dywizji

Naczelnny Wódz

Barski
(B A R S K I 9)
General Dywizji

Z A S W I A D C Z E N I E

Plutonowy służby łączności Mieczysław Majewski pseudonim " Sprytny " został na podstawie ukończonego sześćo miesięcznego kursu szkoły podoficerskiej P.O.O.N. z wynikiem dodatnim mianowany sierżantem służby łączności z przydziałem do sztabu głównego P.O.O.N.

Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

Elimer

Wł. Elimer generał dywizji.

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ
 P.O.O.N.

Do Pana *Majora Bertyńskiego Walentego*
 .....
 w polu

Mianuję Pana *Podpułkownika* ..... i przydzielam
 na stanowisko *dr. Putku w V* ..... Korpusie. Funkcję swoją
 obejmie Pan natychmiast.

Równocześnie za położone dla Kraju zasługi w pracy
 podziemnej Armii Krajowej i P.O.O.N. nadaję Panu *Noty Knyż*
Zasługi i Knyż Partyzancki III. kl. .....

Szef Sztabu Głównego
Wł. Elimer
 (-) Elimer Władysław
 gen. dyw.

Naczelnny Wódz
J. Basiński
 generał dywizji

Pan podchorąży „Wojtek ”

w p o l u

Mianuję Pana po ukończonym drugim Kursie Szkoły Oficerskiej Łączności Kapralem podchorążym.

Funkcyjnie pozostaje Pan nadal do dyspozycji Sztabu Głównego.

Równocześnie za położone zasługi w pracy podziemnej

Armii Krajowej nadaje Panu Srebrny Krzyż Zasługi.

Za Naczelnego Wodza
Szef Sztabu Głównego

Elmer Władysław

(-) Elmer Władysław
gen. dyw.

44

Z a ś w i a d c z e n i e .

Zaświadczam, że Ob.gen.bryg. Alfons Władysław Piniński ur.29.V.1895r. konspiracyjnie zwany "Orzeł" był szef sztabu Głównego i członek Rady - Stanu Rządu Konspiracyjnego na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej za czynny udział w walce zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu w latach 1939-1945, otrzymał prócz innych odznaczeń i order Virtuti - Militari IV-tej klasy i III-ciej klasy.-

Order Virtuti IV-tej klasy został mu nadany w marcu 1941r. a order - Virtuti - Militari III-ciej klasy w marcu 1943r. uchwałą Rady Państwa Rządu Konspiracyjnego na Kraj na wniosek Naczelnego Wodza Polskich Konspiracyjnych Sił Zbrojnych - Polskiej Organizacji Obrony Narodowej.-

Stwierdzam powyższe, na podstawie, iż w-tym okresie jako Główny Kwatermistrz II.Korpusu Polskiej Organizacji Obrony Narodowej byłem obecny przy uchwale Rady Państwa Rządu Konspiracyjnego na Kraj.-

Państwowe Biuro Notarialne
w Gostyniu
ul. Sądowa Nr 1

Repertorium A.Nr. 931/58

Stanisław Wiatr
/-/ Stanisław Wiatr Płk.P.O.O. były Główny Kwatermistrz II.Korpusu P.O.O.N.-konspiracyjnie zwany pod ps."Grem".
zam.Gostyń ul.Parkowa nr.15.

Dnia dwudziestego szóstego lipca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego ósmego roku (26.VII.1958 r.). Państwowe Biuro Notarialne w Gostyniu poświadczają, że podpis powyższy położony został własnoręcznie w obecności niżej podpisanego notariusza przez Stanisława Wiatra, zamieszkałego w Gostyniu przy ulicy Parkowej Nr.15, którego tożsamość notariusz ustalił na podstawie dowodu osobistego HC-Nr.223904.-

Tytułem opłat pobrano: skarbowej 10,-zł.(\$ 10 tab.) i notarialnej 10,-zł.(\$21 rozp.).-

Michał Kozownicki
Michał Kozownicki
Notariusz

KWATERA GŁOWNA DYKTATORA KONSTITUCYJNEGO I NACZELNEGO
 WODZA POLSKICH SIŁ ZBROJNYCH (ARMII KONSPIRACYJNEJ)
 NA KRAJ Z RAMIENIA POLSKIEJ ORGANIZACJI OBRONY NARODU
 WEJ R.P. OD 6.9.1942 R. WIELKIEJ RZECZPOSPOLITEJ POLSKI!

W polu, dnia 11 marca 1943 r.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 11 marca 1943 roku przez Pol-
 ską Radę Stanu, jako konspiracyjnego Rządu Polskiego na kraj
 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej, z ramienia Polskiej Organizacji
 Narodowej (przedwojennej Chładcji), RYMARZ Józef, ur. 24 stycznia 1894
 roku, konspiracyjnie zwany "Kruk" kapitan Wojsk Polskich w 1939 roku
 kapitan Armii Krajowej w czasie okupacji niemieckiej i równocześnie
 kapitan P.O.O.N. oraz oficer do specjalnych zleceń, kawaler orderu
 Virtuti Militari V kl. Krzyża Walecznych 4-ro krotnie, Krzyża Niepod-
 ległości, Złotego Krzyża Zasługi, Srebrnego Krzyża Zasługi i innych, za
 zwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego, w bezustannej walce
 zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu, został w dniu dzisiejszym
 na m a j o r a awansowany.

ZA POLSKĄ NARODOWĄ RADĘ STANU:

SZEF SZTABU GŁOWNEGO

DYKTATOR KONSTITUCYJNY

(Or z e l)

(Jan Bezwzględny)

General Brygady

General Broni i Naczelnny
 Wódz Polskich Sił Zbroj-
 nych P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia przez
 majora Rymarza Józefa Władzom Wojskowym.

(Alfons Władysław Piniński)

(Marcin Stanisławski)

Poznań, Ul. Dąbrowskiego Nr. 34.

Poznań, Ul. Szczanińskiej Nr. 5

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

W polu , dnia 27 stycznia 1943 roku .

Na mocy uchwały , powziętej w dniu 27 stycznia 1943 przez
Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu Polskiego
na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej - podporucznik Józef
Ziembla ur.10.3.1901 , dowódca kompanii w Krakowie i okolicy -
z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej odznaczony
srebrnym Krzyżem Zasługi za nadzwyczajną Zasługi dla Państwa
i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko oku-
pantowi niemieckiemu , został w dniu dzisiejszym , zgodnie z prze-
pisami Dz.Ust.R.P.Nr 87 z dnia 13.9.1920 poz.572 Krzyżem Walecz-
nych odznaczony .

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w z. O r z e z

generał brygady i szef sztabu
głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedłożenia
go Władzom Wojskowym .

Alfons Władysław Piniecki
(-) Alfons Władysław Piniecki

generał brygady i były szef sztabu
głównego P.O.O.N.

Duplikat.

48

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polski.

W polu dnia 27. stycznia 1943. roku

Na mocy uchwały powziętej w dniu 27 stycznia 1943 przez
Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu
Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z
ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej podporucznik
Adamski Edward ur dnia 3.10. 1911. oficer łącznikowy na
ziemie Wielkopolskie z ramienia Polskiej Organizacji Obrony
Narodowej odznaczony srebrnym Krzyżem Zasługi za nadzwyczajne
zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej walce
zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu, został w dniu
dzisiejszym, zgodnie z przepisami Dz. Ust. R.P. Nr. 87 z dnia
13.9.1920. poz. 572. Krzyżem Walecznych odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

W. z. *Onet*
-- Orzeł
generał brygady i szef sztabu głównego P.O.N.

Nieniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go
Władzom Wojskowym.

Alfons Władysław Piniecki
- Alfons Władysław Piniecki
generał brygady i były szef
sztabu głównego.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
Armii Kodyfikacyjnej na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R. P.
od 6. 9. 1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

Na pole dnia 27. stycznia 1943 roku
na mocy uchwały, pominętej z dnia 27 stycznia
1943 przez Polską Narodową Radę Stanu jako
Konspiracyjnego Rządu Polskiego na Kraj
Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej
potwierdził Adamski Antoni ur. dnia
3. 10. 1911, oficer rezerwy na
ziemi Wielkopolskiej z ramienia Polskiej
Organizacji Obrony Narodowej odznaczony
srebrnym Krzyżem Zasługi za nadzwyczaj-
ne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego
w boju z Niemcami i wojskami przeciwnymi
okupantowi niemieckiemu, został
z dnia dzisiejszym, zgodnie z przepisami
Ar. 12. Ust. R. P. Nr. 87 z dnia 13. 9. 1920 por.
572, Krzyżem Walecznych odznaczony

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P. O. O. N.

nr. 2 Orzec

H/ Orzec

1-1. Afonir Widy ias Pimnack;
g enent bygedy; byty ref
ntabu gioruogo.

Duplikat

51

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R. P.,
od 6. 9. 1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

W polu, dnia 27 stycznia 1943 roku

Na mocy uchwały, porządnej w dniu 27 stycznia
1943 przez Polską Narodową Radę Stałą jako konspiracyj-
nego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej
Polskiej z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej,
Morgy Antoni Adamowski ur. 1. 6. 1903, przydzielony do
grupy operacyjnej na okolicy Poznania jako zastępca
 dowódcy tej grupy, konspiracyjnie zwany "Kawisza" x
odsunięty z obywatelstwa, z przyczyn, że nadwysoko-
restugii dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannym
zbrojnym przeciwko okupantowi niemieckiemu, a od
dnia dostojnym, zgodnie z przepisami Dz. Ust. R. v
Nr. 87 z dnia 13. 9. 1920 par. 572, Karycym Valerijem
odsunięty.

Za Polską Narodową Radę Stałą
i Naczelnego Wodza P. O. O. N.

N. 2.

Orest

generał brygady i szef sztabu głów-
nego P. O. O. N.

Niniejszy duplikat wystawia się o celu przedłożenia
go Władzom Wojskowym.

Mfous Władysław Pińiecki

1-1 Mfous Władysław Pińiecki

generał brygady i były szef sztabu głów-
nego P. O. O. N.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej.

W polu, dnia 27. stycznia 1943r.

Na mocy uchwały powziętej w dniu 27. stycznia 1943r. przez Polską
Narodową Radę Stanu jako Konspiracyjnego Rządu Polskiego na Kraj
Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej Organiza-
cji Obrony Narodowej Kapitan Dr. Marja Gładysz ur. dnia 3.8.1906r.
ps. "Jutrzenka" czynna w służbie sanitarnej i zarazem jako oficer
łącznikowy na terenie pow. Rzeszowskiego i Podkarpacia, z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej odznaczona Złotym Krzyżem
Zasługi za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego
w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu,
została w dniu dzisiejszym, zgodnie z przepisami Dz. Ust. R.P. Nr. 87
z dnia 13.9.1920 poz. 572. Krzyżem Walecznych odznaczona. -

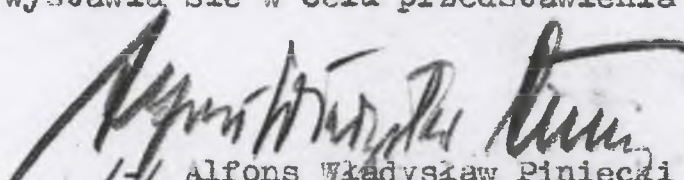
Za Polska Narodowa Rada Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

W. Z.

/-/ Orzeł

generał brygady i szef sztabu -
Głównego POON.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go Władze
Wojskowej.

Alfons Władysław Piniecki
generał brygady i były szef sztabu Głównego P.O.
- O.N.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej.

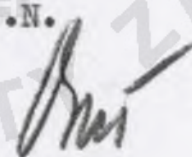

W polu, dnia 27. stycznia 1943r.

Na mocy uchwały powziętej w dniu 27. stycznia 1943r. przez Polską
Narodową Radę Stanu jako Konspiracyjnego Rządu Polskiego na -
Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej -
Organizacji Obrony Narodowej, Kapitan dentystka Kurosinska --
Wiatrowa Janina ps. "Swit" ur. dnia 26.5.1895r. pełniąc służbę jako
Instruktorka działu Sanitarnego i zarazem jako oficer łącznikowy
z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej, odznaczona --
Złotym Krzyżem Zasługi za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Na-
rodu Polskiego przy wykrywaniu i terpieniu konfidentów, za co spe-
cjalnie ścigana była przez niemiecką tajną służbę " Gestapo ", -
w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu,
została w dniu dzisiejszym z godnie z przepisami Dz. Ust. Nr. 87.-
z dnia 13.9.1920 poz. 572. Krzyżem Walecznych odznaczona.-

Za Polska Narodowa Rada Stanu ;
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w.z.

/-/ Orzeł

generał brygady i szef sztabu Głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go Władzom
Wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniecki

generał brygady i były szef sztabu Głównego P.O.O.N.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armji Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej.

W polu, dnia 11. marca 1943r.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 11. marca 1943r. przez Polska
Narodowa Rade Stanu jako Konspiracyjnego Rządu Polskiego na
Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej -
Organizacji Obrony Narodowej, podpułkownik Rudolf Jaworowski,
ur. 23.10.1888r., konspiracyjnie zwany "Rudek" zastępca Dowódcy
Korpusu P.O.O.N., odznaczony orderami : Virtuti Militari IV -ej
klasy, Odrodzenia Polski (Polonia Restituta) V-tej klasy, ----
Krzyżem Walecznych, i Złotym Krzyżem Zasługi, za nadzwyczajne za-
sługi dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbroj-
nej przeciwko okupantowi niemieckiemu, został w dniu dzisiejszy
na pułkownika awansowany.

Za Polska Narodowa Rade Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w.z.

/-/ Orzeł

generał brygady i szef sztabu Głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go Władzom
Wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniński

generał brygady i były szef sztabu Głównego .

- P.O.O.N. ----

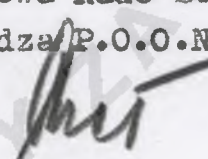
Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armji Konspiracyjnej) na Kraj z Ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942r. Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej.

W polu, dnia 11. marca 1943r.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 11. marca 1943r. przez Polska
Narodowa Rade Stanu jako konspiracyjnego Rządu Polskiego na -
Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej --
Organizacji Obrony Narodowej, podpułkownik Stanisław Wiatr, ur.--
20.12.1890r., konspiracyjnie zwany "Grom" kwatermistrz Główny -
II-go Korpusu P.O.O.N., odznaczony orderami : Virtuti Militari-
IV-ej klasy, Odznaczenia Polski (Polonia Restituta) V-ej klasy,
Krzyżem Walecznych, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, za nadzw-
yczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej --
walce zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu, został w dniu
dzisiejszym na pułkownika awansowany.--

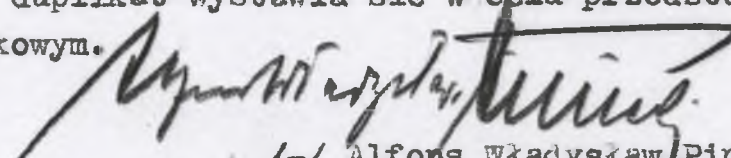
Za Polska Narodowa Rade Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w.z.

/-/ Orzeł

generał brygady i szef sztabu Głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go wia-
dzom wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniński
generał brygady i były szef sztabu Głównego --
--P.O.O.N.

Wzrostek Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polscy i Lit Lwojny
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6. 9. 1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

W polu, dnia 6 lipca 1943 roku

Na mocy uchwały powyższej z dnia 6. 7. 1943 przez
Polską Narodową Radę Stanu i Konspiracyjny
Rząd Polski na Kraj, Kapitan Marian Janicki s.
Władysław nr 9. 4. 1891, Konspiracyjnie zwany
Janek, odznaczony jest orderami wojskowymi:
Kryżem Walecznych, Kryżem Partyzanckim
P.O.O.N. III kl., Medalem i Srebrnym Kryżem
Zastępy za udzielenie Zastępy dla Państwa
i Narodu Polskiego w beruskiej walce zbrojnej
przeciw okupacji niemieckiej, został w dniu
driniejnym orderem Odrodzenia Polski (Polonia
Restituta) I kl. zgodnie z przepisami Te. Ust. R.P. Nr 24
z dnia 15. 3. 1921 poz 137. odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

nr 2. Onet

1. Onet
generał brygady i zastępca głównego J.O.O.N.

Niniejszy duplikat jest dowodem na celu przedstawienia
go Władysławowi Wajsbury

Władysław Janicki

Władysław Janicki

1. Władysław Janicki

Władysław Janicki i były zastępca głównego
P.O.O.N.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armji Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej.

W polu, dnia 27. stycznia 1943r.

Na mocy uchwały powziętej w dniu 27. stycznia 1943 przez Polską
Narodową Radę Stanu jako Konspiracyjnego Rządu Polskiego na
Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej
Organizacji Obrony Narodowej st. sierżant Łysiak Tadeusz ps. -
"Kobza" dowódca plutonu specjalnego w Brodach z ramienia Polskiej
Organizacji Obrony Narodowej odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi
-gi za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego -
w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu
został w dniu dzisiejszym zgodnie z przepisami Dz. Ust. Nr. 87.-
z dnia 13.9.1920r. poz. 572. Krzyżem Walecznych odznaczony.-

Za Polska Narodową Radę Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w.z.

/-/ Orzeł

generał brygady i szef sztabu Głównego
-go P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go
Władzom Wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniński

generał brygady i były szef sztabu Głównego P.O.O.N.

21 Now. Paweł W. Jankowski 19. p. p. II, bat. Brody.
od 1942 roku do ea plut. P.O. O. N. Brody - 58
do maja 1943.

A.K. i B.Ch.
od 1.1. 1944. do ea plut. batalionu Winiłowicza
Kowamiża. w. k. pow. Michów
do ea szkoły podchorążych i. wym. jednostki
od lutego 1944. do 15 grudnia 1944
wreszcie do szkoły podchorążych, która
funkcyjnie epierze lokata. z prawem
awansu jako primum na szczebla podchorążego
zwagi na okoliczności wojenne miażdżące
ukazania szkoły, mi. szczebla i awansu
mi. szczebla A.K. i B.Ch. w. k. pow. Michów
Brosko Nowe. Michów Pimów. jako instruktor
oddziałów dywersyjnych i obchodzenia
s. z materiałami wybuchowymi. Mi. szczebla
od tego czasu bezpośrednio w. k. pow. Michów
Michów i pow. Michowski i innych -
pseudo moje za cały czas w. k. pow. Michów
było "Kobza".

Duplikat.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Rekonwójcyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6. 9. 1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

4 pole, dnia 27. stycznia 1943 roku

Na mocy ukwały, porządek dnia 27. stycznia
1943 r. przez Polską Narodową Radę Stanu jako konspi-
racyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospo-
litej Polskiej z ramienia Polskiej Organizacji Obrony
Narodowej - Konstanty Fiodorow nr. 29. VII. 1882, za
nadzwyczajne zasługi dla Państwa ~~Polskiego~~ i
Narodu Polskiego w bluznianej walce zbrojnej
przeciwko okupantom niemieckim oraz dostarczenie
cennych informacji dla wywiadu Sztabu Głównemu,
dotyczących osób działających na szkodę Państwa
i Narodu Polskiego, rozkaz o dniu dzisiejszym
zgodnie z przepisami Dz. Ust. R.P. Nr. 62 z dnia 23. 6.
1923 poz. 158 Działu Kryminalnego Zarządzenia o ściganiu.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

4.2.

1-1 Onet
generał brygady i szef sztabu Głównego P.O.O.N.

1-1 Północni Działacze i szef sztabu
generał brygady i szef sztabu Głównego P.O.O.N.

Konstanty van Ameringen
 F. Wolanow 29/III 1892

Wiera, Wanda Kottolm
 15/IV 1911 (Kuziarc)

Wroclaw

W. Putusiewicz 3/8

1951
 1951

61

ODPIS

D u p l i k a t

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego i Naczelnego
Wodza na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej.

W polu dnia 27 stycznia 1943 roku.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 6.7.1943 roku przez
Polską Narodową Radę Stanu i Konspiracyjny Rząd Polski
na Kraj, porucznik Wyczałek Bronisław ur.30.VII.1913 ps.
"Długi" odznaczony już Srebrnym Krzyżem Zasługi za nadzwyczaj-
ne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej wal-
ce przeciw okupantowi niemieckiemu, został w dniu dzisiej-
szym zgodnie z przepisami Dz.Ust.R.P.Nr.87 - z dnia 13.9.
1920 poz. 572 Krzyżem Walecznych odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w z. Orzeł

/ Orzeł /

* generał brygady i szef sztabu głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go
Władzom Wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniecki

/ Alfons Władysław Piniecki /

generał brygady i były szef sztabu głównego
P.O.O.N.

Kwatera Główna Dyktatora Kwatery Lądowej
i Naczelnego Wodza na Kraj Polskiej Organizacji
Obrońcy Narodowej

W dniu dnia 27 stycznia 1943 roku

Na mocy uchwały pomiejscowej z dnia 6. 7. 1943 roku
pocz. Polskiej Narodowej Rady Stałej i Kowprowacyjnej
Rząd Polskiej na Kraj, porównując Wykazek Formistów
nr. 30, dn. 1913 ps. "Stugi" otrzymanej już Srebrnym
Kryżem Zasługi za nadzwyczajne zasługi dla
Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej walce
przeciw okupantom i w nieustannym zstaniu
w dniu dzisiejszym zgotowa z przejęciem
Dr. Urz. P. 487 - z dnia 13. 9. 1920 por. 572.
Kryżem Walecznych otrzymanej.

Za Polskiej Narodowej Rady Stałej
i Naczelnego Wodza P. O. O. W.

nr. 31 Orzet

1-1 Orzet

generał brygady i naczelny Główny P. O. O. W.

Niniejszy duplikat wystawia się z celu przedstawienia
go Wódzom Wojskowym.

Alfons Władysław Piwiecki

1-1 Alfons Władysław Piwiecki
generał brygady, były naczelny Główny P. O. O. W.

BANK ZWIĄZKU SPOŁEK ZAROBKOWYCH

~~INSTYTUT GENERALNY W POZNANIU~~

ODDZIAŁY:
BYDGOSZCZ, GDYNIA, GDAŃSK, GRUZIĄDZ, KATOWICE,
KIELCE, KRAKÓW, LWÓW, ŁÓDŹ, POZNAŃ, PIOTRKÓW,
SOSNOWIEC, TORUŃ, WARSZAWA, WILNO,
RZESZÓW (Agentura Oddziału Krakowskiego)

ADRES TELEGRAFICZNY: „ZAROBKOWY“

Posen, den

~~POZNAŃ, den~~

16. September

1941

Wilhelmstrasse 26.

63

Frau

Maria P i n i e c k a ,

K r a k a u

Przy Moście Strasse Nr.1 W.12.

Unser Zeichen : 29/40.

In unserer Wechselsache gegen Sie u. Andere, wegen Zloty 40.93 - 10.B. 20/40 - übersenden wir Ihnen beiliegend - mit Hinsicht auf die völlige Begleichung unserer Forderung, sowie lt. Genehmigungsbescheid der hiesigen Devisenstelle, Sachgebiet : I.Kl.Jö vom 12. September 1941 - den Wechsel über Zloty 75.- fällig am 3. April 1939.-

Bank des Verbandes der Erwerbsgenossenschaften A. G.
(vorm. Bank Związku Spółek Zarobkowych)
Kom. Verwalter

Hochachtungsvoll
Bank des Verbandes der Erwerbsgenossenschaften A. G.
(vorm. Bank Związku Spółek Zarobkowych)

1 Anlage

Einschreiben 1

duplikat.

Pracownicy Głównego Zarządu Wojskowego
i Naczelny Wódca Polobich i 26 wojny
~~Amun Kowalski~~ na Kraj Polskiej Organi-
zacji Obrony Narodowej.

W polu dnia 27 stycznia 1943 r.

Na mocy uchwały, pomsiganej dnem 27 stycznia
1943 r. przez Polską Narodową Radę Stanu jako
Isowstytucyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej
Rzeczypospolitej Polski pod przewodnictwem Władysława Wierzbickiego
konspiracyjnie zwany "Rudy" oficer dla specjalnych
pomoczeń i dowódcą korp. dywersyjnego na terenie Wielko-
polki, Pomorza i Wojew. Łódzkiego, jowi odznaczony
Kryżem Niepodległości z Miecikiem, Kryżem Walecznych
i Krzyżem Zasługi z Miecikiem za udzielenie pomocy
dla Państwa Narodowego Polskiego a korzystaniem z
zbrojnej pomocy okupantowi niemieckiemu zostaj-
w dniu druziejszym awansowany na porucznika
ostatni z formuły z napisami dr. Wł. R. P. nr 62 z d. 23.
C. 1923 por. 58 z tym samym Kryżem Zasługi odzna-
czony

2a Polskiej Narodowej Rady Stanu

nr 2

11 Onet

Generał brygady i szef sztabu głównego P. O. W.

Niniejszym duplikat wystawia się w celu przedstawie-
nia go wiadomym osobom

Alfred

11 Alfred Władysław Piński

Generał brygady i szef sztabu głównego P. O. W.

Duplikat

65

Przewodniczący Główny Dyktator Konstytucyjny
i Naczelny Wódca na Kraj Polskiej Organizacji
Obrońcy Narodowej.

W polu dnia 27. stycznia 1943 roku

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 6.7.1943 roku
 przez Polskę Narodową Radę Stałą i konspiracyjnego
 Rządu Polski na Kraj, ~~kapitana~~ Rybaryk Józef
 nr. dnia 26. XII. 1912 r ps. „Lis 2” odrzucający jemu
 Probowym Kryzysowi zasługi za nadwyczerpanie
 zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej
 walce przeciw okupantowi niemieckiemu, został
 w dniu dzisiejszym zgodnie z przepisami Dz. Ust. R.P.
 Nr 87. - z dnia 13. 9. 1920 poz. 572. Kryzysowi Walczących
 odrzucający.

Za Polską Narodową Radę Stałą
i Naczelny Wódca P. O. O. N.

Wz. Onet
generał brygady i nief. w. t. Główny P. O. O. N.

Ministerstwo ds. Polityki i Wychowania
Wiadom. Wojskowe.

Alfons Władysław Piżwicki
generał brygady i b. nief. w. t. Główny P. O. O. N.

D u p l i k a t

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego i Naczelnego Wodza
na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej.

W polu, dnia 27 stycznia 1943 roku
Na mocy uchwały, powziętej w dniu 6.7.1943 roku przez Polską
Narodową Radę Stanu i Konspiracyjny Rząd Polski na Kraj,
kapitan Rybarczyk Józef ur.dnia 26.XII.1912 r. ps."Lis 2"
odznaczony już Srebrnym Krzyżem Zasługi za nadzwyczajne zasługi
dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej walce przeciw oku-
pantowi niemieckiemu, został w dniu dzisiejszym zgodnie z prze-
pisami Dz.Ust.R.P. Nr.87 - z dnia 13 .9.1920 poz.572 - Krzyżem
Walecznych odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w z. Orzek

generał brygady i szef sztabu głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go Wła-
dzom Wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniecki

/ Alfons Władysław Piniecki /

generał brygady i b.szef sztabu Głównego P.O.O.N.

Duplikat

Kwarta Główna Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polских Sił Zbrojnych
na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej

W polu dnia 27. stycznia 1943r

Na mocy uchwały porządowej z dnia 27. stycznia 1943
przez Polską Narodową Radę Stanu jako Konstytucyjnego
Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej pod-
porucznik Janina Łofia z d. Gaurz nr. d. 27. 4. 1891s - konspiracyjnie
członek „Abona” oficer łącznikowy i wywiadowca przy Głównym
Sztabie P.O.O.N., odznaczona jura Soborowiu Koryżcu Zasługi,
za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego
i bezustannej walce zbrojnej przeciw okupantom i nie-
miłobiciom z ostatku z dniem druziejnym odznaczona
na porucznika omr z tytułu z przepisami Dz. Urz. R. P. nr
62 z 23. 6. 1923 poz 58 z tytułu Koryżcu Zasługi
odznaczona

Za Polską Narodową Radę Stanu

nr 2.

Orzec.

1-1 Orzec

generał brygady i dyktarz sztabu głównego P.O.O.N.

Niniejszy dokument wystawiono w celu przedstawięcia go
starostom Wojakowym

Alfons Władysław Piszczki

1-1 Alfons Władysław Piszczki
generał brygady i dyktarz sztabu głównego P.O.O.N.

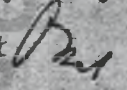

**Kwatera Główna Konstytucyjnego
Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
na Kraj Polskiej Organizacji Obrony Narodowej**

W polu dnia 27 stycznia 1943 r.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 27 stycznia 1943 przez Polską Narodową Radę Stanu jako Konstytucyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polski podporucznik Janicka Zofia z d.Ganz ur.d.27.4.1891 r. - konspiracyjnie zwana „Mewa” oficer łącznik i wywiadu przy Głównym Sztabie P.O.O.N., odznaczona już Srebrnym Krzyżem Zasługi za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciw okupantowi niemieckiemu została w dniu dzisiejszym awansowana na porucznika oraz zgodnie z przepisami Dz.Ust.R.P.nr.62 z dn. 23.6.1923 poz.58 Złotym Krzyżem Zasługi odznaczona .

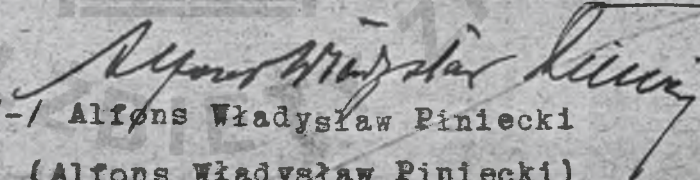
za Polską Narodową Radę Stanu

w z. /-/ Orzeł

(Orzeł)

generał brygady i szef sztabu głównego P.O.O.N.

Niniejszy dokument wystawia się w celu przedstawienia władzom wojskowym.

/-/ Alfons Władysław Piniecki

(Alfons Władysław Piniecki)
generał brygady i były szef sztabu głównego P.O.O.N.

Numer 265 repertorium notarialnego na rok 1950.

Ja, pełniący obowiązki notariusza Czesław Leszczyński, mający swe miejsce urzędowania w Poznaniu poświadczam, że zamieszczony powyżej podpis położony został w mojej obecności, w kancelarii mej przy ulicy Mielżyńskiego 9,

własnoręcznie

właśnie przez znanego mi osobiście Alfonsa
Władysława Pinięckiego zamieszkałego w Poznaniu
przy ulicy Dąbrowskiego 34.

Opłaty skarbowej nie pobrano.

Poznań, dnia 13 (trzynastego) lutego roku 1950
(tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego)

L.S. /-/ Czesław Leszczyński

p.o. notariusza

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ

P.O.O.N.

71
W polu, dnia 11. sierpnia 1943 r.

Na mocy uchwały powziętej w dniu 11. 8. 1943 r.
przez Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu
Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej plutonowy Sprytny
łącznik grupy dywersyjnej mjr. "Juliusza" za wybitne zasługi
wobec Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej
przeciwko okupantowi niemieckiemu, w której wykazał nadzwyczajną
odwagę i męstwo został w dniu dzisiejszym zgodnie z przepisami
Dz. Ust. R.P. Nr. 33 z dnia 25. 3. 1933 r. poz. 285.
Wojskowym Orderem Wojennym Virtuti Militari V klasy odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

(-) Orzeł
generał brygady

72

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ
P.O.O.N.

W polu, dnia 30. lipca 1943 r.

Na mocy uchwały z dnia 30. lipca 1943 r. przez Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej kapral Sprytny czynny już od 1940 r. w służbie łączności w grupie dywersyjnej mjr. "Juliusza" za nadzwyczajne zasługi wobec Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej zbrojnej walce z okupantem niemieckim, przy czym był za swoją działalność przez Gestapo aresztowany oraz poniósł ciężkie obrażenia ciała /kontuzję kręgosłupa/ - został w dniu dzisiejszym zgodnie z przepisami Dz. Ust. R.P. Nr. 87 z dnia 11.8. 1920r. poz. 572 Krzyżem Walecznych odznaczony.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.
Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

(-) Orzeł
generał brygady

W polu dnia II marca 1943.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu II marca 1943 roku przez Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej, podpułkownik Włodzimierz Jankowski ur. 18.8.1894.r. konspiracyjnie zwany "Włodek" Dowódca Okręgu Korpusu konspiracyjnych Sił Zbrojnych P.O.O.N. kawaler orderów: Virtuti Militari IV klasy, Virtuti Militari V klasy, Odrodzenia Polski III klasy (Polonia Restituta), Krzyża Niepodległości, Krzyża Zasługi złotego i srebrnego, Krzyża Walecznych 3krotnie, i innych, za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu, został w dniu dzisiejszym na pułkownika awansowany.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wódza P.O.O.N.

w.z.

" Orzeł "

Generał brygady i Szef Sztabu Głównego
P.O.O.N.

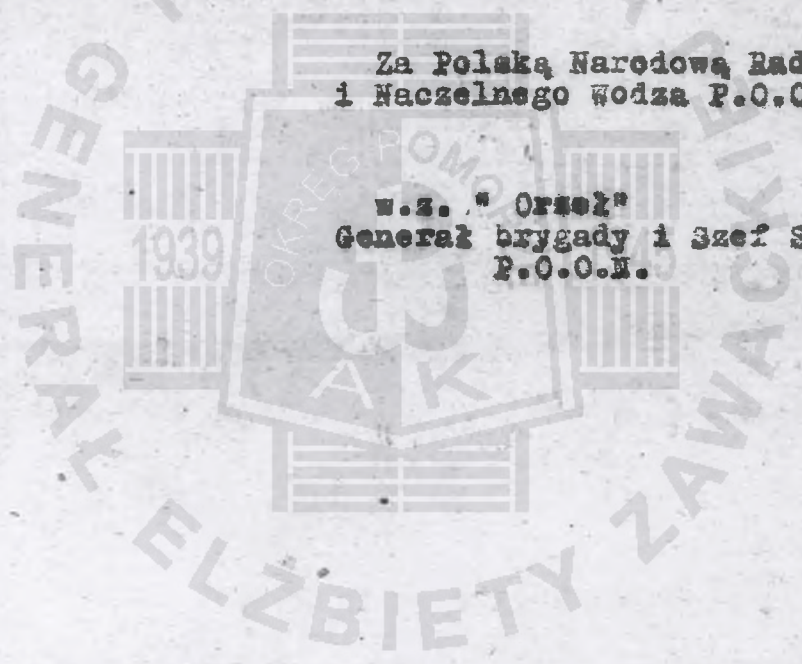
74

W polu dn.27.stycznia 1943.

Na mocy uchwały podjętej w dn. 27.stycznia 1943.przez Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej, k a p i t a n Stefanja J a n k o w s k a ur.dn.I.I.1919 r. pseudonim "B r y s k a w i c a" czynna w służbie jako oficer łącznikowy na teren D.O.K. Lwow, z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Narodowej odznaczona Złotym Krzyżem zasługi, za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego, przeciwko okupantowi niemieckiemu, została w dniu dzisiejszym zgodnie z przepisami Dz.Ust.87, z dnia 13.9.1920rpoz.572. **K r z y ż e m W a l e c z n y c h** odznaczona.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w.s. " Orzeł"
Generał brygady i Szef Sztabu Głównego
P.O.O.N.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego i Naczelnego Wodza Sił Zbroj-
nych (Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia Polskiej Organizacji Ob-
rony Narodowej N.P. od 6.9. 1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

.....
W południa 27.stycznia 1943 roku.

Na mocy uchwały powziętej w dniu 27.stycznia 1943. przez Polską
Narodową Radę Stanu jako Konspiracyjnego Rządu Polskiego na
Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Polskiej Or-
ganizacji Obrony Narodowej k a p i t a n Stefania J a n k o w s-
ka nr. dnia I.I.1919.p.s.B i y s k a w i e a czynna w służbie ja-
ko oficer łącznikowy na teren D.O.K. Lwów z ramienia Polskiej Or-
ganizacji Obrony Narodowej, odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi za
nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego przeciwko o-
kupantowi niemieckiemu, została w d n i a dzisiejszym zgodnie z prze-
pisami Dz. Ust.Nr.87.z dnia 13.9.1920.poz.572.K r z y ż e m W a ś
l e c z n y c h odznaczona.

Za Polską Narodową Radę Stanu
Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w.z.

O r z e z
General Brygady i Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go Władzom
Wojskowym.

Alfons Władysław Piniecki
General Brygady i b.Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

Duplikat

Kwiera Główna Dyktatora Konspiracyjnego
i Nacelnego Wodza Polobicki Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polobickiej Organizacji Obrony Narodowej R. P.
z 6.9. 1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polobickiej

W polu, dnia 27. stycznia 1943 roku

Na mocy uchwały powziętej z dnia 27. stycznia
1943 roku przez Polską Narodową Radę Stanu jako
Konspiracyjnego Rządu Polobickiego na Teren
Wielkiej Rzeczypospolitej Polobickiej z ramienia
Polobickiej Organizacji Obrony Narodowej Mgr.
Marcela Kozak urodz. 5.7. 1913 ps. "Maryjka"
za niedowierzanie zastąpił dla Państwa i Narodu
Polobickiego w berustowaniu walce zbrojnej przeciw
okupantowi niemieckiemu ~~na~~ jako 1. gerent
szefa sztabu głównego P.O.O.N. na terenie Wielkopolski
przy czym wyraża ^{niechęć} ~~niechęć~~ przy ukryciu
się w kraju przez okupanta delegatów i 1. gerentów
na terenie Wielkopolski, zostaje z dnia
dotychczasowego egzekucji z przepisami Dz. Ust. R. P.
Nr. 62 z dnia 23. VI. 1923 poz. 158 Statutu
Kryminalnego odroczone.

z Polską Narodową Radą Stanu

"2. 11. Onet
jeżeli by było i raportem głównym

... Alfred Władysław ...
jeżeli by było i by było raportem 193

77

Kwatera Główna Naczelnego Wodza Armii Podziemnej
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej

---

w Polu

Do

Pani porucznika służby sanitarnej
Marceliny Kozak

Awansuję Panią do stopnia kapitana służby sanitarnej
i przydzielam do Szefostwa Korpusu IV. Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej.

za Naczelnego Wodza
Szef Sztabu Głównego P. O. O. N.

/-/ Elimer Władysław
gen. dyw.

Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.P.
od 6.9.1942r. Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej.

W polu, dnia 27. stycznia 1943r.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 27. stycznia 1943r. przez
Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu Polskie
-go na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia Pol
-skiej Organizacji Obrony Narodowej, kapitan Kazimierz Olszew
-ski, ur. 4.4.1894r., konspiracyjnie zwany „~~Wódz~~” zastępca kwa
-termistrza Głównego II-go Korpusu P.O.O.N., odznaczony orderami
mi : Virtuti Militari V-tej klasy, Krzyżem Walecznych i Srebr
-nym Krzyżem Zasługi, za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Na
-rodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupan
-towi niemieckiemu, został w dniu dzisiejszym na majora awanso
-wany.-

Za Polską Narodową Radę Stanu,
i Naczelnego Wodza P.O.O.N.

w.z. /-/ Orzeł
generał brygady i szef sztabu Głównego P.O.O.N.

Niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia go -
władzom wojskowym

/-/ Alfons Władysław Piniński
generał brygady i były szef sztabu Głównego -
- P.O.O.N. -

./•. verte

D u p l i k a t

79
Kwatera Główna Dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R.^o.
od 6.9.1942 Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

W polu, dnia 27 stycznia 1943 roku

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 27 stycznia 1943 przez
Polską Narodową Radę Stanu jako konspiracyjnego Rządu Pol-
skiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej - Maria Kazimiera
Garstecka ur. 16.1.1898, za nadzwyczajne zasługi dla Państwa
i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko
okupantowi niemieckiemu oraz dostarczanie cennych informacji
dla wywiadu Sztabowi Głównemu, dotyczących osób działających
na szkodę Państwa i Narodu Polskiego, została w dniu dzi-
siejszym zgodnie z przepisami Dz.Ust.R.P.Nr.62 z dnia 23:6.
1923 poz.158 Złotym Krzyżem Zasługi odznaczona.

Za Polską Narodową Radę Stanu
i Naczelną Wodza P.O.O.N.

w z. O r z e k

generał brygady i szef sztabu
głównego P.O.O.N.

(-) Alfons Władysław Piniecki

generał brygady i b. szef sztabu
głównego P.O.O.N.

Dokument

Krótka historia dyktatora Konstytucyjnego
i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych
(Armii Konspiracyjnej) na Kraj z ramienia
Polskiej Organizacji Obrony Narodowej R. P.
of. 6. 9. 1942. Wielkiej Rzeczypospolitej Polskiej

W polu, dnia 27 stycznia 1943 roku

Na moją uchwałę, porządkiem dnia 27. stycznia 1943
pau Polscy Narodowy Radz Stanu jako konspiracyjnego
Rządu Polskiego na Kraj Wielkiej Rzeczypospolitej
Polskiej z ramienia Polskiej Organizacji Obrony Nar-
dowej Maria Karimiera Łasicka ur. 16. 4. 1898r
za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezwzględnej walce zbrojnej przeciwko
okupantom niemieckim oraz dostarczenie
mi cennych ~~o charakterze~~ informacji dla wywiad
Sztabu Głównego ^{dotyczących} osób działających na
obszarze Państwa i Narodu Polskiego, zgodnie z przepisami
Dz. Urz. R. P. Nr. 62 z dnia 23. 6. 1923 pkt 158 z tytułu
Kryzemu Zasługi odznaczona.

Za Polską Narodowy Radz Stanu
i Naczelny Wodza P. O. O. W.:

~~-----~~ Ornat

nr 2.

Ornat.
generał brygady i naczelny wodza

Stefan Wyszyński Przewodniczący
Rządu Polskiego
197

w dniu dnia 27 lipca 1943r.

**KNATERA GŁOWNA
Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej**

81

Do Pana ~~Cl~~

Krystyna
.....

**Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu**

Podporucznika .....

Przydział służbowy IV .....
Korpus

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony :

Szef Sztabu Głównego

Hasselný Wódz

(B A R S K I) Gen.Dyw.

Do Pana

M a j o r a   Pijusa Stanisława.....
.....

Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi odia Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantom
niemieckim.   P O D P U K O W N I K I E M
.....

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony:
za wybitne zasługi

    Złotym Krzyżem Zasługi
    i Partyzanckim Krzyżem III klasy

    Pozostaje Pan w dyspozycji IV. Korpusu

Szef Sztabu Głównego

Naczelnny Wódz

(BARSKI) Gen. Dyw.

Do Pana

Perucznika Rysia Remualda

Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi odla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantom
niemieckim. Perucznikiem

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony:

Za wybitne zasługi w A.K.

1) Srebrnym Krzyżem Zasługi

2) Krzyżem Partyzanckim V klasy

Szef Sztabu Głównego

Maciej Węgr

(BARSKI) Gen. Dyw.

KWATERA GŁÓWNA
Polskiej Organizacji
Obrocy Narodowej

W pols. dnia 27 lipca 1945 r. 84

Do Pana / ~~XXXXXXXXXX~~ .....
Podporucznika Neoma .....

Małamie Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa Polskiego
i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupan
towi niemieckiemu
Porucznikiem .....

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony :

Przydział służbowy do IV Korpusu

Szef Sztabu Głównego

Naczelnny Wódz

(B A R S K I) Gen. Dym.

KWATERA GŁÓWNA
Polskiej Organizacji
Obrocy Narodowej

W polu, dnia 27 lipca 1945 roku.

85

Do Pana / ..Chorążego..Kata.....

.....

Wskazuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa Polskiego
i Narodu Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupa-
cji niemieckiej

Perucznikiem za wybitną działalność

w A.K. i P.O.N.

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony : Srebrnym Krzyżem
Zasługi i Krzyżem Partyzanckim W Kl.

Szef Sztabu Głównego

Naczelny Wódz

(B A R S K I) Gen. Dyw.

Warszawa dnia 27 lipca 1943r.

**KWATERA GŁÓWNA
Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej**

86

Do Pana

Kapitana Idziego Jozefa
.....

Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu

Majorem
.....

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony :

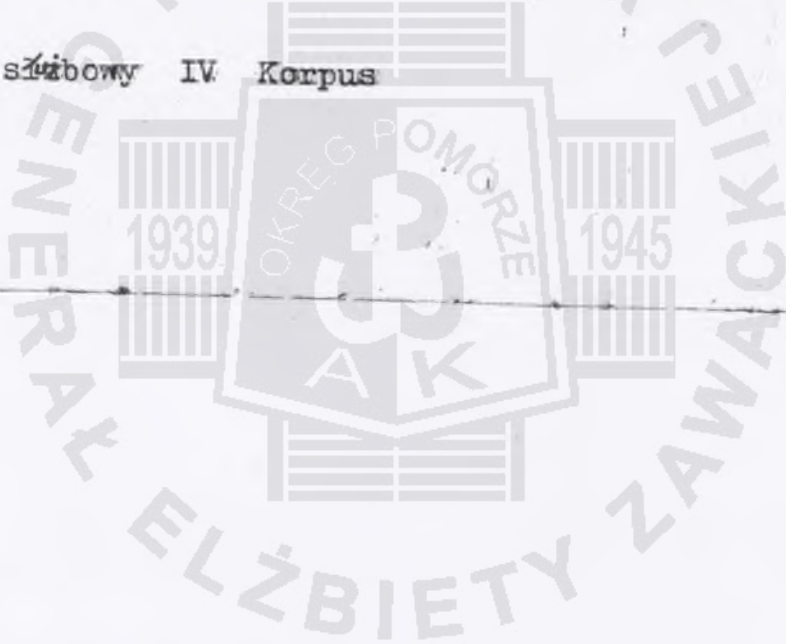
Złotym Krzyżem Zasługi

Szef Sztabu Głównego

Naczelnny Wódz

(BARSKI) Gen.Dyw.

Przydział sztabowy IV Korpus

w Zelu dnia 27 lipca 1943r.

KWATERA GŁOWNA
Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej

87

Do Pana

Podpułkownika Granata

.....

Wianuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu

Pułkownikiem

.....

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony :

POLONIA RESTITUTA IV KL.
Szef Sztabu Głównego

Naczelny Wódz

(B A R S K I) Gen.Dyw.

W dniu dnia 27 lipca 1943r.

KWATERA GŁÓWNA
Polskiej Organizacji
Obrocy Narodowej

88

Do Pana

Podpułkownika Cichego Józefa
.....

Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu

Pułkownikiem
.....

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony :

Orderem POLNIA RESTITUTA III KL

Szef Sztabu Głównego

Naczelnny Wódz

(BARSKI) Gen.Dyw.

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ.-

89

DO Pana
Perucznika Styka
.....

Mianuje Pana ..... **K a p i t a n e m** ..... za nadzwyczajne
zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego **xx** w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi niemieckiemu.

Zjednocześnie zostaje Pan odznaczony:
Partyzanckim Krzyżem IV klasy
Pozostaje Pan w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu.-
Szef Sztabu Głównego **Nacelnny Wódz**

W pól, dnia 27 lipca 1943 roku

(BARSKI) Gen. Dyw.

**KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ.**

90

DO Pana
Podperucznika Waks Czesława
.....

Perucznikiem
Mianuje Pana ..... na nadzwyczajne
zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego za w bezustannej walce s
jaej przeciwko okupantowi niemieckiemu.

Zednoczenie zostaje Pan odznaczony:
Partyzanckim Krzyżem IV klasy
Pełnieje Pan w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu jako oficer
łączności.-
Szef Sztabu Głównego **Nacelnny Wódz**

W polu, dnia 27 lipca 1943 roku

(BARSKI) Gen. Dyw.

**KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ.**

91

DO Pana

Kapitana..... Heroka Luciana.....

Mianuje Pana ..... Majorem ..... za nadzwyczajne

**służby dla Państwa i Narodu Polskiego za w bezustannej walce z
jego przeciwko okupantowi niemieckiemu.**

Wobec Pana zostaje Pan odznaczony:

Krzyżem Partyzanckim IV Kl.

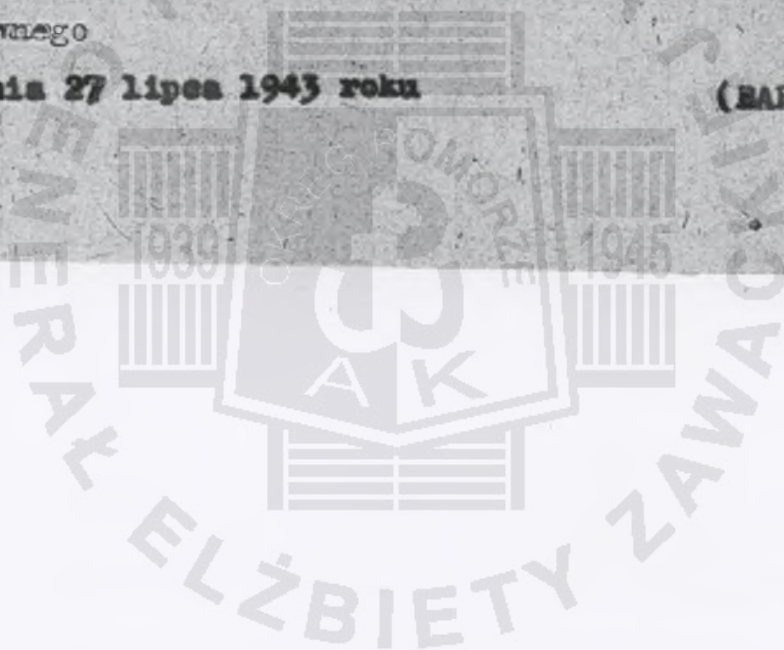
Do dyspozycji Kwatermistrza IW Korpusu

Nacelnny Wódz

Szef Sztabu Głównego

W polu, dnia 27 lipca 1943 roku

(BARSKI) Gen. Dyw.

Do Pana

Kapitana Edjaka Zdzisława

.....

Nianuje Pana za nadzwyczajne zasługi - dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu. **M a j o r e m**

.....

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony:

Złotym Krzyżem Zasługi

Pozostaje Pan w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu.-

Szef Sztabu Głównego

Maciej Węgr

(BARSKI) Gen. Dzw.

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ.

93

DO Pana

Kapitan *Sawa* *Sawa*

Majorem

Mianuje Pana ..... na nadzwyczajną

zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego za w bezustannej walce z
nim przeciwko okupantowi niemieckiemu.

Zjednocześnie zostaje Pan odznaczony:

~~Po raz i~~ Złotym Krzyżem Zasługi
Przydział służbowy w ~~IV~~ Korpusie//
Dyspozycja

Nacelnny Wódz

W polu, dnia 27 lipca 1943 roku

(BARSKI) Gen. Dyw.

Szef Sztabu Głównego

W dniu 27 lipca 1943r.

KWATERA GŁÓWNA
Polskiej Organizacji
Obrońcy Narodowej

94

Do Pana
Porucznika Słonia
.....

Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu

Kapitanem
.....

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony :

Złotym Krzyżem Zasługi Krzyżem Partyzanckim IV Kl
Szef Sztabu Głównego i Naczelnym Wodzem

(B A R S K I) Gen. Dyw.

Do Pana

W A K Helena

Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu. Podporucznikiem

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony:

~~Porucznikiem~~ Złotym Krzyżem Zasługi
Przydział służbowy w IV Korpusie.-

Szef Sztabu Głównego

Naczelnny Wódz

(BARSKI) Gen. Dyw.

Do Pana

Kapitana Drabiny Romana
.....

**Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi odła Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu.**

M a j o r e m . . . . .

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony:

**Złotym Krzyżem Zasługi i
Krzyżem Partyzanckim III klasy
Pozostaje Pan w dyspozycji IV Korpusu.-**

Szef Sztabu Głównego

Naczelnny Wódz

(BARSKI) Gen. Dyw.

**KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ.**

97

Do Pana

Kapitana *W* a k a

Mianuje Pana za nadzwyczajne zasługi dla Państwa i Narodu
Polskiego w bezustannej walce zbrojnej przeciwko okupantowi
niemieckiemu.   M a j o r e m

Jednocześnie zostaje Pan odznaczony:

Partyzanckim Krzyżem III klasy

Pozostaje Pan w dyspozycji Kwaternistrza IV Korpusu.-

Szef Sztabu Głównego

Hacselny Wódz

(BARSKI) Gen. Dyw.

**KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ.**

98

DO Pana

.....
Kapitana Wacka Feliksa .....

Mianuje Pana ..... Majorem ..... za nadzwyczajne
zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego XX w bezustannej walce si-
lnej przeciwko okupantowi niemieckiemu.

Zadnocześnie zostaje Pan odznaczony;

Złotym Krzyżem Zasługi

Nacelny Wódz

W poln. dnia 27 lipca 1943 roku
Szef Sztabu Głównego

(BARSKI) Gen. Dyw.

Pan
..Kapitan.W.o.l.s.k.i..Bernard
w polu

Mianuje Pana ..m a j o r e m .. i przydzielam
na stan owisko Szefa ..I n f o r m a c j i .. Korpusa. Funkcję swoją
przy Szefie Sztabu Głównego
obejmie Pan natychmiast.

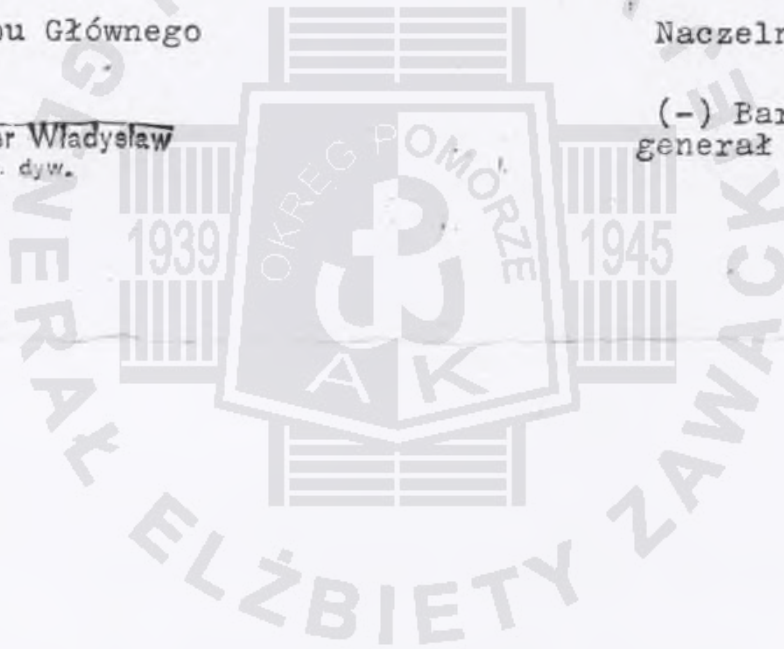
Równocześnie za położone dla Kraju zasługi w pracy
podziemnej Armii Krajowej i P.O.O.N. nadaje Panu porządk. drugi...
..Krzyż Walcznych i Krzyż Partyzancki IV klasy oraz Złoty Krzyż
/ Zasługi

Szef Sztabu Głównego

Naczelnny Wódz

(-) Ellmer Władysław
gen. dyw.

(-) Barski
generał dywizji

100

KWATERA GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ
P.O.O.N.

FUNDACJA PEKARSKA
GENERAL ELŻBIĘTA ŻAWACKI

W. Elimer

(-) Elimer Władysław
gen. dyw.

KWATERA GŁÓWNA NACZELNEGO
WODZA NA KRAJ POLSKIEJ
ORGANIZACJI OBRONY NARODOWEJ

101

Pan

.....

w celu

Mianuje Pana..... i przydzielam
na stanowisko ..... Korpusu.

Funkcję swoją obejmuje Pan natychmiast.

Równocześnie za poleżenie dla Kraju zasługi na pracy podsiennej

Armi Krajowej i P/O.O.N. nadaję Panu .....

Szef Sztabu Głównego

Wi. Elimek

(-) Elimek Władysław
gen. dyw.

Naczelnny Wódz

generał dywizji

ELŻBIETY ZAWACKIE

Polska Organizacja Obrony Narodowej:

102

K. Matysek, Katowice - Brynów, ul. Skowronków 21 u p. Rojka

mgr. Marcelina Kozak, kapitan służby sanitarnej - Szefostwo Korpusu IV
ur.5.7.1913 ps."Maryjka", łącznik szefa sztabu gł.na Wielkopolskę
Elimer Władysław, gen. dyw., Szef Sztabu Głównego P.O.O.N.

Gen.brygady i szef sztabu gł.P.O.O.N. Alfons Władysław Piniecki
ps."Orzeł", Poznań, ul.Dąbrowskiego 34 ur.29.V.1895

Generał Broni i Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych P.O.O.N.
Marcin Stanisławski, Poznań, ul. Szczanieckiej 5 - Zbąszynek

Stanisław Wiatr, Płk. Główny Kwatermistrz II Korpusu P.O.O.N.
ps. "Grom", Gostyń, ul.Parkowa 15, ur. 20.12.1890 r.

Stefania Jankowska, kpt., ur. 1.I.1919, ps. "Błyskawica" - oficer
łącznikowy na teren D.O.K. Lwów

Podchorąży "Czarny" w dyspozycji Sztabu Głównego P.O.O.N.

Kapral Majewski Mieczysław, ur. 11.8.1928, ps. "Sprytny", czynny
od 1940 r. w służbie łączności w grupie dywersyjnej mjr.Witczaka
"Juliusza"

Porucznik Majewski Antoni, ps. "Józek", ur. 9.6.1896, dowódca
kompanii łączności P.O.O.N.

Pułkownik Włodzimierz Jankowski ps. "Włodek", ur. 18.8.1894,
dowódca Okręgu Korpusu kospiracyjnych Sił Zbrojnych P.O.O.N.

Podpułk. "Walerowski", Kwatermistrz IV Korpusu P.O.O.N.

Generał Dywizji^J Barski, Naczelny Wódz P.O.O.N.

Podchorąży "Wojtek" w dyspozycji Sztabu Głównego P.O.O.N.

Podpułk. Bertyński Walenty, Dowódca Pułku w V Korpusie P.O.O.N.

Porucznik Rys Romuald

Podpułk. ~~Pijus~~ Pijus Stanisław, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Neon, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Kat

Major Idzi Józef, w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Pułkownik Granat

Pułkownik Cichy Józef

Pułkownik Ponury

Kapitan Styka, w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Porucznik Wak Czesław, oficer łączności w dyspozycji Dowódcy
IV Korpusu P.O.O.N.

Major Herok Lucian w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu P.O.O.N.

Major Bijak Zdzisław w dyspozycji Dowódcy IV Korpusu P.O.O.N.

Major Sawo w II Korpusie P.O.O.N.

Kapitan Słoń

Podporucznik Wak Helena w IV Korpusie P.O.O.N.

Major Drabina Roman w dyspozycji IV Korpusu P.O.O.N.

Major Daka w dyspozycji Kwatermistrza IV Korpusu P.O.O.N.

Major Wacek Feliks

Podporucznik Janicka Zofia z d. Ganz, ur. 27.4.1891, ps. "Mewa" oficer łącznik i wywiadu przy Głównym Sztabie P.O.O.N.

Kapitan Rybarczyk Józef ps. ~~"Lis-2"~~ "Lis 2", ur. 26.12.1912

Kapitan Wędzioch Leon ps. "Milczek"

Podporucznik Józef Ziemia, ur. 10.3.1901, dowódca kompanii w Krakowie i okolicy P.O.O.N.

Podporucznik Adamski Edward, ur. 3.10.1911, oficer łącznikowy na ziemi Wielkopolskiej z ramienia P.O.O.N.

Porucznik Wyczałek Bronisław ps. "Długi", ur. 30.VII.1913

Maria Kazimiera Garstecka ur. 16.1.1898

Podporucznik Władysław Wierzchacz ps. "Rudy", oficer dla specjalnych poruczeń i dowódca kompanii dywersyjnej na teren Wielkopolski, Pomorza i wojew. Łódzkiego

Łasowski Eugeniusz, ur. 1.8.1927 w Władysławowie pow. Turek, od 1942 do 1945 r. w Generalnym Gubernatorstwie w Skalmierzu, pow. Miechów - goniec łącznikowy P.O.O.N.

Łasowski Albin, ur. 1.3.1925 w Władysławowie, pow. Turek, goniec łącznikowy P.O.O.N.

Łasowski Teodor 1940 - 1944 czynny w P.O.O.N. na terenie pow. Miechów, w 1948 r. zam. Staremiasto, poczta Konin, wojew. Poznańskie

Laufer Franciszek, Poznań, ul. Składowa 11

Kpt. Dr. Marja Gładysz ps. "Jutrzenka", ur. 3.8.1906, czynna w służbie sanitarnej i jako oficer łącznikowy na terenie pow. Rzeszowskiego i Podkarpacia z ramienia P.O.O.N.

Kpt. dentystka Kurosińska - Wiatrowa Janina ps. "Świt", ur. 26.5.1895 Instruktorka działu Sanitarnego i oficer łącznikowy P.O.O.N.

Pułkownik Rudolf Jaworowski ps. "Rudek", ur. 23.10.1888, zastępca Dowódcy Korpusu P.O.O.N.

~~Major~~ ~~Kapitan~~ Kazimierz Olszewski ps. "Gazda", ur. 4.4.1894, zastępca kwatermistrza Głównego II Korpusu P.O.O.N.

Kapitan Jan Tęgi ps. "Wilk", ur. 10.7.1898, oficer do specjalnych poruczeń Sztabu Głównego P.O.O.N.

Chorąży Antoni Adamski ps. "Zawisza", ur. 1.6.1903, zastępca dowódcy grupy operacyjnej na okolicie Przemyśla z ramienia P.O.O.N.

Polska Organizacja Obrony Narodowej:

Kapitan Marian Janicki s. Władysława, ps. "Janek", ur. 9.4.1891

St. sierżant Łysiak Tadeusz ps. "Kobza", dowódca plutonu specjalnego w Brodach z ramienia P.O.O.N.

Konstanty Fiodorow ur. 29.8.1882, Wrocław, ul. Puławskiego 31/8

~~Kapitan~~ Major Wolski Bernard , Szef Informacji przy Szefie Sztabu Głównego P.O.O.N.

POON
Kwatera
ofensywna

1.

2.

POZSZ
Kwatera
ofensywna

1.

2.

Kwatera ofensywna
Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej

KWATERA
GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ

P.O.O.N.

KWATERA
GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ

P.O.O.N.

POON

SZ

SZ

SK

N

O

O

P

O

O

N

Z

Kwatera ofensywna
Polskiej Organizacji
Obrony Narodowej

KWATERA
GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ

P.O.O.N.

KWATERA
GŁÓWNA
POLSKIEJ ORGANIZACJI
OBRONY NARODOWEJ

P.O.O.N.

POON

SZ

SZ

SK

N

O

O

P

O

O

N

Z

KWATERA GŁÓWNA DYKTATORA KONSTITUCYJNEGO I WACZELNEGO
 WODZA POLSKICH SIL ZBRÓJNYCH (ARMII KONSPIRACYJNEJ)
 NA KRAJ Z RAMIENIA POLSKIEJ ORGANIZACJI OBRONY NARODOWEJ
 WEDZ R.P. OD 6.9.1942 R. WIELKIEJ RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ:

W polu, dnia 11 marca 1943 r.

Na mocy uchwały, powziętej w dniu 11 marca 1943 roku przez
 Izbę Polską Radę Stanu, jako konspiracyjnego Rządu Polskiego na
 Rzeczpospolitą Polską, z ramienia Polskiej Organizacji
 Narodowej (przedwojennej Chadecji), RYMARZ Józef, ur. 24 stycznia
 1893 r., konspiracyjnie zwany "Kruk" kapitan Wojsk Polskich w 1939 r.
 kapitan Armii Krajowej w czasie okupacji niemieckiej i równocześnie
 kapitan P.O.O.N. oraz oficer do specjalnych zleceń, kawaler orderu
 Virtuti Militari V kl. Krzyża Walecznych 4-ro krotnie, Krzyża Niezłomności,
 Złotego Krzyża Zasługi, Srebrnego Krzyża Zasługi i innych, za
 wybitne zasługi dla Państwa i Narodu Polskiego, w bezustannej
 walce przeciwko okupantowi niemieckiemu, został w dniu dzisiejszym
 awansowany.

W POLSKA NARODOWA RADA STANU.

SEKRETARZ GŁÓWNY

DYKTATOR KONSTITUCYJNY

(Orzeł)

General Brygady

(Jan Bieszczadny)

General Broni i Naczelny
 Wódz Polskich Sił Zbroj-
 nych P.O.O.N.

W niniejszy duplikat wystawia się w celu przedstawienia
 majora Rymarza Józefa Władzom Wojskowym.

(Alfons Władysław Piniecki)

Poznań, Ul. Dąbrowskiego Nr. 34.

(Marcin Stanisławski)

Poznań, Ul. Szczańcewskiej Nr. 3

Hammerska Renata

Hamer ska Lenata

